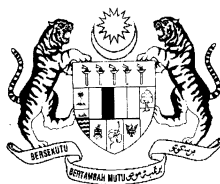

Jilid III
Bil. 21

Hari Isnin
26hb Julai 1993

MALAYSIA

PENYATA RASMI PARLIMEN

PARLIAMENTARY DEBATES

DEWAN RAKYAT

House of Representatives

PARLIMEN KELAPAN

Eighth Parliament

PENGGAL KETIGA

Third Session

KANDUNGAN

JAWAPAN-JAWAPAN MULUT BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN
[Ruangan 4717]

USUL MENANGGUHKAN MESYUARAT DI BAWAH PERATURAN
MESYUARAT 18:

Pembunuhan beramai-ramai rakyat tempatan oleh
Tentera British pada tahun 1948

—Y.B. Tuan Lim Guan Eng (Kota Melaka)
[Ruangan 4820]

RANG UNDANG-UNDANG DIBAWA KE DALAM MESYUARAT
[Ruangan 4824]

RANG UNDANG-UNDANG:

Rang Undang-undang Perkhidmatan Pembetungan 1993
[Ruangan 4825]

DICETAK OLEH
PERCETAKAN NASIONAL MALAYSIA BERHAD,
CAWANGAN JOHOR BAHRU
1997

USUL:

Penangguhan Mesyuarat
[Ruangan 4916]

UCAPAN-UCAPAN PENANGGUHAN:

Banjir Kilat di Kuala Lumpur—Peruntukan Khas
untuk mengatasi masalah

—Y.B. Tuan Liew Ah Kim (Seputeh)
[Ruangan 4916]

Amalan rasuah, Penyelewengan dan Percanggahan Kepentingan
di kalangan Ketua Menteri, Ahli Exco dan Menteri

—Y.B. Tuan Lim Guan Eng (Kota Melaka)
[Ruangan 4921]

MALAYSIA

DEWAN RAKYAT YANG KELAPAN

Penyata Rasmi Parlimen

PENGGAL YANG KETIGA

AHLI-AHLI DEWAN RAKYAT

Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, TAN SRI DATO' MOHAMED ZAHIR BIN HAJI ISMAIL, P.M.N., S.P.M.K., D.S.D.K., J.M.N.

Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan Menteri Dalam Negeri, DATO' SERI DR MAHATHIR BIN MOHAMAD, D.K.I., D.U.K., S.S.D.K., S.S.A.P., S.P.M.S., S.P.M.J., D.P., D.U.P.N., S.P.N.S., S.P.D.K., S.P.C.M., S.S.M.T., D.U.N.M., P.I.S. (Kubang Pasu)

" Timbalan Perdana Menteri dan Menteri Pembangunan Luar Bandar, TUAN ABDUL GHAFAR BIN BABA (Jasin)

Yang Berhormat Menteri Pengangkutan, DATO' SERI DR LING LIONG SIK, S.P.M.P., D.P.M.P., D.P.M.S. (Labis)

" Menteri Tenaga, Telekom dan Pos, DATO' SERI S. SAMY VELLU, S.P.M.P., S.P.M.J., D.P.M.S., P.C.M., A.M.N. (Sungai Siput)

" Menteri Perusahaan Utama, DATO' SERI DR LIM KENG YAIK, S.P.M.P., D.P.C.M. (Beruas)

" Menteri Kerja Raya, DATUK LEO MOGGIE ANAK IROK, P.N.B.S. (Kanowit)

" Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, DATO' SERI RAFIDAH AZIZ, S.P.M.P., D.P.M.S., A.M.N. (Kuala Kangsar)

" Menteri Pendidikan, DATUK AMAR DR HAJI SULAIMAN BIN HAJI DAUD, S.I.M.P., P.N.B.S., J.B.S. (Petra Jaya)

" Menteri Pertanian, DATUK SERI SANUSI BIN JUNID, S.S.S.A., D.S.D.K., D.G.S.M., S.M.K. (Jerlun-Langkawi)

" Menteri Kewangan, DATO' SERI ANWAR BIN IBRAHIM, S.S.A.P., S.S.S.A. (Permatang Pauh)

" Menteri Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna, DATO' HAJI ABU HASSAN BIN HAJI OMAR, S.P.M.S., D.P.M.S., S.M.T., P.I.S. (Kuala Selangor)

" Menteri Kesihatan, DATO' LEE KIM SAI, D.S.S.A., P.P.N. (Hulu Langat)

" Menteri Pertahanan, DATO' SERI HAJI MOHD. NAJIB BIN TUN HAJI ABDUL RAZAK (Orang Kaya Indera Shahbandar), S.S.A.P., S.I.M.P., D.S.A.P., P.N.B.S., D.P.M.S. (Pekan)

Yang Berhormat Menteri Penerangan, DATO' MOHAMED BIN RAHMAT, S.P.M.J., S.I.M.P., S.S.S.A., S.S.I.J., D.P.M.J., D.P.M.S., P.N.B.S., K.M.N. (Pulai)

- " Menteri Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan, DATO' SABBARUDDIN CHIK, S.I.M.P., D.S.A.P., S.M.S., D.P.M.S. (Temerloh)
- " Menteri Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat, DATO' NAPSIAH BINTI OMAR, D.S.N.S. (Kuala Pilah)
- " Menteri Perusahaan Awam, DATO' DR MOHAMAD YUSOF BIN HAJI MOHAMED NOR, S.P.M.T., D.P.M.T., J.M.N., S.M.T., P.P.T. (Besut)
- " Menteri Sumber Manusia, DATO' LIM AH LEK, S.I.M.P., D.S.A.P., S.M.T., J.P. (Bentong)
- " Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATO' ABANG ABU BAKAR BIN DATU BANDAR ABANG HAJI MUSTAPHA, D.S.A.P., P.N.B.S., D.P.T.J., J.M.N. (Kuala Rajang)
- " Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar, DATUK LAW HIENG DING, K.M.N., P.B.S. (Sarikei)
- " Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, DATO' DR TING CHEW PEH, D.P.M.P. (Gopeng)
- " Menteri Tanah dan Pembangunan Koperasi, TAN SRI DATUK HAJI SAKARAN BIN DANDAI, P.S.M., P.G.D.K., S.P.D.K., J.P., A.D.K. (Semporna)
- " Menteri di Jabatan Perdana Menteri dan Menteri Undang-undang, DATO' SYED HAMID BIN SYED JAAFAR ALBAR, D.P.M.J., A.M.N., S.M.J. (Kota Tinggi)
- " Menteri Luar Negeri, DATUK ABDULLAH BIN HAJI AHMAD BADAWI, D.M.P.N., D.J.N., K.M.N. (Kepala Batas)
- " Timbalan Yang di-Pertua, TUAN ONG TEE KEAT, S.M.S. (Ampang Jaya)
- " Timbalan Yang di-Pertua, TUAN HAJI JUHAR BIN HAJI MAHIRUDDIN (Kinabatangan)
- " Timbalan Menteri Dalam Negeri, DATO' MEGAT JUNID BIN MEGAT AYOB, D.P.C.M., D.S.A.P., A.M.P., A.M.K. (Pasir Salak)
- " Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan TUAN HAJI DAUD BIN DATO' HAJI TAHA, S.M.J. (Batu Pahat)
- " Timbalan Menteri Tenaga, Telekom dan Pos, DATO' MOHD. TAJOL ROSLI BIN MOHD. GHAZALI, D.P.M.P., A.M.P. (Gerik)
- " Timbalan Menteri Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat, DATO' ALEXANDER YU LUNG LEE, D.P.M.P. (Batu)

Yang Berhormat Timbalan Menteri Pertahanan, DATO' WAN ABU BAKAR BIN WAN MOHAMED, D.I.M.P. (Jerantut)

- " Timbalan Menteri Perusahaan Awam, DATO' DR SITI ZAHARAH BINTI HAJI SULAIMAN, D.I.M.P. (Mentakab)
- " Timbalan Menteri Kewangan, DATO' LOKE YUEN YOW, D.P.M.P., A.M.P. (Tanjong Malim)
- " Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, TUAN OSU BIN HAJI SUKAM (Papar)
- " Timbalan Menteri Penerangan, TUAN RAILEY BIN HAJI JAFFREY, J.M.N. (Silam)
- " Timbalan Menteri Pengangkutan, DATIN PADUKA HAJAH ZALEHA BINTI ISMAIL, D.P.M.S., S.M.S., K.M.N. (Selayang)
- " Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, RAJA DATO' ARIFFIN BIN RAJA SULAIMAN, D.S.D.K., S.M.S. (Baling)
- " Timbalan Menteri Tanah dan Pembangunan Koperasi, DATO' HAJI MOHD. KHALID BIN MOHD. YUNUS, D.S.N.S. (Jempol)
- " Timbalan Menteri Pendidikan, DR LEO MICHAEL TOYAD, J.B.S. (Mukah)
- " Timbalan Menteri Luar Negeri, DATO' DR ABDULLAH FADZIL BIN CHE WAN, D.P.C.M., P.C.M. (Bukit Gantang)
- " Timbalan Menteri Kewangan, TUAN ABDUL GHANI BIN OTHMAN, S.M.J. (Ledang)
- " Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATO' DRS SULEIMAN BIN MOHAMED, D.P.M.S. (Titiwangsa)
- " Timbalan Menteri Kesihatan, DATO' MOHAMED FARID BIN ARIFFIN, D.S.P.N. (Balik Pulau)
- " Timbalan Menteri Belia dan Sukan, CIK TENG GAIK KWAN, A.M.N., P.P.N. (Raub)
- " Timbalan Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar, TUAN PETER CHIN FAH KUI, P.B.S., A.B.S. (Miri)
- " Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, TUAN CHUA JUI MENG, P.I.S. (Bakri)
- " Timbalan Menteri Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna, DATO' ABDUL KADIR BIN HAJI SHEIKH FADZIR, D.S.D.K. (Kulim Bandar Baharu)

Yang Berhormat Timbalan Menteri Kerja Raya, TUAN KERK CHOO TING (Taiping)

- " Timbalan Menteri Perusahaan Utama, DATO' HAJI TENGGU MAHMUD BIN TENGGU MANSOR, D.P.M.T., K.M.N., P.J.C., J.P., P.J.K. (Setiu)
- " Timbalan Menteri Pembangunan Luar Bandar, TUAN MOHD. YASIN BIN KAMARI, A.M.N., P.D.N., P.I.S., B.S.I. (Sri Gading)
- " Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATO WONG SEE WAH, D.S.N.S. (Rasah)
- " Timbalan Menteri Kerja Raya, DATUK PETER TINGGOM ANAK KAMARAU, P.N.B.S., K.M.N., A.M.N., P.P.C. (Saratok)
- " Timbalan Menteri Pendidikan, DR FONG CHAN ONN (Selandar)
- " Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATO' DR HAJI ABDUL HAMID BIN HAJI OTHMAN, D.S.D.K., S.M.J., K.M.N., P.P.T. (Sik)
- " Timbalan Menteri Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan, DATO' CHAN KONG CHOY (Lipis)
- " Timbalan Menteri Sumber Manusia, DATO' M. MAHALINGAM (Kapar)
- " Setiausaha Parlimen, Kementerian Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan, DATO' ABDUL RAMAN BIN SULIMAN, D.P.M.P., P.M.P., A.M.P., J.P. (Parit Buntar)
- " Setiausaha Parlimen di Jabatan Perdana Menteri, TUAN OTHMAN BIN ABDUL, A.M.P., P.P.T. (Pendang)
- " Setiausaha Parlimen, Kementerian Pembangunan Luar Bandar, DATO MOHAMED BIN JAMRAH, D.P.M.P., A.M.P., P.P.T., J.P. (Bagan Datok)
- " Setiausaha Parlimen, Kementerian Belia dan Sukan, DATO' ISMAIL BIN SAID, D.P.M.T., S.M.T., A.M.N. (Kemaman)
- " Setiausaha Parlimen, Kementerian Tanah dan Pembangunan Koperasi, DATO' MOHD. NOH BIN RAJAB, D.S.N.S. (Tampin)
- " Setiausaha Parlimen di Jabatan Perdana Menteri, TUAN DOUGLAS UGGAH EMBAS, A.B.S., P.B.S. (Betong)
- " Setiausaha Parlimen, Kementerian Pertanian, TUAN MOHD. SHARIFF BIN HAJI OMAR, P.P.T. (Tasek Gelugor)
- " Setiausaha Parlimen, Kementerian Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat, TUAN YONG KHOON SENG (Padawan)
- " Setiausaha Parlimen, Kementerian Dalam Negeri, TUAN ONG KA TING (Pontian)

Yang Berhormat Setiausaha Parlimen, Kementerian Penerangan, DATO' HAJI FAUZI
BIN HAJI ABDUL RAHMAN, D.I.M.P., A.M.P., P.P.N. (Kuantan)

" Setiausaha Parlimen, Kementerian Kesihatan, DATO' K. KUMARAN
(Tapah)

" Setiausaha Parlimen, Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan
Industri, TUAN S. S. SUBRAMANIAM, D.P.M.S., J.S.M., P.J.K., A.M.S.
(Segamat)

" TUAN ABDOL MULOK BIN AWANG DAMIT (Labuan)

" DATO' ABDUL AJIB BIN AHMAD, D.G.S.M., D.P.M.J., B.S.I. (Mersing)

" TUAN HAJI ABDUL HADI BIN HAJI AWANG (Marang)

" TUAN HAJI ABDUL HAMID BIN ABDUL RAHMAN (Sungai Benut)

" DATUK HAJI ABDUL MANAN BIN OTHMAN, D.P.M.T., P.P.T. (Kuala
Terengganu)

" TUAN ABDUL MALEK MUNIP (Muar)

" DATUK HAJI ABDUL RASHID BIN MUHAMMAD (Kuala Nerus)

" DATUK PATINGGI TAN SRI HAJI ABDUL TAIB MAHMUD, D.P., D.A., S.P.M.J.,
P.G.D.K., S.S.A.P. (Kota Samarahan)

" TUAN HAJI NIK ABDULLAH BIN HAJI ARSHAD, S.M.K. (Pengkalan Chepa)

" DATO' DR AFFIFUDIN BIN HAJI OMAR, D.S.D.K., J.S.M., K.M.N., B.C.K.
(Padang Terap)

" TUAN AHMAD BIN NOR (Bayan Baru)

" TUAN AHMAD BIN OMAR, P.P.N. (Pagoh)

" TUAN AHMAD SHUKRI BIN HAJI HASSAN (Machang)

" DATO' ALIAS BIN MD. ALI, D.P.M.T., J.S.M., S.M.T., K.M.N., P.J.K. (Hulu
Terengganu)

" DATU AMIR KAHAR BIN TUN DATU MUSTAPHA (Marudu)

" TUAN HAJI AWANG BIN JABAR, S.M.T., A.M.N., P.J.K. (Dungun)

" TUAN HAJI BADRUDDIN BIN AMIRULDIN, B.K.M., P.J.K. (Jerai)

" DATUK HAJI BASRI BIN BAJURI, D.S.S.A., K.M.N., S.M.S., P.J.K. (Kuala
Langat)

Yang Berhormat DATUK BERNARD GILUK DOMPOK, P.G.D.K. (Penampang)

- " TUAN BILLY ABIT JOO (Hulu Rajang)
- " TUAN HAJI BUNIYAMIN BIN YAAKOB (Bachok)
- " TUAN CHIAN HENG KAI (Bukit Mertajam)
- " TUAN CHOR CHEE HEUNG (Alor Setar)
- " TUN DAIM ZAINUDDIN, S.S.M., D.H.M.S., S.S.A.P. (Merbok)
- " DR V. DAVID (Puchong)
- " TUAN FONG KUI LUN (Klang)
- " TUAN FOO PIEW KOK (Batu Gajah)
- " TUAN GEORGE SANGKIN (Bandau)
- " TUAN GOOI HOCK SENG (Bukit Bendera)
- " TUAN HAJI HAMZAH BIN HAJI MOHAMED ZAIN (Tasek Chenderoh)
- " TUAN HARRISON NGAU LAING (Baram)
- " TUAN HAJI IBRAHIM BIN ALI (Pasir Mas)
- " TUAN HAJI IBRAHIM BIN JENDOL, P.J.K. (Alor Gajah)
- " TUAN HAJI IBRAHIM BIN MAHMOOD (Kuala Krai)
- " TUAN IBRAHIM BIN PATEH MOHAMAD (Tanah Merah)
- " CHE IBRAHIM BIN MUSTAFA (Sungai Petani)
- " LT. KOL. (B) IBRAHIM BIN SAREH (Jelebu)
- " PUAN HAJAH ILANI BINTI DATO HAJI ISAHAK (Kota Bharu)
- " TUAN HAJI ISHAK BIN ARSHAD (Kangar)
- " DATO' DR HAJI JAMALUDDIN BIN HAJI JARJIS, D.I.M.P. (Rompin)
- " TUAN JAWAH ANAK GERANG (Lubok Antu)
- " TUAN JAMES JIMBUN ANAK PUNGGA, P.B.S. (Kapit)
- " TUAN JOSEPH MAUH ANAK IKEH (Selangau)
- " TUAN KANG CHOW OH (Kluang)
- " TUAN R. KARPAL SINGH (Jelutong)
- " TUAN KERK KIM HOCK (Pasir Pinji)
- " DR KUA KIA SOONG (Petaling Jaya)
- " TUAN LAI LUNG TZEE (Sandakan)
- " TUAN LAU DAK KEE (Ipoh)

Yang Berhormat TUAN ROBERT LAU HOI CHEW (Sibu)

- " TUAN LIEW AH KIM (Seputeh)
- " TUAN LIM GUAN ENG (Kota Melaka)
- " TUAN LIM HOCK SENG (Bagan)
- " TUAN LIM KIT SIANG (Tanjong)
- " PUAN LIM LAY HOON (Padang Serai)
- " DATIN LING CHOOI SIENG (Lumut)
- " TUAN HAJI MAHBUD BIN HAJI HASHIM (Sabak Bernam)
- " TUAN MAIDOM P. PANSAL (Kota Belud)
- " DR T. MARIMUTHU (Telok Kemang)
- " TUAN MICHAEL ASANG, B.S.K. (Jambongan)
- " TUAN MICHAEL LISA KAYA @ GOR KAYA (Bukit Mas)
- " DATO' HAJI MOHAMAD BIN ABDULLAH, D.I.M.P., P.J.K. (Maran)
- " TUAN HAJI MOHAMAD BIN SABU (Nilam Puri)
- " TUAN MOHAMED KAMAL BIN HUSSAIN (Lembah Pantai)
- " TUAN MOHAMED KHALED BIN NORDIN (Johor Bahru)
- " DATO' HAJI MOHAMMAD ABU BAKAR BIN RAUTIN IBRAHIM, D.S.D.K., K.M.N. (Kuala Kedah)
- " DATO' HAJI MOHD. SHARIF BIN JAJANG, D.P.M.S., A.M.N., P.J.K. (Sepang)
- " TUAN MOHD. TAMRIN BIN ABDUL GHAFAR (Batu Berendam)
- " DATO' HAJI MOHD. ZIHIN BIN HAJI MOHD. HASSAN, D.I.M.P., P.M.P., A.M.P. (Larut)
- " DATUK MONGGOH OROW, P.G.D.K., K.M.N., A.D.K. (Tuaran)
- " TUN DATU HAJI MUSTAPHA BIN DATU HARUN, S.M.N., S.P.D.K., S.I.M.P., P.N.B.S., S.P.M.J., S.P.M.P., S.P.C.M., K.C.R.L., K.S.I.J. (Limbawang)
- " TUAN NASRUDDIN BIN HAJI ALANG SAIDIN, A.M.P. (Parit)
- " DR NAWAWI BIN MAT AWIN (Tambun)
- " TUAN NURNIKMAN BIN ABDULLAH (Kimanis)
- " TUAN ONG TIN KIM (Telok Intan)
- " DR OSMAN MINUDIN (Kinabalu)
- " DATUK JOSEPH PAIRIN KITINGAN (Keningau)
- " TUAN G. PALANIVEL (Hulu Selangor)
- " DR PATAU RUBIS, P.B.S. (Mas Gading)
- " DATUK DOMINIC JOSEPH PUTHUCHEARY (Nibong Tebal)
- " DATO' HAJI QAMARUZ ZAMAN BIN HAJI ISMAIL, D.P.M.P., P.C.M., K.M.N., B.C.K., P.J.K. (Bagan Serai)
- " TUAN RADIN MALLEH (Padas)

Yang Berhormat PUAN HAJAH RAKIBAH BINTI HAJI ABDUL MANAP (Shah Alam)

- " Y.B.M. TENGKU TAN SRI RAZALEIGH HAMZAH, D.K., P.S.M., S.P.M.K., S.S.A.P., S.P.M.S. (Gua Musang)
- " TUAN RICHARD RIOT ANAK JAEM (Serian)
- " PUAN ROHANI BINTI ABD. KARIM (Santubong)
- " TUAN RUHANIE BIN HAJI AHMAD (Parit Sulong)
- " TUAN SAIDIN @ YUSOF BIN ADAM (Tanjong Karang)
- " DR SANUSI BIN DAENG MARIOK (Rantau Panjang)
- " TUAN SHAHIDAN BIN KASSIM, A.M.P. (Arau)
- " TUAN SIM KWANG YANG (Bandar Kuching)
- " PUAN SITI ZAINABON BINTI ABU BAKAR (Tebrau)
- " TUAN HAJI SUKRI BIN HAJI MOHAMED (Kok Lanas)
- " TUAN TAIMIN BIN LUMAING (Pensiangan)
- " DATUK DANIEL TAJEM ANAK MIRI, P.N.B.S., J.M.N. (Sri Aman)
- " TUAN TAN KOK WAI (Sungai Besi)
- " DR TAN SENG GIAW (Kepong)
- " TUAN THOMAS SALANG SIDEN (Julau)
- " TUAN WAHAB BIN SUHAILI (Batang Sadong)
- " WAN HANAFIAH BIN WAN MAT SAMAN (Kota Setar)
- " WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR (Batang Lupar)
- " TUAN HAJI WAN MOHD. JAMIL BIN WAN MAHMOOD (Tumpat)
- " WAN OMAR BIN WAN MAJID (Pasar Puteh)
- " TUAN WEE CHOO KEONG (Bukit Bintang)
- " DATUK AMAR JAMES WONG KIM MIN (Bintulu)
- " TUAN JASON WONG SING NANG (Lanang)
- " TUAN WONG WING ON (Kampar)
- " TUAN WOON SEE CHIN, S.M.J., A.M.N., P.I.S. (Senai)
- " TUAN VUN SHIN CHOI @ JOSEPH VOON (Tanjong Aru)
- " TUAN GEOFFREY YEE LING FOOK (Tawau)
- " TUAN YIM CHEE CHONG (Seremban)
- " TUAN PHILIP YONG CHIEW LIP (Gaya)

DEWAN RAKYAT

PEGAWAI-PEGAWAI KANAN

Setiausaha Dewan Rakyat : Dato' Haji Wan Zahir bin Sheikh Abdul Rahman,
D.P.M.P., J.S.M.

Ketua Penolong, Setiausaha: Haji Taijadin bin Saberan.

Penolong Setiausaha: Abdullah bin Abdul Wahab.

Penolong Setiausaha: Zamani bin Haji Sulaiman.

BAHAGIAN PENYATA RASMI PARLIMEN

Pegawai Penerbitan: Ramaswamy.

Penolong Penyunting: Hajah Shamsiah binti Md. Yusop

PELAPOR BERBAHASAN PARLIMEN

Haji Suhor bin Husin.

Mohd. Saleh bin Mohd. Yusop.

Supiah binti Dewak.

Ismail bin Haji Hassan.

Hajah Kelsom binti Ghazali.

Mohamed bin Osman.

Norishah binti Mohd. Thani.

Zaharah binti Naim.

Su Soon Chuan.

Norwahidah binti Azizi.

Rozita binti Abd. Samad.

Jainah binti Sakimin.

Ahmad Kamal bin Mohd. Yusop.

BENTARA MESYUARAT

Mejar (B) Mohd. Kassim bin Hashim

Lt. Kol (B) Haji Rahimuddin bin Abdul Mutalib

MALAYSIA

DEWAN RAKYAT

Isnin, 26hb. Julai, 1993

Mesyuarat dimulakan pada pukul 2.30 petang

DOA

[Tuan Yang di-Pertua
mempengerusikan Mesyuarat]

JAWAPAN-JAWAPAN MULUT
BAGI PERTANYAAN-
PERTANYAAN

PELACURAN DI KALANGAN
KANAK-KANAK—LANGKAH
MEMBANTERAS

1. Tuan Haji Mahbud bin Haji Hashim minta Menteri Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat menyatakan:—

- (a) sebab Kementerian memerlukan pertolongan pihak Bangsa-bangsa Bersatu untuk membanteras pelacuran di kalangan kanak-kanak; dan
- (b) apakah Malaysia kekurangan tenaga pekerja yang mahir dalam perkara ini bagi menyelesaikan masalah ini.

Setiausaha Parlimen Kementerian Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat [Tuan Yong Khoo Seng]: Tuan Yang di-Pertua,

- (a) Kementerian Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat tidak bercadang untuk mendapatkan pertolongan dari pihak PBB untuk membanteras pelacuran di kalangan kanak-kanak di negara

ini. Dalam perkara ini, Kementerian saya hanya merujuk kepada laporan PBB yang menggambarkan keadaan serius yang dialami oleh negara-negara lain di rantau Asia sebagai iktibar agar masyarakat negara ini lebih berwaspada terhadap gejala yang melanda negara-negara tersebut supaya ianya tidak muncul sebagai masalah di negara kita pula.

- (b) masalah pelacuran adalah masalah sosial yang memerlukan penglibatan semua pihak dan Malaysia mempunyai cukup tenaga staf awam dan sukarela untuk mengatasi masalah ini. Adalah penting anggota masyarakat menyedari akan bahaya akibat buruk dari aktiviti pelacuran dan anggota masyarakat sendiri hendaklah membantu mengurangkan 'demand' bagi perkhidmatan tersebut.

Tuan Sim Kwang Yang: Tuan Yang di-Pertua, apakah langkah-langkah yang akan diambil oleh Kerajaan dalam membanteras masalah pelacuran di kalangan kanak-kanak itu dari segi menangkap mereka—apa yang dikatakan bapa ayam ataupun barua, ataupun pimps ataupun dalam Bahasa Cina 'kui ye chai' yang menarik, merekrutkan dan memaksa kanak-kanak itu menjadi pelacur?

Tuan Yang di-Pertua, laporan ini setiap hari memenuhi muka-muka di suratkhbar tempatan. Ini satu masalah sosial dan tak boleh dielakkan lagi. Apakah langkah konkrit yang akan diambil oleh Kementerian berkenaan dengan pihak Polis bersama-sama dengan pihak sukarela supaya masalah ini boleh diselesaikan?

Soalan tambahan kedua, kalau boleh dijawab tanpa notis, bolehkah Yang Berhormat Setiausaha Parlimen memberi angka-angka dari segi tahap pihak Pusat Pemulihan Wanita di Sarawak, di Sabah dan di Semenanjung Malaysia ini betapa seriusnya pelacuran di kalangan kanak-kanak yang ada sekarang di Malaysia?

Tuan Yong Khoon Seng: Tuan Yang di-Pertua, mengenai pelacuran kanak-kanak atau di bawah umur, kita memerlukan kerjasama, contohnya kita ada serbuan dari Polis dan diperintahkan oleh Mahkamah, gadis-gadis di bawah umur kalau melibatkan diri di dalam aktiviti maksiat akan dihantar ke Pusat Perlindungan Wanita. Kita ada 5 pusat wanita di seluruh negara termasuk juga satu di Sarawak dan satu di Sabah. Angka-angkanya sampai hari ini, penghuni-penghuni di pusat ini adalah seramai lebih kurang 300 orang dan tidak lama lagi kita juga akan meminda Akta Perlindungan Gadis dan Wanita 1973. Kita juga berharap akan mempertingkatkan hukuman dan denda kepada pihak apa yang dipanggil ibu atau bapa ayam itu atau '*kui ye chai*' itu. [Ketawa]

Tuan Haji Wan Mohd. Jamil bin Wan Mahmood: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Menurut maklumat yang ada di pihak Kementerian, kanak-kanak daripada kaum manakah yang lebih banyak melibatkan diri dalam pelacuran ini?

Soalan yang kedua, Tuan Yang di-Pertua, apakah Kerajaan sedar, dengan peraturan yang ada sekarang ini, bahawasanya Kerajaan telah gagal secara total untuk menyekat daripada arus apa yang telah berlaku itu dan apakah Kerajaan bercadang untuk mengadakan hukuman yang lebih berat kepada apa yang dinamakan ibu ayam ataupun penganiayaan terhadap kanak-kanak yang terlibat dalam hal-hal yang sangat keji ini?

Tuan Yong Khoon Seng: Tuan Yang di-Pertua, saya sebenarnya tiada angka mengenai pecahan bilangan kaum, tetapi aktiviti ini telah pun melibatkan semua kaum.

Untuk menjawab soalan kedua, kita memang berusaha supaya gejala sosial ini dapat diatasi dan kita pun perlukan penglibatan orang ramai dan juga pihak swasta. Dari segi pemulihan mereka yang telah ditangkap, saya fikir kita telah berjaya dalam usaha ini. Saya telah pun menjawab tadi iaitu kita akan mempertingkatkan dan meminda Akta Perlindungan Gadis dan Wanita.

KARYA SENI/SASTERA—KADAR PENGECUALIAN CUKAI

2. **Tuan Liew Ah Kim** minta Menteri Kewangan menyatakan sama ada sedar pengecualian RM12,000 cukai pendapatan ke atas royalti karyawan seperti penulis, pemuzik, artis dan lain-lain masih belum dilaksanakan selepas Anggaran Belanjawan 1991 dibentangkan di Dewan Rakyat. Jika ya, bila ianya akan dilaksanakan, dan jika tidak, kenapa.

Timbalan Menteri Kewangan [Tuan Abdul Ghani bin Othman]: Tuan Yang di-Pertua, pengecualian

RM6,000 diberi ke atas pendapatan royalti ataupun bayaran daripada karya seni iaitu artistic work dan royalti daripada rakaman pita ataupun disc iaitu recording tapes ataupun disc. Dan pengecualian RM12,000 diberikan ke atas pendapatan royalti daripada karya sastera, dengan izin, literally work.

Pengecualian RM12,000 daripada cukai pendapatan yang diperolehi daripada royalti atau bayaran berkenaan dengan penerbitan atau penggunaan atau hak untuk menggunakan apa-apa karya sastera telah dikuatkuasakan mulai tahun taksiran 1992 untuk ditafsirkan pada tahun ini.

Tuan Liew Ah Kim: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Selain daripada pengecualian daripada income-tax, dengan izin, adakah cara yang lain lagi ataupun bantuan yang lain- in kind or in cash dengan izin, kepada penulis ataupun artis-artis tempatan supaya kita boleh memberikan penggalakan yang lebih bagi mereka supaya mereka dapat menghasilkan karya-karya yang baik sebagai sumbangan terhadap negara dan rakyat kita?

Tuan Abdul Ghani bin Othman: Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kerajaan mempunyai komitmen di peringkat perlaksanaan untuk mengiktiraf hasil pengucapan seni dalam bentuk penulisan dan yang lainnya. Oleh yang demikian, karyawan dan sasterawan telah pun diberi anugerah yang berbagai-bagai daripada sumber Kerajaan ataupun daripada sumber swasta. Oleh yang demikian, Kerajaan mengalu-alukan segala usaha-usaha ke arah pihak swasta memberi pengiktirafan dalam bentuk anugerah

masing-masing. Sambil itu pula pihak Kementerian Kewangan sejak tahun 1978, memberi pengecualian terhadap cukai pendapatan dalam bentuk pengecualian cukai sebanyak RM6,000 kepada karya seni dan RM12,000 dalam bentuk karya sastera.

Jadi, Tuan Yang di-Pertua, Kerajaan memberi pengiktirafan sepenuhnya dalam bentuk anugerah secara langsung dan daripada anugerah itu, terutama sekali dalam bentuk tunai diberi pengecualian terhadap cukai pendapatan mereka yang mendapat anugerah .

Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Saya tertarik dengan soalan pengecualian cukai pendapatan kepada karya seni ataupun artis, tetapi dalam pandangan saya, artis ini yang sudah glamour, pakai pakaian yang cantik, tempat yang indah, air-cond semua sekali, diberi pengecualian, tetapi bagaimana pula penangkap ikan, petani dan sebagainya. Jadi, tidakkah berbangkit satu double standardlah nampaknya. Jadi, macam mana ulasan Yang Berhormat Timbalan Menteri?

Tuan Abdul Ghani bin Othman: Tuan Yang di-Pertua, Kerajaan khususnya Kementerian Kewangan melihat tamadun dan peradaban bangsa bukan hanya berdasarkan kepada kemakmuran ekonomi dan kebendaan tetapi juga mengambil berat tentang nasib masyarakat petani dan nelayan dengan pembelaan dalam cara-cara yang lain. Jadi, Tuan Yang di-Pertua, maka peradaban dan tamadun bangsa Malaysia hendaklah juga direka dan dicipta dalam bentuk pengucapan seni oleh karyawan dan sasterawannya.

Jadi, Tuan Yang di-Pertua, kita harap akan tiba masanya kita akan menempa satu peradaban, satu tamadun di

perbatasan dunia sambil itu pula kita sentiasa membela kepentingan masyarakat seperti nelayan dan juga pekebun-pekebun kecil.

INDUSTRI PADI DAN BERAS— KAWALAN HARGA

3. Puan Lim Lay Hoon minta Menteri Pertanian menyatakan langkah-langkah yang akan diambil oleh Kementerianya untuk mengawal harga beras apabila Lembaga Padi dan Beras Negara (LPN) diswastakan pada tahun 1994.

Setiausaha Parlimen Kementerian Pertanian [Tuan Mohd. Shariff bin Haji Omar]: Tuan Yang di-Pertua, Kerajaan tidak berhasrat menswastakan LPN. Walau bagaimanapun, LPN akan hanya dikorporatisasikan pada tahun 1994. Walaupun LPN dikorporat, Kerajaan akan terus mengambil kira kepentingan pengguna-pengguna supaya mereka dapat menikmati harga beras yang berpatutan. Kerajaan akan menubuhkan sebuah jabatan yang akan mengawal dan menyelia seluruh kegiatan dalam industri padi dan beras negara ini.

Dalam konteks harga beras, jabatan yang akan ditubuhkan ini akan dipertanggungjawab untuk memastikan peniaga-peniaga sentiasa mematuhi harga yang ditetapkan di bawah Akta dan Peraturan yang akan dikuatkuasakan dengan mengambil kira kepentingan rakyat sebagai pengguna.

Dato' Dr. Affifudin bin Haji Omar: Tuan Yang di-Pertua, apabila LPN dikorporatisasikan, ini bermakna LPN akan menjadikan sasaran maximization of profit sebagai sasaran pertama. Jadi, apakah usaha LPN, adakah ini bermakna bahawa LPN akan

membiarkan dirinya di dalam menentukan harga padi dan harga beras di negara ini mengikut market forces ataupun mengikut kuasa-kuasa di pasaran, tidak lagi mengadakan ceiling price ataupun base price, dengan izin, Tuan Yang di-Pertua?

Tadi Setiausaha Parlimen menyebut tentang kepentingan pengguna. Apa pula dengan kepentingan petani? Adakah harga padi akan dibebaskan daripada pengawalan yang diadakan oleh LPN pada masa ini?

Tuan Mohd. Shariff bin Haji Omar: Tuan Yang di-Pertua, walaupun LPN dikorporatisasikan, LPN ini akan dimiliki oleh pihak Kerajaan seratus peratus. Dari segi harga beras, dari segi gred beras sebelum LPN dikorporatkan, kita mempunyai 13 gred. Apabila dikorporatkan, gred-gred beras ini akan menjadi 6. Dari segi kawalan harga, pihak Kementerian menetapkan bahawa beras standard dan premium dikawal. Tetapi untuk harga super, ia tidak terkawal dan tertakluk kepada harga di pasaran terbuka mengikut kemampuan pengguna.

Dari segi petani, apabila LPN dikorporatkan petani-petani sudah tentu akan menghasilkan padi yang mempunyai nilai ataupun padi yang akan digredkan sebagai beras apabila dikilang akan menjadi beras super. Melalui cara ini petani-petani sudah tentu akan menanam beras jenis super dan mereka akan dapat pulangan yang lebih baik.

Tuan Robert Lau Hoi Chew: Soalan tambahan. Adakah Lembaga Padi dan Beras Negara ada "fixed price" untuk menerima padi dari petani tempatan atau harganya tergantung kepada market price?

Soalan kedua, berapa peratus padi yang digunakan di dalam negara kita adalah diimport dari luar negeri?

Tuan Mohd. Shariff bin Haji

Omar: Tuan Yang di-Pertua, harga padi yang dikeluarkan oleh petani-petani kita, pihak LPN menjamin harga tetapi tertakluk kepada petani-petani. Jika ada pengilang-pengilang yang menawarkan harga yang lebih tinggi, petani-petani bebas untuk menjual di mana-mana kilang yang pada pendapat petani akan memberi pulangan ataupun harga yang lebih tinggi. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, dasar Kerajaan kita ialah untuk mengeluarkan padi setakat 65% saradiri dan yang selebihnya diimport dari Thailand, Vietnam, India dan beberapa negeri jiran.

**TABUNG PEMULIHAN
USAHAWAN—PERUNTUKAN
DANA**

4. Tuan Wan Omar bin Wan Majid minta Menteri Kewangan menyatakan kenapakah peruntukan purata untuk membantu kira-kira 1,000 orang usahawan bumiputera di bawah skim Tabung Pemulihan Usahawan (TPU) amat kecil berbanding dengan bantuan kerajaan menyelamatkan syarikat-syarikat lain seperti Perwaja, Kedah Cement, Proton, Koperasi Pengambilan Deposit dan Bank Pusat Koperasi (CCB) yang juga mengalami kerugian.

Timbalan Menteri Kewangan

[Tuan Abdul Ghani bin Othman]: Tuan Yang di-Pertua, Tabung Pemulihan Usahawan adalah dilancarkan untuk membantu usahawan-usahawan bumiputera yang terjejas perniagaan mereka akibat daripada kemelesetan ekonomi negara di sekitar tahun 1980 an dengan peruntukan dana pusingan sebanyak RM500 juta. Pemohon yang

layak memohon bagi pembiayaan di bawah TPU adalah terhad kepada mereka yang terlibat semasa kemelesetan ekonomi negara di tahun-tahun tersebut.

Daripada 1,467 permohonan yang diterima oleh Sekretariat TPU, hanya 737 permohonan yang benar-benar layak untuk dipertimbangkan bantuan. Ini adalah kerana 760 permohonan yang lain tidak memenuhi syarat kelayakan. Misalnya, tidak mempunyai projek berdaya-maju untuk dijalankan. Daripada 737 permohonan yang berjaya itu, hanya 376 permohonan yang dibiayai melalui peruntukan TPU iaitu sebanyak RM685.39 juta manakala bakinya diselesaikan dengan kerjasama institusi-institusi kewangan. Tambahan pembiayaan sebanyak RM185.39 itu adalah daripada kutipan pembayaran balik pinjaman oleh pemohon-pemohon TPU yang terdahulu.

Tuan Yang di-Pertua, adalah kurang sesuai untuk membandingkan peruntukan dana yang disediakan untuk TPU dengan peruntukan-peruntukan kewangan kepada pihak yang lain seperti Perwaja, Kedah Cement Bhd., Proton, Koperasi Pengambilan Deposit dan Bank Pusat Koperasi. Ini adalah kerana peruntukan-peruntukan itu mempunyai matlamat yang berbeza. Penglibatan Kerajaan dalam Perwaja, Kedah Cement Bhd. dan Proton adalah merupakan langkah ke arah memajukan industri-industri tertentu manakala Skim Penyelamat KPD dan CCB adalah untuk menjaga kepentingan pendeposit-pendeposit dan juga untuk menjaga kestabilan sistem kewangan negara.

Tuan Shahidan bin Kassim: Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat ada menyebut perkataan "berdaya-maju". Saya ingin bertanya kepada Yang

Berhormat. Yang pertama, berapakah projek yang dikatakan berdaya-maju yang telah dibantu melalui TPU itu mencapai kejayaan? Kerana dari rekod yang saya ada, semua projek-projek yang telah dibantu melalui TPU, dalam konsep “berdaya-maju”, semuanya saya rasa terpaksa menghadapi TPU yang kedua. Projek itu tidak berdaya-maju.

Sehubung kait dengan itu, apakah Yang Berhormat sedar bahawa pada peringkat awal pelaksanaan TPU, sebenarnya ianya lebih membantu bank-bank dan juga juru perunding ataupun konsultan dan tidak sebenarnya membantu orang-orang daif tadi dan rekod telah menunjukkan bahawa bank-bank telah dapat menyelesaikan masalah oleh kerana orang yang berhutang telah dibayar melalui TPU. Tetapi orang-orang yang memohon pinjaman melalui TPU terus berhutang dan dalam keadaan tertentu mereka, kadar interestnya, saya tidak mahu sebut bank mana kerana ada kawan-kawan saya yang terlibat. Ada setengah bank, kadar interestnya campur dengan denda sampai 25% dibandingkan dengan kadar yang berhutang dahulu, rendah separuh daripada yang mereka telah buat.

Tuan Abdul Ghani bin Othman:

Tuan Yang di-Pertua, saya merujuk kepada pertanyaan Yang Berhormat mengenai syarikat yang mempunyai projek daya-maju. Saya tidak dapat memberi angka yang tepat sekadarkan menjawab bahawa ada yang dapat diselamatkan melalui TPU berdasarkan syarikat mempunyai projeknya sendiri untuk disempurnakan. Dan apabila dikaji bahawa projek tersebut mempunyai kemungkinan sama ada membayar segala pinjaman-pinjaman dan akhirnya dapat menyelamatkan usahawan yang berkenaan.

Sambil itu pula, Tuan Yang di-Pertua, ada juga syarikat-syarikat yang tidak mempunyai projek berdaya-maju, maka pihak Kerajaan melalui Kementerian Kewangan dan JKR, mengesan projek-projek yang boleh disalurkan kepada usahawan yang berkenaan untuk diusahakan oleh mereka dan ini adalah langkah yang dalam bentuk “hand-out” atau secara langsung mencari projek daripada sumber Kerajaan untuk menyelamatkan usahawan bumiputera.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai bank dan pihak perunding yang sebenarnya mendapat manfaat yang besar daripada projek TPU ini, pihak Kementerian Kewangan mengambil makluman tentang perkara ini. Yang Berhormat Menteri Kewangan sudah pun membuat kenyataan yang begitu keras terhadap bank-bank yang mengambil kesempatan daripada tabung TPU ini sehinggakan pihak Sekretariat TPU sudah mengubah pendekatannya untuk menggunakan perunding-perunding tempatan tidak semestinya di kalangan perunding-perunding besar di Kuala Lumpur ini. Kalau sekiranya projek itu berada, misalnya di Alor Setar, maka pihak TPU sudah pun mengorak langkah mencari perunding yang wujud di Alor Setar, dan dengan cara demikian, bukan sahaja dapat mengurangkan kos perundingan tetapi juga untuk membangunkan perunding-perunding kecil-kecilan dengan pengalaman dan track record melalui TPU.

Tuan Yang di-Pertua, dalam kes-kes yang tertangguh di bank-bank yang tertentu, langkah sudah pun diatur untuk bank-bank tersebut diberi satu pendekatan supaya akhirnya dapat menghapuskan segala hutang-piutang usahawan-usahawan di dalam

pendaftaran TPU. Lebih-lebih lagi di kalangan usahawan yang mempunyai baki hutang kurang daripada RM100,000.

Tuan Yang di-Pertua, yang akhirnya saya ingin merujuk kepada penalti dan faedah yang terkumpul bahawa kesemua kes-kes telah diarahkan supaya bank-bank mengenakan hanya kadar faedah berdasarkan kepada BLR dicampurkan dengan 1% memastikan bahawa penalti lebih daripada had tertentu dan kadar faedah lebih daripada had tertentu tidak diambilkira selain daripada BLR dicampurkan dengan 1%.

Tuan Haji Mohamad bin Sabu: Tuan Yang di-Pertua, sejauh manakah Tabung Pemulihan Usahawan ini yang membantu mereka yang menghadapi masalah perniagaan tidak ada diskriminasi politik, ertinya mereka yang menganut berbagai fahaman politik tidak ada diskriminasi terhadap mereka sebab ada tuduhan meluas mengatakan mereka daripada Semangat 46, usahawan-usahawan mereka ini ditekan, tidak diberi bantuan dan sebagainya sehingga mereka ini bankrap ataupun mereka terpaksa masuk semula UMNO untuk memulihkan usahawan-usahawan mereka? Setakat manakah benar dakwaan-dakwaan ini?

Tuan Abdul Ghani bin Othman: Tuan Yang di-Pertua, masalah ini berbangkit daripada kemelesatan ekonomi, tidak timbul Semangat 46 dan sebagainya. Tujuannya adalah untuk menyelamatkan masyarakat bumiputera, usahawan bumiputera yang terkandas kerana sebab-sebab kemelesatan ekonomi.

Untuk makluman Yang Berhormat, saya boleh sampaikan maklumat tetap seberapa ramai di antara usahawan bumiputera yang terkandas datangnya

daripada negeri Kelantan itu sendiri. Saya rela untuk mencabar Yang Berhormat. Kalau ada contoh-contoh usahawan Semangat 46 yang dianiaya, sila sampaikan kepada kami. Kalau ada, insya Allah kita bela [*Tepuk*] atas nama usahawan bumiputera yang terkandas semasa kemelesatan ekonomi. Kalau tidak ada, saya minta janganlah Yang Berhormat sewenang-wenangnya membangkitkan perkara-perkara seperti tersebut di Dewan ini.

TV4—TUJUAN PENUBUHAN

5. Dr. Sanusi bin Daeng Mariok minta Menteri Penerangan menyatakan:-

- (a) apakah tujuan penubuhan TV4;
- (b) siapakah yang mendapat kontrak mengendalikannya. Apakah proses pemberian kontrak ini bebas dari sebarang kepentingan UMNO di dalamnya, seperti yang telah berlaku di TV3; dan
- (c) sejauh manakah jaminan Kerajaan bagi memastikan TV4 menyiarkan rancangan yang boleh membantu negara mewujudkan generasi berilmu dan bermoral, bukannya dilekakan dengan hiburan murahan.

Timbalan Menteri Penerangan [Tuan Railey bin Haji Jaffrey]: Tuan Yang di-Pertua,

- (a) Tujuan penubuhan TV4 adalah untuk memberikan lebih banyak peluang kepada para penonton bagi menikmati berbagai pilihan rancangan alternatif untuk maklumat, berita terkini, sukan, hiburan dan lain-lain selain daripada apa yang tersiarkan

melalui RTM dan TV3. Dengan adanya TV4 ini, ianya akan dapat membantu bagi menampung keperluan syarikat-syarikat perfileman tempatan dalam mengeluarkan drama-drama dan rencana-rencana untuk siaran. Di samping itu, penubuhan TV4 juga akan dapat memberi lebih banyak peluang-peluang pekerjaan tempatan.

- (b) Kerajaan belum lagi membuat sebarang keputusan mengenai pemilihan mana-mana syarikat yang akan mengendalikan TV4. Pemilihan satu syarikat atau syarikat-syarikat untuk menubuhkan satu konsortium untuk mengendalikan TV4 akan dibuat oleh satu jawatankuasa khas bersama-sama dengan Perbendaharaan, Unit Perancangan Ekonomi di Jabatan Perdana Menteri. Pemilihan tersebut adalah bebas daripada kepentingan mana-mana parti politik termasuk UMNO.

Dato' Haji Mohamad Abu Bakar bin Rautin Ibrahim: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Adakah benar penubuhan TV4 ini diberi kebenaran untuk menerima siaran terus-menerus rancangan-rancangan hiburan daripada luar negeri dan pengguna-penggunanya dikenakan bayaran mengikut penggunaan masing-masing, seperti Pay-TV.

Soalan yang kedua, adakah kebenaran ini akan melibatkan atau menjejaskan pengguna-pengguna TVRO oleh setengah-setengah rakyat Malaysia dari segi kebenaran yang akan dipertimbangkan oleh Kerajaan?

Tuan Railey bin Haji Jaffrey: Tuan Yang di-Pertua, sebenarnya tidak benar. Kalau benar, sememangnya ia akan

menjejaskan rancangan-rancangan televisyen yang dipancarkan atau yang disiarkan oleh TV3 ataupun RTM sendiri.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Tuan Joseph Voon Shin Choi.

[Soalan No. 6 Y.B. Tuan Joseph Voon Shin Choi tidak hadir]

PESAWAT F 18/MIG 29— RASIONAL PEMBELIAN

7. Lt. Kol (B) Ibrahim bin Sareh minta Menteri Pertahanan menyatakan:

- (a) dalam membuat keputusan membeli pesawat-pesawat air superiority, iaitu 16 buah MiG 29 dari Russia dan 8 buah F 18 dari Amerika Syarikat, apakah yang telah ditetapkan oleh Kementerian tentang pemindahan teknologi, program latihan, penyenggaraan pesawat, penyediaan alat-alat ganti dan lain-lain program yang memanfaatkan TUDM khasnya dan negara amnya;
- (b) bilakah pesawat-pesawat ini diperolehi dan bilakah skuadran-skuadran MiG 29 dan F 18 siap beroperasi atau operasional; dan
- (c) apakah rancangan Kementerian terhadap pesawat-pesawat pejuang lama seperti F5E dan Skyhawk.

Menteri Pertahanan [Dato' Seri Haji Mohd. Najib bin Tun Haji Abdul Razak]: Tuan Yang di-Pertua,

- (a) Berdasarkan keputusan Kerajaan untuk memperolehi 18 buah

pesawat MiG 29 dari Russia dan 18 buah FA 18/D dari Amerika Syarikat, maka kini projek team dari Kementerian Pertahanan sedang dalam peringkat mengadakan perundingan dengan pihak pembekal pesawat-pesawat tersebut. Dalam perundingan yang akan diadakan, maka TUDM akan mengenalpasti ketetapan tentang pemindahan teknologi, program latihan, penyenggaraan pesawat dan juga penyediaan alat-alat ganti bagi menentukan perkara ini berjalan lancar. Di samping itu, Kerajaan Malaysia akan meminta jaminan dari Kerajaan Russia dan Amerika Syarikat untuk memberi sokongan yang berterusan terhadap pesawat berkenaan melalui pembangunan infrastruktur, penyenggaraan enjin, pusat khidmat teknikal, pembuatan alat ganti dan lain-lain.

- (b) Apabila persetujuan dicapai, adalah dijangkakan pesawat MiG diterima dalam jangka masa 12 bulan dari tarikh kontrak ditandatangani dan pesawat FA 18/D diterima dalam jangka masa 36 bulan dari tarikh kontrak ditandatangani, skuadran-skuadran berkenaan akan beroperasi sepenuhnya sebaik sahaja ianya dirasmikan.
- (c) Pesawat pejuang F5E dan Skyhawk masih boleh digunakan lagi. Walau bagaimanapun, Kementerian sedang mengkaji kos efektif dan kesesuaian pesawat-pesawat ini terus digunakan.

Tuan Lim Kit Siang: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Bolehkah

Yang Berhormat Menteri memberitahu atau menghuraikan perkara-perkara yang dianggap penting oleh MINDEF dan oleh Kerajaan sebelum satu keputusan dibuat mengenai pembelian pesawat-pesawat MiG 29, perkara-perkara yang dianggap penting dan diambilkira sebelum satu keputusan dibuat. Dalam perkara-perkara penting yang diambilkira, adakah Kerajaan mengambilkira masalah atau kedudukan ekonomi negara Russia, sama ada di dalam perkembangan masa depan, ia boleh bukan sahaja memberi jaminan, tetapi memenuhi apa-apa jaminan yang dibuat sekarang oleh kerana perkembangan yang begitu cepat berlaku di dalam Russia khususnya daripada segi ekonomi?

Dato' Seri Haji Mohd. Najib bin Tun Haji Abdul Razak: Tuan Yang di-Pertua, perkara-perkara yang diambilkira sebagai faktor-faktor yang penting dalam menentukan keputusan pembelian pesawat MiG 29 termasuk soal penyenggaraan kapal terbang ini, ataupun dalam bahasa Inggeris dengan izin, supportability and maintainability kapal terbang ini, bukan sahaja dalam tempoh yang pendek, tetapi hendaklah menjangkau satu tempoh tidak kurang daripada 20 tahun. Justeru itu, kita mengambilkira soal penyenggaraan dari segi bantuan alat ganti termasuklah kemungkinan service centre untuk menyenggarakan pesawat MiG 29 di dalam negara kita dapat diwujudkan dengan kerjasama pihak Russia.

Dari segi apa yang dimaksudkan oleh Yang Berhormat itu, tentang risiko politik ataupun political risk, kita sudah pun mengambilkira perkara ini dan kita merasakan political risknya adalah acceptable kepada pihak Kerajaan Malaysia dan dalam pada itu, perlu saya

menyatakan bukan sahaja negara Malaysia yang menggunakan MiG 29 tetapi negara Germany juga menggunakan pesawat-pesawat MiG 29 dan kita ada alternatif-akternatif yang boleh diambil kira.

Lt. Kol (B) Ibrahim bin Sareh: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Apabila diteliti kedua-dua pesawat iaitu F 18/D dan MiG 29 ini, kita dapati kedua-dua pesawat itu hampir serupa, baik dari segi spesifikasi, kemampuan dan malah boleh menjalankan peranan yang sama. Apakah rasionalnya kita membeli pesawat daripada dua negara pada hal kedua-dua pesawat itu adalah hampir sama? Bukankah lebih mudah kalau kita beli pesawat ini daripada sebuah negara sahaja?

Dato' Seri Haji Mohd. Najib bin Tun Haji Abdul Razak: Tuan Yang di-Pertua, keputusan kita membeli dua jenis pesawat ini ialah kerana MiG 29 ini lebih sesuai dalam peranan sebagai, dengan izin, air superiority fighter untuk mengawal pertahanan udara dan kapal terbang FA18/D merupakan sejenis pesawat multi-role yang boleh menjalankan operasi untuk melakukan tindakan interdiction sama ada, dengan izin, interdiction maritime ataupun interdiction ground attack.

Jadi, dengan adanya peranan multiroll ini, maka kita tidak menjangkakan bahawa keputusan ini menyulitkan kerana kita boleh menentukan peranan yang khusus dan tidak boleh dicampuradukan di antara satu sama lain.

Di samping itu, dengan adanya sistem penyenggaraan logistik secara komputer yang dijangka akan diperolehi oleh negara kita, maka kita akan dapat membantu sokongan logistik dengan lebih berkesan lagi.

Kita juga perlu sedar bahawa dengan keputusan ini, maka TUDM akan memperolehi lebih banyak pesawat, kerana kos satu pesawat MiG 29 jauh lebih rendah daripada FA18/D.

INDUSTRI PESAWAT RINGAN

8. Che Ibrahim bin Mustafa minta Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri menyatakan:—

- (a) rakan kongsi usahasama industri pesawat ringan yang diadakan baru-baru ini;
- (b) jumlah modal yang dibayar;
- (c) bila akan dipindahkan operasinya ke Malaysia dan lokasi yang dipilih;
- (d) sejauh manakah pemindahan teknologi dapat dilaksanakan;
- (e) bagaimanakah peluang dan potensi pasarannya; dan
- (f) adakah akan diadakan kerjasama dengan negara ASEAN lain, terutamanya dengan Indonesia yang telah pun maju.

Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri [Tuan Chua Jui Meng]: Tuan Yang di-Pertua, seperti yang telah diketahui umum, sebuah syarikat dari Malaysia telah pun mengambil alih keseluruhan ekuiti sebuah syarikat pembuat pesawat ringan di Australia. Syarikat dari Malaysia tersebut ialah Eagle Aircraft Malaysia Sdn. Bhd. Penglibatan syarikat tersebut telah membuka jalan bagi Malaysia mencebur diri di dalam bidang industri yang berteknologi tinggi yang lebih mencabar selaras dengan Wawasan 2020.

Pada permulaannya penglibatan Malaysia hanyalah di peringkat rendah dengan pengeluaran kapal terbang ringan "two seater". Namun demikian, industri ini menggunakan bahan canggih iaitu "composite material".

- (a) Syarikat Eagle Aircraft Malaysia Sdn. Bhd. dimiliki oleh Kerajaan melalui "Minister of Finance Incorporated" dan PETRONAS.
- (b) Jumlah modal berbayar syarikat ialah AS\$7.5 juta.
- (c) Syarikat bercadang untuk mula memindahkan operasinya ke Malaysia pada tahun 1994. Walaupun begitu, pemindahan operasi tersebut tidak dapat dibuat serentak. Kilangnya di Australia masih lagi beroperasi, sementara menunggu siap sepenuhnya kilang di Malaysia yang akan dibangunkan di Batu Berendam, Melaka.
- (d) Pemindahan teknologi telah pun berjalan sekarang di mana jurutera-jurutera dan juruteknik syarikat berkenaan sedang bekerja dan mendapat latihan di kilangnya di Australia. Proses ini akan berjalan berterusan dan dijangka meliputi semua aspek pembuatan kapal terbang ringan tersebut.
- (e) Peluang pasaran kapal terbang ringan memang sedia wujud. Syarikat sentiasa mengambil perhatian di dalam perkara ini dan salah satu usaha yang telah dijalankan ialah mengadakan usahasama dengan syarikat Shorts Brothers, Belfast, United Kingdom untuk mencari pasaran.

Masa depan industri ini adalah baik.

- (f) Syarikat Eagle Aircraft Malaysia Sdn. Bhd. belum lagi menerokai peluang kerjasama dengan negara-negara ASEAN, tetapi sudah pasti akan memberi perhatian akan kemungkinan ia dilakukan.

Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar:

Tuan Yang di-Pertua, berkenaan soal kilang pembinaan Eagle Aircraft di Australia, adakah benar yang kita tidak menerima teknologi luar membina aircraft yang simple sebagaimana yang dibina di kilang Eagle Aircraft di Australia itu, bahkan kita yang memberi teknologi kepada pihak yang mengadakan lesen. Soalan saya, adakah benar kita gunakan lesen mereka dan teknologi kita yang digunakan oleh pihak mereka?

Soalan yang kedua, bagaimanakah kedudukan ataupun situasi lesen untuk membina Eagle Aircraft apabila kilangnya dipindah ke Malaysia nanti?

Tuan Chua Jui Meng: Tuan Yang di-Pertua, ini tidak benar, oleh kerana antara lain teknologi yang ada dengan syarikat Eagle Aircraft Australia Ltd. akan dipindah ke Malaysia, termasuk "composite material" yang canggih, umpamanya untuk bahan-bahan struktur kapal terbang yang diberi oleh syarikat itu di Australia, termasuklah carbon fibre, "cafler", "Nomex Honeycomb", "Vinyl Esterasis". Dengan itu, kita dapatlah pemindahan daripada syarikat Australia ke syarikat kita yang sekarang dimiliki oleh PETRONAS dan Minister of Finance Incorporated. Selain daripada itu, kita telah hantar teknisyen-teknisyen dan jurutera-jurutera kita ke Australia,

sebagaimana saya telah jawab tadi, untuk menerima teknologi yang akan dipindahkan oleh syarikat Australia.

Mengenai lesen, sampai sekarang belum ada dipohon kepada MIDA dan Kementerian saya, kita tungguh perkembangan permohonan itu.

Dato' Dr. Affifudin bin Omar: Tuan Yang di-Pertua, di dalam perjanjian pembelian F 18 dan MiG 29 ada disebut mengenai dengan pemindahan teknologi aerospace yang mana teknologi aerospace yang canggih yang dipindah ke negara kita. Soalan saya ialah apakah di dalam rancangan Kerajaan mengadakan syarikat pembuat kapal terbang ini ada kaitan dengan pemindahan teknologi canggih yang akhirnya akan membolehkan Malaysia mengeluarkan kapal terbang yang lebih besar daripada apa yang dirancang sekarang, iaitu kapal terbang dua kipas, satu kipas sahaja. Apakah jangka masa (time-frame) yang mana Malaysia pada suatu hari akan dapat mengeluarkan pesawat yang setanding dengan F 18 ataupun MiG 29?

Tuan Chua Jui Meng: Tuan Yang di-Pertua, memang itulah hasrat Kerajaan untuk membangunkan teknologi yang canggih di Malaysia. Saya tidak dapat memberikan jangka masa, sebab untuk pemindahan daripada Australia pun dibuat berperingkat-peringkat. Pada permulaannya, kita hanya membawa ke Malaysia produksi komponen-komponen dan parts, bukan untuk keseluruhan kapal terbang itu. Tetapi selepas itu, bila kita kaji, kita dapat menjalankan operasi sendiri di Malaysia, kita akan pindah semua operasi daripada Australia ke sini. Jadi, saya tidak dapat memberikan satu jawapan yang tepat. Tetapi selain daripada syarikat itu di Australia, kita pun mengkaji dua syarikat, iaitu satu di

California, Amerika Syarikat, yang bernama Aftec Corporation untuk mengeluarkan kapal terbang ringan Aftec 400, iaitu satu pesawat yang mengandungi 8 seater, bukan 2 seater. Dan kemungkinan jet eksekutif -14 sehingga 20 seater. Itulah harapan kita. Selain daripada syarikat itu ialah syarikat Valmade Aviation Industries dari Finland. Syarikat ini mengeluarkan kapal terbang ringan 4 seater untuk latihan. Projek ini masih di dalam peringkat kajian kemungkinan. Mungkin dengan pelaksanaan projek-projek yang dicadangkan ini, kita akan dalam masa yang lebih pendek membangunkan teknologi canggih dalam aerospace industry di Malaysia.

KAD ATM—KEHILANGAN WANG DEPOSIT

9. Tuan Kerk Kim Hock minta Menteri Dalam Negeri menyatakan:—

(a) jumlah kes laporan Polis yang telah dibuat oleh pengguna kad ATM (Automatic Teller Machine) mengenai kehilangan wang deposit mereka; dan

(b) jumlah wang yang terbabit.

Tuan Ong Ka Ting: Tuan Yang di-Pertua, laporan mengenai kehilangan wang deposit oleh pengguna-pengguna Kad ATM selalunya dilaporkan di Balai-balai Polis terdekat dengan tempat kejadian. Oleh yang demikian, adalah sukar untuk mengumpul maklumat lengkap mengenai jumlah kes dan jumlah wang terbabit dalam masa yang singkat. Pada masa ini Kerajaan belum mempunyai perangkaan mengenai kes-kes tersebut.

Tuan Lim Guan Eng: Tuan Yang di-Pertua, saya amat terkejut dengan jawapan tadi oleh Yang Berhormat Setiausaha Parlimen, kerana kes seperti ini ialah kes yang tersabit dengan jenayah perdagangan (commercial crime) dan akan dirujuk kepada satu cawangan atau Jabatan Khas di Bahagian Polis (Commercial Crime Division). Adalah tidak masuk akal sama sekali bahawa pihak Polis atau pihak Kementerian tidak mempunyai sebarang rekod. Adakah Yang Berhormat Setiausaha Parlimen malas hendak mengumpul [*Tepuk*] atau menjawab soalan ini dengan baik, kerana saya rasa ini memang ada maklumat. Saya harap pihak Kerajaan boleh mengambil sikap yang serius kerana banyak daripada simpanan wang telah hilang, termasuk mereka yang terdiri daripada profesor di Universiti Malaya yang telah menubuhkan satu Jawatankuasa mengenai perkara ini. Saya harap Yang Berhormat Setiausaha Parlimen boleh menjawab dengan serius dan baik-baik, jangan main-main. [*Tepuk*]

Tuan Ong Ka Ting: Tuan Yang di-Pertua, saya hairan sangat sebagai seorang Peguam, menggunakan ulasan yang tidak bertanggungjawab. Dan lebih menghairankan saya, dia seolah-olah macam tidak faham Bahasa Malaysia.

Saya telah menjawab bahawa pada masa ini Kerajaan belum ada perangkaan yang tepat mengenai jumlah kes-kes atau jumlah wang deposit yang dilaporkan. Tetapi apa yang diputar-belitkan oleh Kota Melaka ini dia kata Kerajaan tidak ada rekod langsung. Jadi, itu, menunjukkan sama ada dia faham ataupun itu perangai dia sengaja hendak putar-belitkan. [*Tepuk*]

Tuan Yang di-Pertua, walau bagaimanapun, saya sebagai Setiausaha Parlimen yang bertanggungjawab, saya berilah sedikit maklumat walaupun niat yang dia tanya itu bukan betul. Sebenarnya Polis sudah menjalankan siasatan terhadap sistem ATM bank ini. Dan siasatan awalan sudah dilakukan. Polis bukan tunggu sahaja kes itu berlaku apabila adanya dakwaan. Adanya sesuatu pandangan timbul, sudah menarik perhatian public; mereka telah menjalankan siasatan. Apa yang dapat saya laporkan di sini ialah buat masa kini belum ada bukti yang kukuh membuktikan elemen jenayah tentang hal-hal yang ada kaitan dengan ATM ini.

Apa yang saya cuba berikan jawapan asal itu ialah di seluruh negara ini ada banyak Balai Polis. Mungkin hari ini saya kata belum ada satu perangkaan, mungkin sudah timbul satu laporan Polis sudah buat di Perlis atau di Sarawak. Dan perangkaan yang tepat diminta itu memang tidak boleh suka-suka sewenang-wenang saya cakap dengan agak-agak sahaja. Saya harap Ahli Yang Berhormat dari Kota Melaka itu boleh faham dan cuba betulkan dia punya sikap dan dia punya perangai.

MEMAJUKAN PUSAT PELANCONGAN DI NEGERI- NEGERI

10. Datuk Haji Basri bin Bajuri minta Menteri Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan menyatakan sama ada beliau sedar bahawa selama ini Kerajaan Pusat terlalu bergantung kepada Kerajaan-kerajaan Negeri untuk membangunkan kawasan-kawasan pelancongan, sedangkan Kerajaan Negeri kurang kemampuan dari segi kewangan, jika sedar:

- (a) adakah Kementerian bercadang supaya Perbadanan Pembangunan Pelancongan bekerjasama secara

usahasama dengan Agensi-agensi Ekonomi Kerajaan-kerajaan Negeri bagi mengambil tindakan agresif membangunkan kawasan pelancongan yang lebih menarik; dan

- (b) apakah rancangan yang Kementerian sedang dan akan lakukan bagi membanyakkan tenaga-tenaga mahir/separuh mahir yang berkaitan dengan industri pelancongan.

Setiausaha Parlimen Kementerian Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan [Dato' Abdul Raman bin Suliman]: Tuan Yang di-Pertua,

- (a) Di bawah Rancangan Malaysia Kelima dan Keenam, Kerajaan telah memperuntukkan lebih dari RM700 juta untuk menyediakan kemudahan-kemudahan asas pelancongan dan infrastruktur dan juga produk pelancongan di kebanyakan negeri di Malaysia. Di antara projek-projek utama di peringkat negeri di mana Kerajaan Pusat terlibat secara langsung adalah pembangunan pelancongan Tasik Kenyir di Terengganu sebanyak RM13.6 juta. Pembangunan kemudahan asas di Pulau Banding, Perak sebanyak RM14.4 juta. Peningkatan kemudahan asas di Tasik Chini, Pahang sebanyak RM5 juta dan pembangunan Pulau Redang, Terengganu RM18.2 juta. Peranan Kerajaan dalam pembangunan kawasan-kawasan pelancongan sebahagian besarnya adalah dari segi penyediaan infrastruktur dan kemudahan-kemudahan asas. Manakala pembangunan projek-projek pelancongan adalah

dikendalikan oleh pihak swasta. Walau bagaimanapun, Kerajaan Pusat juga terlibat dalam pembangunan hotel kos rendah, rumah-rumah rehat, chalet, hutan lipur dan sebagainya.

- (b) Kementerian Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan telah pun mengadakan rancangan-rancangan untuk memperbanyakkan tenaga mahir dan separuh mahir dalam bidang pelancongan dan meningkatkan kemahiran tenaga pekerja yang sedia ada melalui Majlis Kebangsaan Pembangunan Sumber Manusia dalam bidang pelancongan. Bidang tugas Majlis ini merangkumi perancangan latihan bagi perhotelan, travel trade, pemandu pelancong, pegawai dan kakitangan Kerajaan dan juga pengusaha-pengusaha kecil dan sederhana dalam industri pelancongan. Majlis ini juga sedang membangunkan piawaian dalam latihan dengan kerjasama Majlis Latihan Vokasional supaya kemahiran-kemahiran tenaga manusia di Malaysia adalah setanding dengan piawaian industri pada keseluruhannya. Kementerian yang bertindak sebagai Urusetia kepada Majlis ini akan memastikan kerjasama yang wujud di antara Kerajaan dengan sektor industri akan berterusan dan lebih mantap supaya tenaga mahir dalam bidang pelancongan dapat ditambah dan di pertingkatkan.

Tuan Haji Wan Mohd. Jamil bin Wan Mahmood: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Apakah benar beberapa

projek pelancongan di negeri Kelantan yang telah dipersetujui dan telah diluluskan pada tahun-tahun lalu, tetapi sekarang dibekukan?

Soalan yang kedua, apakah pihak Kementerian ada cita-cita, ada hasrat, ada niat untuk mendirikan hotel taraf sederhana di Kelantan?

Dato' Abdul Raman bin Suliman:

Tuan Yang di-Pertua, adalah tidak benar sepertimana yang dinyatakan oleh Ahli-Ahli Yang Berhormat iaitu ada projek-projek yang telah diluluskan, diberhentikan di negeri Kelantan. Tetapi sekiranya Yang Berhormat ada bukti-bukti itu, bolehlah berikan kepada kita untuk kita semak adakah kenyataan Yang Berhormat benar ataupun tidak.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat juga, mengenai hotel-hotel yang dibangunkan, kita sentiasa berunding dengan Kerajaan Negeri dan di mana Kerajaan-kerajaan Negeri yang telah bersetuju dan dapat mengenal pasti tempat-tempat untuk dibangunkan hotel-hotel ini kita akan memberi pertimbangan mengikut sama ada kesesuaian satu-satu tempat itu untuk dibangunkan hotel ataupun tidak.

Tuan Chian Heng Kai: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Adakah pihak Kerajaan Pusat mempunyai sebarang projek untuk membangunkan Pulau Jerejak di Pulau Pinang. Oleh kerana Kem Tahanan di Pulau Jerejak telah dipindah dan mengikut apa yang dicadangkan oleh pihak Kerajaan Negeri Pulau Pinang, tempat itu akan dibangunkan sebagai sebuah tempat pelancongan. Adakah Kerajaan Pusat mempunyai sebarang projek berkenaan dengan pulau ini. Adakah pihak Kerajaan

Negeri ada berbincang dengan Kerajaan Pusat berkenaan dengan perkara ini?

Dato' Abdul Raman bin Suliman:

Tuan Yang di-Pertua, sepertimana yang saya sebutkan tadi iaitu peranan Kementerian ialah untuk membangunkan kemudahan-kemudahan infrastruktur bagi kawasan-kawasan pelancongan. Di samping, itu kita juga mengadakan projek-projek tertentu di kawasan-kawasan yang telah kita kenal pasti melalui perundingan dengan Kerajaan Negeri. Walau bagaimanapun, ini adalah menjadi tanggungjawab Kerajaan Negeri ataupun swasta yang ingin membangunkan pusat-pusat atau produk pelancongan di kawasan-kawasan tertentu dan tertakluk kepada syarat-syarat yang ditentukan oleh Kerajaan Negeri kerana Kerajaan Pusat tidak ada halangan untuk memperbanyak dan mempelbagaikan lagi produk-produk pelancongan.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Tuan Haji Mohamad bin Sabu.

Tuan Haji Mohamad bin Sabu: Tuan Yang di-Pertua.....

Tuan Chian Heng Kai: Tuan Yang di-Pertua, dia belum jawab.....

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, saya rasa dia sudah jawab. Jawapannya itu nampaknya tidak ada perbincangan.

Tuan Chian Heng Kai:
[Menyampuk]

Tuan Yang di-Pertua: Ya, saya pun faham.

Tuan Haji Mohamad bin Sabu: Tuan Yang di-Pertua, soalan No.11.

**BANGSA-BANGSA BERSATU/
AMERIKA SYARIKAT—
“DOUBLE STANDARD”**

11. Tuan Haji Mohamad bin Sabu minta Menteri Luar Negeri menyatakan apakah langkah-langkah yang diambil terhadap amalan ‘double standard’ Amerika Syarikat yang memperalatkan Bangsa-Bangsa Bersatu untuk membelasah Iraq baru-baru ini, sedangkan masalah keganasan Serbia ke atas umat Islam Bosnia dibiarkan tanpa tindakan tegas oleh Bangsa-Bangsa Bersatu.

Timbalan Menteri Luar Negeri [Dato’ Dr. Abdullah Fadzil bin Che Wan]: Tuan Yang di-Pertua, sepertimana Yang Berhormat mungkin sedia maklum, Malaysia tidak pernah berdiam diri bila mana sikap tidak adil atau dengan izin, ‘double standard’ yang diamalkan oleh mana-mana negara termasuk Amerika Syarikat, terutama sekali di dalam pelaksanaan ketetapan Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu.

Malaysia telah mengecam tindakan Amerika Syarikat yang berlaku tidak adil dengan menyerang Iraq baru-baru ini dan juga dalam beberapa perkara berkaitan dengan isu Palestine di mana Amerika Syarikat diselar di atas dasarnya yang sering melindungi pihak Israel.

Dalam isu Bosnia pula, Malaysia telah bersuara lantang di PBB dan forum-forum antarabangsa berkaitan dan membidas negara-negara Eropah atas sikap keengganan mereka menangani dengan segera dan berkesan konflik yang melibatkan keganasan yang berleluasa terhadap orang-orang Islam di Bosnia. Dalam perkembangan ini, Malaysia telah memainkan peranan penting melalui pertubuhan-pertubuhan negara

antarabangsa seperti OIC dan juga Pergerakan Negara-negara berkecuali, mendesak dan memberi tekanan kepada negara Eropah dan Amerika Syarikat, bertindak sewajarnya dan tidak mengamalkan ‘double standard’.

Tuan Haji Mohamad bin Sabu: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Setakat manakah kuasa atau peranan ahli-ahli di Bangsa-Bangsa Bersatu, di mana kita lihat negara-negara yang duduk dalam NAM dan O.I.C. menjadi negara majoriti di PBB? Setakat manakah kuasa majoriti yang ada pada negara-negara itu untuk menentukan arah tuju dan peranan PBB itu? Apakah majoriti di Bangsa-Bangsa Bersatu itu tidak berguna seperti majoriti yang ada dalam Kerajaan, ertinya majoriti atau ramainya bilangan anggota, tidak menentukan atau tidak dapat membuat arah tuju PBB itu sendiri, dan setakat mana tanggungjawab kolektif anggota ini dari segi peranan mereka terhadap PBB?

Dato’ Dr. Abdullah Fadzil bin Che Wan: Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, sistem PBB tidak semudah yang difikirkan oleh Yang Berhormat. Walaupun kita tahu majoriti negara ahli memang mengutuk apa yang dibuat setengah-setengah negara seperti Amerika Syarikat, tetapi peruntukan, amalan dan undang-undang dalam PBB itu tidak membenarkan suara majoriti menentukan sesuatu kerana ada kuasa veto dan sebagainya – itu tidak mengapa.

Malaysia telah pun lama menyuarakan agar satu perubahan besar diadakan tentang amalan dan sistem PBB ini agar suara majoriti dapat diketengahkan.

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: Tuan Yang di-Pertua, dalam konteks mencari keadilan universal ini, saya ingin

bertanya pada Yang Berhormat Timbalan Menteri, bagaimanakah usaha-usaha yang telah dilakukan oleh Malaysia di dalam usaha mendemokratise Majlis Keselamatan Bangsa-Bangsa Bersatu, oleh kerana sekarang ini kelihatannya Majlis Keselamatan Bangsa-Bangsa Bersatu ini dimonopolikan oleh negara-negara yang maju sahaja?

Yang keduanya, di dalam mencari keadilan khususnya bagi negara Iraq ini, adakah Malaysia mahu membuat satu gesaan yang mungkin pahit, tetapi terbuka kepada negara-negara Islam supaya menunjukkan satu solidariti yang ikhlas, solidariti yang tidak, dalam bahasa Inggeris 'tainted' ataupun yang dikaburi oleh perbezaan-perbezaan politik di kalangan negara-negara Islam supaya perkara ini menjadi satu benteng dan tangkisan yang besar, supaya negara-negara Islam itu tidak dipermainkan oleh negara-negara maju, yang sekarang ini menguasai PBB? Terima kasih.

Dato' Dr. Abdullah Fadzil bin Che

Wan: Memang tujuan kita sebagai sebuah negara yang mengamalkan demokrasi ingin melihatkan demokrasi juga diamalkan oleh Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu. Caranya untuk kita memastikan yang sistem demokrasi ini dapat dimainkan, dijalankan di PBB ini adalah dengan cara kita sentiasa melaung-laungkan perkara ini, dengan anggapan dan harapan suatu hari kelak banyak ahli-ahli PBB akan turut serta bersama-sama apabila mereka sudah lebih berupaya, lebih berkecuali dan berani pula membuat pendirian seperti yang dibuat oleh Malaysia, tetapi ini adalah proses yang akan mengambil masa.

Saya yakin dan percaya lebih banyak negara maju akan bangun dan boleh

berdikari. Saya kira suatu hari kelak mungkin kita akan dapat memastikan sistem demokrasi benar-benar diamalkan di PBB.

Berkenaan dengan pertanyaan kedua, sudah tentu kita sentiasa mendesak agar negara-negara Islam bersatu dalam kita menangani masalah-masalah yang berkait dengan penindasan pada agama ataupun negara-negara Islam ataupun kaum-kaum Islam. Tetapi oleh kerana seperti kita katakan tadi, banyak negara-negara dalam dunia ini termasuk negara-negara Islam belum lagi boleh keluar atau terikat dengan sesuatu pegangan dengan negara-negara kuasa besar, maka terdapatlah negara-negara Islam yang tidak boleh lagi bersatu.

Kita harap dengan desakan yang kita buat bertalu-talu dari masa ke semasa, mungkin satu masa kelak negara-negara Islam pun akan boleh memutuskan hubungan dan kaitan dengan negara-negara kuasa besar agar mereka semua akan sanggup berdikari dan sanggup bersatu demi menentukan yang hak dan kepentingan negara-negara Islam dan kaum-kaum Islam juga dapat dipelihara.

TABIKA JABATAN PERPADUAN NEGARA DI LADANG-LADANG

12. Dr. T. Marimuthu minta Menteri Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat menyatakan:

- (a) berapakah bilangan TABIKA yang dikendalikan oleh Jabatan Perpaduan Negara yang telah didirikan di ladang-ladang;
- (b) memandangkan masyarakat di ladang-ladang kian berubah

menjadi lebih majmuk berbanding dengan masa dahulu, adakah Kementerian bercadang untuk menambahkan bilangan di ladang-ladang; dan

- (c) adakah kajian pernah dijalankan oleh Kementerian untuk mengesan keberkesanan TABIKA dalam mewujudkan perpaduan kaum.

Tuan Yong Khoon Seng: Tuan Yang di-Pertua,

- (a) Terdapat 22 buah kelas Tabika Perpaduan di ladang-ladang yang dikendalikan oleh Jabatan Perpaduan Negara.

- (b) Kementerian Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat memang sedar bahawa masyarakat di ladang-ladang adalah lebih majmuk sekarang, terutama sekali di ladang-ladang yang telah dibangunkan sebagai taman perumahan. Kementerian saya sentiasa mengikuti dan mengambil perhatian terhadap perubahan-perubahan itu apabila menilai dan merancang pembukaan tabika-tabika baru ataupun penempatan semula kelas-kelas Tabika Perpaduan setiap tahun supaya perkembangan Tabika Perpaduan seiring dengan pembangunan masyarakat semasa dan masa-masa akan datang.

- (c) Pada dasarnya Tabika Perpaduan dibuka di kawasan-kawasan berbilang keturunan dan di kawasan-kawasan tertentu seperti di ladang-ladang dan di kampung-kampung baru. Adalah didapati

bahawa ibu bapa daripada berbagai keturunan menghantar anak-anak mereka ke Tabika Perpaduan. Penglibatan sedemikian telah secara langsung menggalakkan interaksi bukan sahaja di kalangan kanak-kanak tetapi juga ibu bapa melalui aktiviti Tabikarama, Hari Graduan dan Hari Keluarga. Interaksi antara mereka menerusi aktiviti-aktiviti tersebut amat jelas dan telah memberi kesan yang positif kepada pemupukan dan peningkatan perpaduan sesuai dengan wawasan kita untuk melahirkan satu bangsa Malaysia yang bersatu padu.

Tuan Yang di-Pertua: Ya, masa sudah cukup.

[Masa untuk Pertanyaan bagi Jawab Mulut telah cukup dan Jawapan bagi Pertanyaan No. 6 dan 13 hingga 63 adalah diberi di bawah ini]

PELARIAN FILIPINA DI SABAH—BILANGAN

6. Tuan Joseph Voon Shin Choi minta Menteri Dalam Negeri menyatakan berapakan bilangan pelarian Filipina di Sabah. Berapakah pula bilangan pendatang haram Filipina. Dan apakah sebenarnya status pelarian Filipina di Sabah berpandukan definisi pelarian menurut United Nation Human Right Commission on Refugees (UNHCR). Pernahkah pihak Kerajaan berbincang tentang soal pelarian ini dengan Kerajaan Filipina. Apakah sebenarnya pendirian dan dasar Kerajaan Malaysia tentang pelarian Filipina ini.

Setiausaha Parlimen Kementerian Dalam Negeri [Tuan Ong Ka Ting]:

- (a) UNHCR adalah perkataan singkatan bagi "United Nation High Commissioner for

Refugees” bukan “United Nation Human Right Commission on Refugees.”

- (b) Pelarian Filipina di Sabah yang mendaftar dengan Pasukan Petugas Khas Persekutuan sekarang berjumlah 57,197 orang, manakala Pendatang Tanpa Izin pula berjumlah 91,376 orang.
- (c) Pihak Kerajaan pernah membangkitkan soal kehadiran warganegara Filipina di Sabah dalam perbincangan-perbincangan duahala yang diadakan dari masa ke semasa dalam konteks kerjasama serantau.
- (d) Dasar Kerajaan Malaysia adalah membenarkan mereka tinggal sementara di negeri Sabah atas dasar perikemanusiaan dan mereka bebas kembali ke negara asal pada bila-bila masa.

LESEN PEMAJU PERUMAHAN—SYARAT

13. Tuan Lim Guan Eng minta Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan menyatakan tentang:—

- (a) syarat-syarat yang mesti dipenuhi sebelum lesen pemaju perumahan dikeluarkan;
- (b) apakah syarat-syarat lain untuk mengawal alam sekitar dan menyekat pencemaran bau, udara dan bunyi semasa satu projek perumahan dijalankan;
- (c) adakah pihak Kementerian akan memberikan kelonggaran dalam memenuhi syarat-syarat ini seperti sebuah syarikat pemaju

perumahan Medan Anika Sdn. Bhd. yang diberikan lesen memajukan sebuah kondominium bernilai RM16 juta sungguhpun modal berbayarnya hanya RM2,000/—; dan

- (d) adakah beliau sedar dan terlibat dalam arahan bahawa aduan penghuni-penghuni tentang pencemaran udara, bunyi dan bau oleh setengah syarikat seperti Medan Anika Sdn. Bhd. di Melaka tidak dilayani kerana mempunyai hubungan dengan pemimpin tertinggi MCA.

Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan [Tuan Osu bin Haji Sukam]:

- (a) Sesebuah syarikat pemaju perumahan yang hendak mendapatkan lesen pemaju perumahan hendaklah memenuhi syarat-syarat yang ditetapkan dalam Seksyen 5 (3) dan 6 (1) Akta Pemaju Perumahan (Kawalan dan Pelesenan) 1966. Di antara syarat-syarat yang diperlukan semasa mengemukakan permohonan kepada Pengawal Perumahan ialah seperti berikut:—
 - (i) satu salinan hakmilik tanah;
 - (ii) satu salinan kelulusan penukaran tanah kepada maksud bangunan dan pecahbahagian;
 - (iii) satu salinan perjanjian di antara pemaju dan tuan tanah. (Jika tanah bukan kepunyaan pemaju). Di dalam perjanjian tersebut hendaklah ada satu perenggan yang menyebutkan tuan tanah dan pemaju

bersetuju untuk Peraturan 5(5) (a), 10 dan 11 Peraturan-Peraturan Pemaju Perumahan (Kawalan dan Pelesenan) 1989;

- (iv) satu salinan kunci kira-kira beraudit yang terakhir;
- (v) satu salinan akuan berkanun yang menyatakan bahawa pemohon telah mematuhi segala syarat atau sekatan yang dinyatakan dalam Seksyen 6 (1) Akta;
- (vi) satu salinan butir-butir dalam Borang 24 di bawah Akta Syarikat 1965 (untuk syarikat berhad sahaja) untuk menunjukkan modal yang telah dibayar dalam bentuk wang tunai tidak kurang daripada RM250,000/-.

Bagi permohonan lesen pemaju perumahan oleh pemaju tunggal (sole proprietorship) atau perkongsian (partnership) adalah memerlukan deposit tidak kurang daripada RM100,00/- tunai atau dalam bentuk lain sebagaimana yang ditentukan oleh Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan; dan

- (vii) satu salinan Memorandum dan Artikel Persatuan atau sijil pendaftaran perniagaan dan perjanjian perkongsian, jika ada, satu salinan kaedah-kaedah/undang-undang kecil pertubuhan atau satu salinan

perjanjian di antara orang yang menjadi kumpulan.

- (b) Syarat-syarat lain terutama untuk mengawal alam sekitar khususnya adalah terkeluar dari bidangkuasa Kementerian ini. Untuk makluman Y.B. berkenaan pemaju juga dikehendaki mematuhi kehendak Akta Kualiti Alam Sekeliling, 1974 dan Peraturan-Peraturan dibuat di bawahnya seperti Peraturan Kualiti Alam Sekeliling (Kumbahan Effluen-Effluen Perindustrian) 1979 dan Peraturan Kualiti Sekeliling (Udara Bersih) 1978, semua ini di bawah Kementerian sains, Teknologi dan Alam Sekitar.
- (c) Untuk makluman Ahli-Ahli Yang Berhormat, mengikut rekod Kementerian ini Syarikat Pemaju Perumahan Medan Anika Sdn. Bhd. telah memenuhi syarat-syarat untuk mendapatkan lesen pemaju perumahan mengikut Akta Pemaju Perumahan. Syarikat ini mempunyai modal berbayar dalam bentuk wang tunai sebanyak RM250,000/- dan bukannya RM2,000/- sebagaimana yang didakwa oleh Y.B. dari Kota Melaka.
- (d) Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan tidak terlibat dengan isu pencemaran atau arahan tidak melayani aduan mengenai pencemaran ini. Ini dikendalikan oleh Jabatan Alam Sekitar dan Majlis Perbandaran Melaka.

BARANG TIRUAN— TINDAKAN KERAJAAN

14. Tuan Mohamed Khaled bin Nordin minta Menteri Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna menyatakan:—

- (a) sejauh manakah kegiatan penjualan barang tiruan seperti jam, minyak wangi, barang kemas, barang kulit dan ubat-ubatan berlaku dalam negara ini;
- (b) sejauh manakah Kerajaan berjaya mengambil tindakan terhadap mereka yang bergiat dalam kegiatan ini.

Timbalan Menteri Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna [Dato' Abdul Kadir bin Haji Sheikh Fadzir: Bagi menjawab pertanyaan (a), memang tidak dapat dinafikan bahawa kegiatan menjual barang-barang tiruan seperti jam, minyak wangi, barang kemas, barang kulit dan ubat-ubatan berlaku di negara ini. Walau bagaimanapun, kegiatan ini tidaklah meluas dan ianya adalah terkawal.

Bagi menjawab pertanyaan (b), Kementerian Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna memandang berat akan kegiatan yang tidak sihat ini dan telah, sedang dan akan mengambil tindakan sewajarnya bagi membendungnya. Sejak penubuhan Kementerian ini pada 27.10.1990 hingga 15.7.1993, sebanyak 1,505 kes telah dihasilkan berhubung dengan pembuatan dan penjualan barang-barang tiruan yang merangkumi jam, minyak wangi, pakaian, barang kulit, alat-alat elektrik dan ubat-ubatan dengan nilai rampasan berjumlah RM9,551,747.25. Jumlah denda yang dikenakan bagi tempoh yang sama ialah RM1,065,190.00.

Secara keseluruhannya, Kerajaan telah berjaya membendung kegiatan pembuatan dan penjualan barang-barang tiruan. Kejayaan yang dicapai ini adalah atas usaha gigih Kementarian di dalam menguatkuasakan undang-undang yang berkaitan beserta dengan bantuan dan kerjasama tuan punya jenama barangan tulen dan orang ramai yang sentiasa mengemukakan maklumat dan membuat aduan. Dalam hubungan ini, Kerajaan akan tetap bertindak tegas dalam usaha menyekat daripada negara ini dijadikan tempat pembuatan, pengedaran dan penjualan barang-barang tiruan.

INDUSTRI LUAR BANDAR

15. Dato' Dr. Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis minta Menteri Pembangunan Luar Bandar menyatakan:—

- (a) memandangkan bahawa Kerajaan berhasrat untuk membawa industri ke luar bandar, apakah langkah-langkah yang sedang dijalankan oleh Kerajaan untuk mempertingkatkan kemudahan infrastruktur di kawasan luar bandar;
- (b) khusus dalam penyelenggaraan jalan luar bandar dalam FELDA, agensi manakah yang bertanggungjawab;
- (c) adakah peruntukan yang cukup akan disediakan untuk menyelenggarakan jalan luar bandar dan FELDA; dan
- (d) memandangkan pendapatan peneroka bergantung sepenuhnya kepada penghasilan buah kelapa sawit dan semua hasil ladang dihantar kepada kilang-kilang FELDA, apakah FELDA mengenakan kadar bayaran pemerosesan buah sawit pada kadar yang sama seperti yang dikenakan oleh kilang-kilang swasta.

Timbalan Menteri Pembangunan Luar Bandar [Tuan Mohd. Yassin bin Kamari]:

- (a) Selaras dengan hasrat menggalakkan industri-industri ditempatkan di kawasan luar bandar, Kerajaan sememangnya memberi perhatian kepada peningkatan kemudahan infrastruktur di kawasan luar bandar. Di antara langkah-langkah yang dirancang dan dijalankan ke arah ini seperti berikut:—
- (i) Mengadakan peruntukan yang diperlukan di bawah Rancangan Malaysia Keenam (RM6). Dalam hal ini Bekalan Air Luar Bandar diperuntukkan sebanyak RM450.26 juta, bekalan Elektrik Luar Bandar sebanyak RM665.4 juta dan Jalan-jalan Kampung dan Luar Bandar sebanyak RM900.58 juta.
 - (ii) Keupayaan bekalan elektrik di kawasan-kawasan berpotensi untuk industri akan ditambah ke had maksima 33KV untuk membolehkan penubuhan industri besar dan kecil.
 - (iii) Bekalan air bagi kawasan berpotensi untuk industri ditingkatkan supaya mampu untuk menampung kegunaan industri.
 - (iv) Jalan-jalan dibina dan dinaikkan taraf ke tahap yang sewajarnya.
- (b) Jalan-jalan luar bandar yang telah siap dibina akan didaftarkan sebagai jalan negeri dan layak mendapat peruntukan penyelenggaraan jalan daripada Kerajaan Persekutuan mengikut perkara 109 (1) (b) Perlembagaan Malaysia. Kerajaan-kerajaan Negerilah seterusnya yang

bertanggungjawab menyelenggarakan jalan-jalan yang dibina di bawah Program Jalan Luar Bandar itu. Jalan-jalan dalam kawasan FELDA pula telah diwartakan sebagai Jalan Persekutuan dan Jabatan Kerja Raya adalah bertanggungjawab atas penyelenggaraannya.

- (c) Peruntukan Penyelenggaraan semua jalan persekutuan disediakan oleh Perbendaharaan Malaysia yang disalurkan kepada Jabatan Kerja Raya untuk penyelenggaraan selanjutnya.
- (d) Sistem sekarang ialah para peneroka mesti dibayar harga Buah Tandan Baru (BTB) yang ditetapkan oleh PORLA di kawasan masing-masing dan kos memproses merupakan salah satu kos perbelanjaan operasi kilang. Dalam hal ini peneroka mendapat harga minyak sawit yang ditetapkan oleh PORLA.

**AKTA DADAH MERBAHAYA
1985—BILANGAN PEGAWAI
PENJARA DITAHAN**

16. Tuan R. Karpal Singh minta Menteri Dalam Negeri menyatakan bilangan Pegawai-Pegawai Penjara yang ditahan di bawah Akta Dadah Berbahaya 1985 (Langkah-langkah Pencegahan Khas) sehingga tarikh 30.6.1993. Mengapakah orang tahanan ini tidak dibicarakan di Mahkamah Terbuka untuk membolehkan mereka membebaskan diri.

Tuan Ong Ka Ting: Sehingga 30.6.1993 seramai 19 orang Pegawai Penjara telah ditahan di bawah Akta Dadah Berbahaya 1985 (Langkah-langkah Pencegahan Khas). Mereka tidak dibicarakan di Mahkamah terbuka kerana Kerajaan telah siasat dengan teliti dan berpuashati bahawa mereka patut ditahan di bawah Akta Dadah Berbahaya 1985 (Langkah-langkah Pencegahan Khas).

PEMBANGUNAN USAHAWAN— KRITERIA UTAMA

17. Tuan Haji Wan Jamil bin Wan Mahmood minta Menteri Kewangan menyatakan apakah kriteria utama yang melayakkan seseorang usahawan terpilih menyertai program pembangunan usahawan, dan nyatakan mengenai:

- (a) aspek penglibatan Perbadanan Usahawan Nasional Berhad (PUNB), Petronas, Telekom Malaysia Berhad dan Tenaga Nasional Berhad;
- (b) jumlah maksimum peruntukan untuk sesuatu projek;
- (c) bentuk-bentuk projek keusahawanan yang dicadangkan; dan
- (d) had bilangan usahawan yang layak terpilih menyertai program.

Tuan Abdul Ghani bin Othman: Kriteria utama seseorang usahawan yang layak menyertai Program Pembangunan usahawan ialah:

- (i) Usahawan berkenaan hendaklah mempunyai ciri-ciri cemerlang seperti:

* **Imej Diri**

Tingkah laku, perwatakan dan pembawaan diri yang terpuji di samping pembangunan diri, amanah dan berhemah tinggi.

* **Mahir berkomunikasi**

Mahir berunding, bermesyuarat, tawar-menawar dan menulis dengan menggunakan bahasa yang dapat meningkatkan pembangunan diri serta perniagaan.

* **Kemahiran Mentadbir dan Mengurus**

Kewangan, pemasaran, sumber guna tenaga dan pengeluaran.

* **Komitmen**

Perlu bersungguh-sungguh dan serius untuk menjadi usahawan yang berjaya.

* **Motivasi**

Untuk mengerakkan dan membangunkan diri serta perniagaan.

* **Visi dan Matlamat**

Keupayaan membuat perancangan dan persediaan yang mantap.

- (ii) Usahawan tersebut hendaklah menjalankan sendiri perusahaan secara aktif dan bukan hanya sebagai pemegang saham.

- (iii) Usahawan itu hendaklah mengeluarkan modal sendiri sekurang-kurangnya 20% daripada jumlah kos pelaburan.

- (iv) Usahawan yang mempunyai pengalaman atau telah menjalankan perusahaan yang berkenaan sekurang-kurangnya 3 (tiga) tahun.

- (a) Penglibatan PUNB dalam program pembangunan usahawan meliputi:

- (i) menyediakan bantuan kewangan dalam bentuk penyertaan ekuiti dan alat pelaburan hampir ekuiti kepada usahawan di atas terma-terma dan syarat-syarat yang ditetapkan oleh PUNB serta dipersetujui oleh Kerajaan.

(ii) menyediakan usahawan-usahawan dengan perkhidmatan pembangunan korporat seperti pengawasan pelaburan, pembangunan perniagaan, perkhidmatan rundingan, nasihat korporat, penyelidikan serta perkhidmatan pengkalan data; dan

(iii) menyediakan latihan dan menganjurkan program-program pembangunan sumber manusia kepada usahawan-usahawan.

Sementara Petroleum Nasional Berhad, Tenaga Nasional Berhad, dan Syarikat Telekom Malaysia Berhad pula:

(i) mengenalpasti bidang-bidang, jenis produk, komponen dan perkhidmatan yang berkaitan dengan industri-industri tersebut.

(ii) membantu dan/atau menyediakan pasaran untuk barangan/perkhidmatan yang dikeluarkan/ditawarkan oleh Usahawan/usahawan dari masa ke semasa mengikut keperluan industri yang berkaitan.

(iii) membantu membangunkan pasaran baru dan/atau menambah pasaran bagi barangan/perkhidmatan Usahawan-usahawan; dan

(iv) membantu membangunkan perniagaan baru bagi Usahawan-usahawan.

(b) Jumlah maksima peruntukan untuk sesuatu projek ialah

di antara RM250,000—RM10,000,000 juta.

(c) Bentuk-bentuk projek keusahawanan yang diberi keutamaan adalah yang melibatkan projek-projek perkilangan bagi mengeluarkan produk dan komponen bagi industri yang berkaitan dengan Petroleum dan Gas, Komunikasi dan Tenaga.

(d) Tidak ada had bilangan usahawan yang layak menyertai program ini, walau bagaimanapun bilangannya adalah bergantung kepada keperluan dan viabiliti sesuatu produk dan komponen yang akan dikeluarkan.

ROMPAKAN BERSENJATA

18. Tuan Nurnikman bin Abdullah minta Menteri Dalam Negeri menyatakan sehingga kini berapakah kes rompakan bersenjata dan pecah rumah yang telah dilaporkan di seluruh negara khususnya di Sabah. Berapakah nyawa yang terkorban dan di antara kesemua kes ini berapakah yang melibatkan rakyat tempatan dan rakyat asing. Apakah jenis-jenis senjata api yang biasa digunakan dan adakah senjata-senjata berkenaan didaftar di Malaysia atau negara jiran.

Tuan Ong Ka Ting: Sejak tahun 1990 hingga Jun 1993 sebanyak 352 kejadian rompakan bersenjata telah dilaporkan di seluruh Sabah. Daripada kejadian tersebut seramai 17 orang telah terbunuh yang terdiri daripada 8 orang rakyat tempatan dan 9 orang rakyat asing.

Jenis-jenis senjata yang digunakan adalah terdiri daripada M 16, Pistol .38, Armalite M 15, AK 47, Carbine, MP 5 dan Rifle. Senjata ini tidak didaftarkan di Malaysia.

Bagi tempoh yang sama sebanyak 3,130 kejadian pecah rumah telah dilaporkan di seluruh Sabah.

TANDA HARGA—KEJAYAAN KEMPEN

19. Tuan Mohamed Kamal bin Hussain minta Menteri Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna menyatakan:—

- (a) apakah kejayaan-kejayaan yang telah didapati dari kempen tanda harga yang telah dilancarkan oleh Kementerian beliau; dan
- (b) berapakah jumlah nilai rampasan yang telah dibuat oleh Kementerian berikutan keengganan pekedai-pekedai mematuhi meletakkan tanda harga sehingga kini.

Dato' Abdul Kadir bin Haji Sheikh Fadzir: Izinkan saya menjawab pertanyaan ini bersama-sama dengan pertanyaan-pertanyaan yang dikemukakan oleh Y.B. Tuan Fong Kui Lun yang dijadualkan dijawab pada hari ini juga.

Secara keseluruhannya, penguatkuasaan Perintah Kawalan Harga (Penandaan Harga Oleh Penjualruncit) 1993 mula berkuatkuasa pada 1 Jun 1993, telah berjaya mencapai matlamatnya iaitu kebanyakan peniaga telah mematuhi Perintah ini dan kedudukan kadar harga barangan adalah stabil serta berada di paras yang munasabah. Walau bagaimanapun, keadaan ini masih boleh

diperbaiki dan kesedaran para peniaga terhadap tanggungjawab dan obligasi terhadap masyarakat amnya masih boleh dipertingkatkan. Pada masa yang sama, Kementerian mengharapkan kerjasama orang ramai dengan memberi maklumat sekiranya terdapat peniaga yang masih enggan meletakkan tanda harga. Kedua-dua pihak iaitu peniaga dan pengguna hendaklah memainkan peranan dan tanggungjawab masing-masing bagi memastikan objektif undang-undang ini terus tercapai dan kadar inflasi di negara ini dapat dikawal.

Sepanjang tahun ini iaitu sehingga 25.7.1993, pemeriksaan telah dibuat ke atas 213,155 premis perniagaan di seluruh negara berhubung dengan penandaan harga. Dari jumlah ini, 2,706 kes telah dihasilkan dengan nilai rampasan berjumlah RM2,162,339.23. Jumlah denda yang dikenakan dalam tempoh yang sama ialah RM344,080.00. Sejak berkuatkuasa Perintah yang baru ini pula, iaitu mulai 1.6.1993 hingga 25.7.1993, Kementerian telah membuat pemeriksaan ke atas 48,278 premis perniagaan di seluruh negara. Dari pemeriksaan ini, sebanyak 539 kes telah dihasilkan dengan nilai rampasan berjumlah RM1,476,482.06. Jumlah denda bagi tempoh yang sama ialah RM86,460.00.

PENCEN—CADANGAN MENAikkan UMUR 60 TAHUN

20. Tuan G. Palanivel minta Perdana Menteri menyatakan, adakah Menteriannya menimbangkan cadangan-cadangan menaikkan taraf umur persaraan kakitangan Kerajaan daripada umur 55 tahun kepada 60 tahun memandangkan ramai di antaranya masih stabil untuk memberi sumbangan aktif kepada negara.

Setiausaha Parlimen di Jabatan Perdana Menteri [Tuan Othman bin Abdul]: Kerajaan tidak bercadang untuk menaikkan umur persaraan wajib bagi kakitangan Kerajaan daripada 55 tahun kepada 60 tahun. Walaupun umur persaraan wajib pada 55 tahun dikekalkan, Kerajaan boleh melantik semula pesara-pesara tersebut secara kontrak atau sementara sekiranya kepakaran dan kemahiran mereka masih diperlukan.

**KERETA PERONDA POLIS/
KASTAM—CADANGAN GUNA
PAKAI KERETA RAMPASAN**

21. Tuan Shahidan bin Kassim minta Menteri Dalam Negeri menyatakan sama ada Kementerian akan menggunakan kereta-kereta yang dirampas oleh pihak kastam dan polis digunakan sebagai kereta peronda tiada tanda, 'Unmarked car' selain daripada dilelong. Ini dapat menjimatkan kos pembelian di samping sukar untuk orang awam mengenalinya.

Tuan Ong Ka Ting: Tuan Yang di-Pertua, pada masa sekarang, kerajaan belum bercadang untuk menggunakan kereta-kereta yang dirampas dan dilelong sebagai Kereta Peronda Tanpa Tanda.

**PROJEK "KAMPUNG KU"—
KEBERKESANANNYA**

22. Puan Rohani bte Abdul Karim minta Menteri Penerangan menyatakan apakah perancangan untuk memperluaskan lagi projek 'Kampung Ku' di seluruh Sarawak. Setakat ini, senaraikan projek 'Kampung Ku' di Sarawak dan apakah keberkesanan projek 'Kampung Ku'.

Tuan Railey bin Haji Jaffrey: Kementerian ini memang ada rancangan untuk melaksanakan program "Kampung Ku" di Sarawak sepertimana yang dijalankan di Negeri Sembilan, Selangor dan Perak.

Keberkesanan program "Kampung Ku" boleh dilihat dari beberapa segi seperti berikut:—

- (i) Semangat kekeluargaan dan perpaduan di kalangan masyarakat, khasnya masyarakat kampung semakin meningkat. Begitu juga semangat berdikari semakin meningkat dan penglibatan masyarakat dalam kegiatan ekonomi semakin bertambah.
- (ii) Kaedah dan cara serta budaya kerja di kalangan masyarakat semakin teratur serta mengikut teknik moden yang boleh dipelajari melalui pameran dan penerangan oleh Jabatan-jabatan serta Agensi-agensi yang berkaitan yang mengambil bahagian dalam program Kampung Ku.
- (iii) Semangat cinta kepada tanah air, perhubungan antara rakyat dengan kerajaan dan pemimpin bukan sahaja terjalin dengan baik tetapi telah bertambah erat berikutan lawatan pemimpin bertemu rakyat seperti menerusi program Kampung Ku.
- (iv) Segala pencapaian dan ciptaan baru yang diusahakan oleh ahli-ahli masyarakat dapat diketengahkan dan menjadi contoh yang akan dihayati dan dihargai oleh anggota masyarakat itu sendiri.
- (v) Program bagi semua agensi pembangunan yang terlibat secara langsung dengan rakyat dapat dipamerkan dan diadakan demonstrasi supaya rakyat bukan sahaja mudah memahami akan tetapi mampu mengamalkannya. Keadaan ini boleh diperolehi menerusi pameran dan demonstrasi yang diadakan menerusi program Kampung Ku.

BAS SEKOLAH—PENGUSAHA ABAI KESELAMATAN MURID

23. Puan Hajah Rakibah binti Haji Abdul Manap minta Menteri Perusahaan Awam menyatakan adakah beliau sedar akan adanya pengusaha-pengusaha bas sekolah yang membawa seberapa banyak murid-murid yang bas-bas mereka boleh muat untuk tujuan mendapatkan untung yang lebih tetapi mengabaikan keselamatan murid-murid yang menaiki bas mereka, seperti bas telah bergerak sebelum murid-murid sempat naik atau turun.

Timbalan Menteri Perusahaan Awam [Dato' Dr. Siti Zaharah binti Haji Sulaiman]: Kementerian saya belum pernah menerima aduan mengenai pengusaha-pengusaha bas sekolah yang membawa seberapa banyak murid-murid sekolah yang boleh dimuatkan dalam sesebuah bas dan kejadian bas sekolah bergerak sebelum murid-murid sempat naik atau turun. Kementerian mengambil maklum atas pemberitahuan Y.B. dan menyatakan bahawa penguatkuasaan atas kenderaan perdagangan termasuk bas sekolah adalah di bawah bidang kuasa Kementerian Pengangkutan.

Bagi Kementerian saya, perkara mengenai pengeluaran lesen bas sekolah dan penguatkuasaan syarat-syarat yang berkaitan dengannya sentiasa dibawa kepada pengetahuan Jabatan Pengangkutan Jalan di bawah Kementerian Pengangkutan.

UNDANG-UNDANG JALAN RAYA—PENGUNAAN SISTEM POINT

25. Tuan Haji Abdul Hamid bin Abdul Rahman minta Menteri Pengangkutan menjelaskan adakah Kerajaan masih menggunakan Sistem

Point ke atas pemandu-pemandu yang melanggar undang-undang jalan raya. Berapa ramaikah pemandu yang telah dikenakan point dan apakah tindakan ke atas mereka yang mempunyai point yang banyak.

Timbalan Menteri Pengangkutan [Datin Paduka Hajah Zaleha binti Ismail]: Kerajaan masih menggunakan Sistem Point atau Sistem KEJARA ke atas pemandu-pemandu yang melanggar undang-undang jalan raya. Sistem ini sedang dikendalikan oleh Jabatan Pengangkutan Jalan. Semenjak sistem ini diperkenalkan pada 1.4.84 hingga 30.12.1992 seramai 708,714 pemandu telah dikenakan point dan 404 daripada mereka telah dikenakan hukuman, iaitu penggantungan lesen memandu mereka.

KUALA LUMPUR SEBAGAI PUSAT MEDIA DAN MAKLUMAT—TUJUAN

26. Dr. Sanusi Daeng Mariok minta Menteri Penerangan menyatakan:—

- (a) Tujuan mewujudkan Kuala Lumpur sebagai pusat media dan maklumat bagi rantau ini;
- (b) Apakah langkah-langkah yang telah diambil bagi menjayakan; dan
- (c) Apakah Kerajaan bersetuju Akta Mesin Cetak Dan Penerbitan serta Akta Rahsia Rasmi (OSA) boleh menghalang cita-cita tersebut. Jika tidak, apakah alasannya bahawa akta-akta tersebut dapat membantu Kuala Lumpur menjadi pusat media rantau ini.

Tuan Railey bin Haji Jaffrey:

- (a) Kerajaan Malaysia telah menyatakan kesediaannya untuk

menjadikan Kuala Lumpur sebagai sebuah pusat media antarabangsa berikutan hasrat beberapa buah syarikat agensi asing yang terulung di rantau Asia yang sekarang ini berpusat di Hong Kong diambilalih oleh Republik Rakyat China pada tahun 1997 kelak;

Pengwujudan pejabat agensi-agensi berita asing di Kuala Lumpur akan memberi peluang kepada Malaysia untuk mempertingkatkan infrastruktur komunikasinya melalui pertukaran teknologi, peralatan moden dan juga kemahiran atau kepakaran dalam bidang tersebut. Sehubungan itu, dengan sistem komunikasi yang maju, bidang-bidang lain juga akan turut berkembang seperti bidang kewangan, perdagangan dan perindustrian. Ini seterusnya akan membantu mempertingkatkan kemasukan pelaburan asing ke negara ini dan seterusnya membantu negara dalam segi pertumbuhan dan pembangunan.

Malaysia juga sering berhadapan dengan berita-berita yang negatif dan berat sebelah mengenai Malaysia oleh media asing yang telah menjejaskan imej negara di arena antarabangsa. Pemilihan Kuala Lumpur sebagai pusat media dan maklumat bagi rantau ini merupakan satu langkah yang baik untuk memastikan bahawa berlaku penyaluran berita serta maklumat yang seimbang, benar serta objektif mengenai negara ini khususnya dan mengenai rantau Asia amnya.

- (b) Berbagai-bagai usaha telah dijalankan untuk menjadikan

Kuala Lumpur sebagai pusat penerangan bertaraf antarabangsa melalui pembinaan berbagai infrastruktur moden berteknologi tinggi yang akan dapat membentuk Kuala Lumpur sebagai ibukota kosmopolitan yang terulung di rantau ini. Di antaranya ialah pembinaan Menara Kuala Lumpur.

Pembinaan Menara Kuala Lumpur merupakan menara telekomunikasi yang ketiga tertinggi di dunia adalah merupakan lambang kemajuan teknologi dalam bidang telekomunikasi. Menara tersebut akan dapat mengendalikan dan memenuhi perkhidmatan telekomunikasi yang dijangka meningkat seiring dengan pertumbuhan negara. Apabila siap pada tahun 1995 kelak, Menara Kuala Lumpur yang akan dapat mengendalikan perkhidmatan telekomunikasi luar negeri, serta berbagai perkhidmatan penghantaran faks, data dan gambar.

Semua kemudahan tersebut akan melengkapkan Ibukota Kuala Lumpur sebagai pusat penerangan di rantau Asia Pasifik.

- (c) Hakikat bahawa terdapat banyak agensi-agensi media asing yang melahirkan hasrat mereka untuk menubuhkan pejabat-pejabat cawangan mereka di Kuala Lumpur adalah bukti yang jelas bahawa perundangan sedia ada seperti Akta Mesin Cetak dan Akta Rahsia Rasmi tidak menghalang usaha Kerajaan untuk menjadikan Kuala Lumpur sebagai pusat media di rantau ini.

WANG PALSU YANG DIKESAN—NILAI

27. Tuan Ahmad bin Omar minta Menteri Kewangan menyatakan:—

- (a) jumlah nilai wang ringgit dan syiling yang palsu telah dikesan digunakan dalam pasaran semenjak 3 tahun lalu;
- (b) melalui tindakan pihak berkuasa, bagaimanakah tangkapan kepada mereka yang terlibat melakukan pemalsuan ini;
- (c) dari segi hukuman, apakah tindakan ke atas mereka yang telah terbukti kesalahannya;
- (d) bagaimana langkah Kerajaan bagi menghapuskan sindiket pemalsuan ini; dan
- (e) dari segi kesannya ke atas pasaran wang, sejauh manakah seriusnya keadaan negara ini berbanding dengan negara-negara lain.

Tuan Abdul Ghani bin Othman:

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, dari Januari 1990 sehingga Jun 1993 jumlah wang kertas palsu yang telah dikesan ialah RM5,645,040 dan duit syiling palsu ialah RM158.

Untuk membanteras pemalsuan matawang, Bank Negara Malaysia bekerjasama dengan pihak polis. Pihak Bank Negara telah meminta orang ramai supaya melaporkan segera kepada pihak polis sekiranya mereka mempunyai wang kertas palsu atau mempunyai maklumat mengenai sindiket pemalsuan matawang. Usaha-usaha telah dibuat untuk mempertingkatkan ciri-ciri keselamatan yang terdapat dalam wang kertas kita bagi menjadikan ianya sukar ditiru oleh pemalsu wang. Risalah dan poster juga telah dikeluarkan oleh Bank Negara bagi

mempertingkatkan pemahaman orang ramai tentang ciri keselamatan dalam wang kertas kita supaya mereka dapat membezakan di antara yang palsu dengan yang tulen. Cara ini juga dijangka akan dapat mengurangkan pengedaran duit palsu oleh mereka yang tidak bertanggungjawab.

Dari segi hukuman pula, mengikut Seksyen 489A, 489B dan 489D Kanun Keseksaan, sesiapa yang didapati bersalah, berhubung dengan pemalsuan wang kertas boleh dihukum penjara maksimum sehingga 20 tahun. Bagi duit syiling pula Seksyen 232 Kanun Keseksaan memperuntukkan penjara maksimum 20 tahun dan boleh juga dikenakan denda.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, perbandingan dengan negara lain mengenai pemalsuan matawang tidak dapat dibuat kerana maklumat mengenainya tidak disimpan. Walau bagaimanapun, kesan pemalsuan matawang atas pasaran wang di negara ini tidaklah begitu serius kerana bilangan wang kertas palsu yang dikesan setakat 30 Jun 1993, adalah kecil iaitu hanya 0.04% daripada bilangan wang kertas dalamedaran dan dari segi nilai pula ialah 0.13% daripada jumlah wang dalamedaran.

BANDUAN PENJARA MALAYSIA—JUMLAH

28. Dr. Kua Kia Soong minta Menteri Dalam Negeri menyatakan:—

- (a) Jumlah banduan yang didakwa di Mahkamah dan sedang menjalankan hukuman mereka di penjara Malaysia.
- (b) Berapa orang yang dikenakan penjara lebih dari sepuluh tahun dan atas pelanggaran apa;

- (c) Berapa orang yang dikenakan penjara lebih dari lima tahun dan atas pelanggaran apa;
- (d) Berapa orang yang sedang di dalam tahanan (remand) dan berapa lamakah penahanan yang terpanjang sekali tempohnya.

Tuan Ong Ka Ting:

- (a) Sehingga 31 Mac 1993 seramai 6,219 banduan telah didakwa di Mahkamah, kesemua mereka adalah tahanan remand. Manakala banduan yang menjalani hukuman penjara bagi tempoh yang sama di seluruh negara ialah seramai 13,061 orang.
- (b) Sehingga 31 Mac 1993, seramai 914 orang banduan telah dikenakan hukuman penjara lebih daripada 10 tahun di seluruh Malaysia. Mereka dikenakan hukuman kerana melakukan kesalahan-kesalahan di bawah Akta seperti Kanun Keseksaan, Akta Senjatapi (Penalti Lebih Berat) 1971, Akta Keselamatan Dalam Negeri 1960, Akta Dadah Berbahaya 1952, Akta Culik dan Akta Lain-lain.
- (c) Sehingga 31 Mac 1993, seramai 828 orang banduan telah dikenakan hukuman penjara lebih daripada 5 tahun tetapi tidak melebihi 10 tahun. mereka melakukan kesalahan dibawah Akta seperti Kanun Keseksaan, Akta Senjatapi (Penalti Lebih Berat) 1971, Akta Keselamatan Dalam Negeri 1960, Akta Dadah berbahaya 1952, Akta Culik dan Akta Lain-lain.

**INSTITUT JANTUNG NEGARA—
KOS PEMBINAAN**

29. Dato' Haji Mohd Zihin bin Haji Mohd Hassan minta Menteri Kesihatan menyatakan:—

- (a) jumlah kos mendirikan Institut Jantung Negara;
- (b) berapa ramaikah pesakit-pesakit yang dirawat sejak dibuka hingga 30-6-1993;
- (c) apakah kemudahan-kemudahan yang ada jika dibandingkan di negara-negara lain seperti England, Australia dan Amerika;
- (d) berapakah kos rawatan bagi tiap-tiap kes berkenaan; dan
- (e) sudah berapa ramai yang sembuh dan yang meninggal dunia sejak ianya dibuka.

**Timbalan Menteri Kesihatan
[Dato' Mohamed Farid bin Ariffin]:**

- (a) Jumlah kos bagi mendirikan Institut Jantung Negara (IJN) ialah sebanyak RM151.5 juta.
- (b) Jumlah bilangan pesakit yang telah mendapat rawatan di IJN dari 1.9.1992 hingga 30.6.1993 adalah seperti berikut:—

Pesakit Luar — 29,391 orang

Pesakit Dalam — 3,992 orang
(masuk wad)

- (c) Kemudahan dan perkhidmatan yang ada di IJN untuk merawat pesakit-pesakit jantung adalah hampir setanding dengan kemudahan dan perkhidmatan yang ada di negara-negara maju seperti England, Australia dan Amerika. Antara perkhidmatan yang disediakan ialah ujian-ujian Diagnostik seperti:—
 - (i) Echocardiogram with Doppler and Colour Flow and Transoesophageal echocardiogram.

- (ii) Stress Echocardiogram System.
- (iii) 24 hours Ambulatory ECG (Holter monitoring).
- (iv) Pacemaker analysis.
- (v) Electrophysiological Studies dan prosedur-prosedur terapeutik seperti:
- (i) Coronary ballon Angioplasty termasuk Coronary Stenting.
- (ii) 'Ballon dilatation of Stenotic Valves including Pulmonary, Aortic and Mitral Valves'.
- (iii) 'Ballon dilatation of narrowed vessels like recoaretation.'
- (iv) 'Radiofrequency ablation of Accessory Pathway and Atrio-Ventricular Node'.
- (v) 'Closure of Occlusion of Persistent Ductus Arteriosus'.

Pada ketika ini perkhidmatan bagi prosedur angioplasty dengan menggunakan laser belum lagi dapat diberikan. Untuk makluman Ahli-Ahli Yang Berhormat bilangan hospital di Amerika yang mempunyai kemudahan tersebut adalah kecil dan bilangan pesakit yang memerlukan kaedah ini adalah kecil jika dibandingkan dengan kaedah-kaedah yang lain.

Begitu juga dengan pembedahan, IJN telah berjaya menjalankan semua pembedahan jantung iaitu pembedahan tertutup, pembedahan terbuka, dan pembedahan thorasik kecuali pembedahan jantung terbuka bagi kes-kes pesakit jantung kongenital yang terlalu kompleks, pemin-dahan jantung serta 'Arrythmia Surgery'.

- (d) Kos rawatan termasuk caj wad dan caj siasatan adalah seperti berikut:-

A. Pembedahan

- (i) Pembedahan thorasik
(pembedahan jantung tertutup)
Kes-kes yang mudah: RM6,200-RM7,300
Kes-kes yang rumit : RM8,000-RM10,000
- (ii) Pembedahan jantung terbuka untuk:
'valve repair' : RM17,200-RM20,000
'coronary bypass' : RM18,000-RM21,000
'valve replacement' : RM18,000-RM28,000
'congenital' : RM14,000-RM28,000

B. Prosedur Kardiologi

- (i) Angiogram : RM3,000-RM5,000
- (ii) Electro physiology : RM11,00-RM14,000
Study (EPS)
- (iii) Ballon pump : RM6,000-RM7,000
insertion
- (iv) Angioplasty : RM10,000-RM20,000
(PTCA)
- (v) Valvuloplasty : RM12,000-RM15,000
(PTMC)
- (vi) Pacemaker : RM8,000-RM9,000
insertion

- (e) Dari jumlah 3,992 pesakit yang mendapat rawatan sebagai pesakit dalam, sejumlah 3,861 pesakit telah sembuh dan discaj, sementara 131 telah meninggal dunia.

DOKTOR KERAJAAN DAN SWASTA—JUMLAH CUAJ

30. Tuan Haji Sukri bin Haji Mohamed minta Menteri Kesihatan menyatakan berapakah kes yang melibatkan kecuaiian doktor-doktor Kerajaan dan swasta yang dikesan setakat ini. Daripada jumlah tersebut berapakah kes yang melibatkan doktor asing dan tempatan.

Dato' Mohamed Farid bin Ariffin:
Dalam tempoh 10 tahun iaitu dari tahun 1983 sehingga tahun 1992 dari 42 kes kecuaiian hospital terbukti, 35 kes melibatkan doktor-doktor Kerajaan. Kementerian Kesihatan tiada maklumat mengenai jumlah kes-kes kecuaiian di hospital-hospital swasta oleh kerana kes-kes tersebut diselesaikan oleh pihak-pihak yang terlibat di Mahkamah.

Terdapat 55 orang doktor-doktor Kerajaan yang terbabit secara langsung atau tidak secara langsung dalam 35 kes tersebut di mana 52 adalah doktor tempatan dan 3 adalah doktor asing.

KOPERASI BERDAFTAR— JUMLAH

31. Tuan Ibrahim bin Pateh Mohamad minta Menteri Tanah dan Pembangunan Koperasi menyatakan jumlah koperasi yang berdaftar sehingga kini. Berapakah jumlah yang aktif dan berapakah pula yang tidak aktif. Apakah langkah-langkah yang dijalankan oleh Kerajaan untuk menggalakkan pembangunan koperasi di negara ini.

Setiausaha Parlimen Kementerian Tanah dan Pembangunan Koperasi [Tuan Mohd. Noh bin Rejab]: Jumlah koperasi yang berdaftar sehingga 1.7.1993 ialah sebanyak 3,284 koperasi. Daripada jumlah tersebut lebih kurang 350 (11%) koperasi didapati tidak aktif dan 2,934 (89%) koperasi didapati aktif.

Langkah-langkah untuk menggalakkan pembangunan koperasi di negara ini yang diambil oleh Kerajaan melalui Jabatan Pembangunan Koperasi ialah melalui program-program yang selaras dengan keperluan asas Pergerakan Koperasi serta peranannya sebagai salah satu institusi pembangunan negara.

Program-program tersebut termasuklah:—

- (i) Program peningkatan kefahaman mengenai konsep, falsafah dan prinsip koperasi agar gerakan koperasi negara dapat menunjukkan pertumbuhan yang sihat;
- (ii) Menjalankan kawal-selia terhadap gerakan ini melalui bimbingan dan menyediakan

peraturan-peraturan yang tertentu supaya koperasi-koperasi berjalan mengikut landasannya yang sebenar.

- (iii) Kerajaan juga ada menyediakan pinjaman melalui Tabung Modal Pusingan untuk Gerakan Koperasi menjalankan aktiviti ekonominya dengan kadar faedah yang rendah; dan
- (iv) Kerajaan melalui Jabatan koperasi ada juga memberi Khidmat Nasihat dan Bantuan Pengurusan Koperasi.

INSTITUT TERJEMAHAN NEGARA—PERUNTUKAN TAHUNAN

32. Dr. Tan Seng Giaw minta Menteri Pendidikan menyatakan di mana letaknya Institut Terjemahan Negara dan apakah peruntukan tahunan dan bilangan kakitangan. Setakat ini apakah kemudahan-kemudahan yang telah dan akan disediakan. Apakah masalah-masalah yang telah wujud. Apakah langkah-langkah yang telah diambil untuk mengatasi masalah-masalah tersebut.

Timbalan Menteri Pendidikan [Dr. Leo Michael Toyad]: Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, projek Institut Terjemahan Negara (ITNM) akan ditempatkan buat sementara di Tingkat 3 dan 5, Wisma Pekerti, Lorong Ceylon, Kuala Lumpur. Peruntukan yang diluluskan kepada institut tersebut adalah merupakan geran pelancaran (launching grant) yang berjumlah RM29.41 juta. Kemudahan-kemudahan yang akan disediakan ialah dalam bentuk khidmat terjemahan dan adaptasi, kejurubahasaan, penjualan teknologi, penjualan bahan maklumat serta khidmat latihan dan teknikal.

Bilangan kakitangan yang akan diambil adalah 120 orang. Setakat ini ITNM belum lagi menghadapi sebarang masalah.

BADAN PENCEGAH RASUAH— PURATA JUMLAH PENGADUAN

33. Tuan Haji Abdul Hadi bin Haji Awang minta Perdana Menteri menyatakan:—

- (a) purata jumlah pengaduan kepada Badan Pencegah Rasuah (BPR) setiap bulan bagi tahun 1990, 1991 dan 1992 mengikut pecahan negeri; dan
- (b) apakah kerumitan-kerumitan yang dialami semasa melakukan sesuatu penyiasatan dan apakah langkah-langkah penyelesaiannya.

Tuan Othman bin Abdul: Purata jumlah pengaduan yang diterima oleh Badan Pencegah Rasuah (BPR) setiap bulan dari tahun 1990 hingga 1992 mengikut pecahan ini adalah seperti berikut:—

<i>Negeri</i>	<i>Tahun</i>		
	<i>1990</i>	<i>1991</i>	<i>1992</i>
Ibupejabat	194	142	185
Wilayah Persekutuan	19	19	15
Selangor	24	24	26
Perak	56	66	64
Pulau Pinang	32	31	41
Perlis	7	8	14
Kedah	30	28	30
Pahang	27	26	30
Kelantan	34	33	28
Terengganu	18	19	21
Johor	46	37	42
Melaka	24	25	33
Negeri Sembilan	34	39	30
Sabah	36	45	56
Sarawak	34	34	42

Bagi menjawab soalan kedua dari Ahli Yang Berhormat berkenaan, berikut diperturunkan kerumitan-kerumitan dan masalah-masalah utama yang dialami oleh BPR semasa menjalankan siasatan kes-kes rasuah dan langkah-langkah penyelesaiannya:—

1. Saksi menghilangkan diri atau saksi tidak dapat dikesan.

Penyelesaian:

Badan ini akan menggunakan khidmat akhbar-akhbar tempatan untuk menyiarkan wajah orang-orang yang dikehendaki dan boleh membantu siasatan BPR. Selain daripada itu wajah-wajah mereka disiarkan melalui Buletin yang diterbitkan oleh BPR.

2. Saksi takut untuk membantu BPR kerana takut mendapat tindak balas dari pihak tertuduh atau kuncu-kuncunya.

Penyelesaian:

Sekiranya tindak balas dibuat oleh pihak tertuduh terhadap saksi BPR yang mungkin boleh mendatangkan kecederaan atau maut, saksi berkenaan dinasihatkan melaporkan kepada pihak polis.

3. Sikap negatif masyarakat yang enggan menjadi saksi kerana tidak suka masuk campur.

Penyelesaian:

BPR menjalankan kempen pencegahan rasuah yang meliputi usaha-usaha mendidik masyarakat dan memberi galakan moral kepada mereka supaya membantu BPR kerana tanpa bantuan mereka penjenayah-penjenayah rasuah akan berleluasa.

4. Pembayaran wang rasuah dibuat di seberang laut atau negara lain.

Penyelesaian:

Walaupun wang rasuah berkenaan disimpan di dalam sesebuah bank di negara asing yang dikenalpasti, Badan ini sukar hendak mendapatkan maklumat lanjut dari kerajaan asing kerana kerahsiaan bank negara asing.

5. Sukar mendapatkan kerjasama dari organisasi dan saksi luar negeri. Masalah ini sukar untuk diselesaikan kerana ianya adalah di luar bidang kuasa BPR atau negara ini.

JABATAN PENDAFTARAN NEGARA DI SABAH— CADANGAN MENAMBAH KAKITANGAN

34. Tuan Micheal Asang minta Menteri Dalam Negeri menyatakan:—

- (a) sama ada Kementerian bercadang untuk menambah bilangan kakitangan terutamanya di bahagian kaunter di Jabatan Pendaftaran Negara di negeri Sabah amnya dan di Pejabat Pendaftaran Negara Sandakan khasnya. Di mana hanya sekitar 25 hingga 30 orang pemohon sahaja yang dapat dilayan pada setiap hari sedangkan bilangan mereka yang memerlukan perkhidmatan dari jabatan berkenaan agak ramai dan sebahagian besarnya datang dari kawasan luar bandar; dan
- (b) langkah-langkah yang akan diambil oleh Jabatan Pendaftaran Negara untuk memastikan penduduk di kawasan luar bandar/

pedalaman negeri Sabah memiliki sijil lahir dan kad pengenalan memandangkan ramai rakyat luar/pedalaman tidak memiliki dokumen berkenaan disebabkan masalah perhubungan yang begitu sukar dan tiada kemampuan.

Tuan Ong Ka Ting:

- (a) Jabatan Pendaftaran Negara Sabah akan mengkaji mengenai keperluan untuk menambah kakitangan khususnya di kaunter kad pengenalan di Jabatan Pendaftaran Negara Sandakan. Setakat ini di Pejabat Pendaftaran Negara Sandakan mempunyai dua orang kerani yang ditugaskan mengendalikan kaunter permohonan kad pengenalan dan jumlah permohonan yang diterima adalah melebihi 50 permohonan sehari. Sementara itu, bagi mereka yang berada di luar bandar Sandakan, mereka boleh mengemukakan permohonan melalui Pejabat Jabatan Pendaftaran Negara yang berhampiran dengan tempat tinggal mereka.
- (b) Langkah-langkah yang akan diambil oleh Jabatan Pendaftaran Negara bagi memastikan penduduk kawasan luar bandar dan pedalaman Sabah memiliki sijil lahir dan kad pengenalan ialah dengan mengadakan lawatan-lawatan khas di kawasan-kawasan berkenaan.

KERETA NASIONAL— KERUGIAN DITANGGUNG OLEH KERAJAAN

35. Tuan Ibrahim bin Pateh Mohamad minta Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri menyatakan

bilakah Malaysia benar-benar akan mengeluarkan kereta sebenarnya sendiri. Berapakah kerugian yang ditanggung oleh Kerajaan kerana mengecualikan cukai import dan cukai eksais terhadap komponen kereta Mitsubishi yang dipasang di negara ini atas nama Proton Saga, Iswara dan Wira.

Tuan Chua Jui Meng: Untuk makluman Ahli Yang Bernormat, sejak Proton dilancarkan pada tahun 1985, Malaysia telah pun berjaya untuk mengeluarkan keretanya sendiri. Ini jelas terbukti apabila Proton telah berjaya menggunakan hampir 80% komponen tempatan. Penggunaan komponen tempatan yang tinggi ini dan pengiktirafan yang diberikan oleh negara-negara maju seperti Britain yang memberikan taraf GSP kepada Proton menunjukkan bahawa Proton Saga adalah kereta buatan Malaysia. Pengecualian cukai import dan eksais yang telah diberikan kepada Proton adalah amalan biasa yang dibuat oleh Kerajaan bukan terhadap syarikat-syarikat yang mempunyai ekuiti Kerajaan tetapi juga diberikan kepada syarikat-syarikat swasta yang lain. Galakan-galakan cukai seperti Taraf Perintis dan Elaun Cukai Pelaburan adalah merupakan insentif yang dibuat oleh semua negara di dalam usaha untuk menggalakkan dan meningkatkan pembangunan perindustrian. Insentif-insentif yang diberikan kepada Proton adalah sebagai satu galakan bagi membolehkan ianya bersaing dengan syarikat kereta asing yang telah lama bertapak di negara ini.

Namun pun demikian, pada dasarnya Kerajaan tidak bercadang untuk memberikan perlindungan kepada industri kereta motor buat selamalamanya. Perlindungan ini akan ditarik balik apabila Kerajaan berpuashati bahawa industri ini telah bersedia dan mampu untuk bersaing secara terbuka.

SENJATA API—PENYELUDUPAN

36. Tuan Fong Kui Lun minta Menteri Dalam Negeri menyatakan kedudukan penyeludupan senjatapi ke negara kita dari segi:—

- (a) negara terlibat, jenis dan bilangan senjata yang dirampas;
- (b) bagaimana ia diseludupkan dan pihak yang bertanggungjawab; dan
- (c) jumlah yang ditangkap, didakwa dan dihukum.

Tuan Ong Ka Ting: Untuk makluman Ahli Yang Berhormat:

- (a) Negara yang terlibat dengan penyeludupan senjatapi ke negara kita ialah negara jiran. Jenis dan bilangan senjatapi yang diseludup dan dirampas dari Januari 1991 hingga Julai 1993 adalah seperti berikut iaitu; Pistol – 74, revolver – 160, M16 – 4, shotgun – 51, rifle – 5, bomtangan – 37, airgun – 2 dan machinegun – 1.
- (b) Senjatapi tersebut diseludup oleh individu secara berikut:—
 - (i) Diselitkan pada badan;
 - (ii) Disembunyikan dalam barang-barang atau pakaian; dan
 - (iii) Disembunyikan di dalam kenderaan bermotor atau sampan.
- (c) Seramai 222 penyeludup telah ditangkap. Daripada jumlah itu 141 telah didakwa sementara 81 orang yang lain dibebaskan kerana kekurangan keterangan. Seramai 56 orang telah pun dijatuhkan hukuman, 5 orang dibebaskan oleh Mahkamah sementara 80 orang yang masih di dalam tindakan Mahkamah.

USNO—STATUS

37. Tuan Joseph Voon Shin Choi minta Menteri Dalam Negeri menyatakan apakah sebenarnya status Pertubuhan Kebangsaan Bersatu atau United Sabah National Organisation (USNO) selepas penyiasatan dari Pejabat Pendaftar Pertubuhan.

Tuan Ong Ka Ting: Untuk makluman Y.B. Status USNO adalah sebuah pertubuhan yang berdaftar di bawah Akta Pertubuhan 1966.

LAWATAN PERDANA MENTERI KE NEGERI CHINA— PENJELASAN

38. Dr. V. David minta Menteri Luar menyatakan:—

- (a) adakah kemungkinan perhubungan dua hala antara Malaysia dan China akan menjadi lebih rapat sebagai keputusan lawatan Perdana Menteri ke negeri China baru-baru ini; dan
- (b) adakah betul bahawa warganegara Malaysia berketurunan Cina akan diberi kebenaran untuk melawat saudara-mara dan ibu-bapa mereka selalu tanpa sebarang halangan daripada pihak Kerajaan.

26.7.93

55. Dr. V. David minta Menteri Luar menyatakan:—

- (a) bolehkah beliau memberi sedikit penjelasan kepada Dewan ini tentang lawatan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri ke negeri China baru-baru ini;

- (b) apakah perusahaan-perusahaan yang telah diluluskan oleh kedua-dua Kerajaan bagi menjalankan urusan eksport-import antara negara kita dan China; dan

- (c) tarikh urusan-urusan ini dijangka bermula.

26.7.93

62. Tuan Wong Sing Nang minta Menteri Luar menyatakan:—

- (a) sejauh manakah kejayaan lawatan ke China baru-baru ini yang diketuai oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan pengusaha-pengusaha lain; dan
- (b) apakah langkah yang akan diambil untuk mewujudkan perdagangan antara negara kita dengan China.

Menteri Luar Negeri [Datuk Abdullah bin Haji Ahmad Badawi]: Memandangkan soalan-soalan yang dikemukakan oleh Ahli-Ahli Yang Berhormat berkisar keseluruhannya kepada tujuan dan hasil lawatan rasmi YAB Perdana Menteri ke Republik Rakyat China (RRC) baru-baru ini, izinkan saya untuk menjawabnya secara serentak.

YAB Perdana Menteri diiringi oleh YBhg. Datin Seri Dr. Siti Hasmah Mohd Ali, telah melakukan lawatan rasmi yang kedua ke Republik Rakyat China (RRC) dari 13hb – 22hb Jun, 1993 atas jemputan TYT Li Peng, Perdana Menteri RRC. Lawatan terakhir YAB Perdana Menteri ke negara tersebut ialah pada November 1985.

Rombongan YAB Perdana Menteri terdiri daripada 97 orang ahli rombongan

rasmi termasuk YB Menteri Luar Negeri, YB Menteri Pengangkutan, YB Menteri Perusahaan Utama, YB Menteri Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan, YAB Ketua Menteri Sarawak, YAB Menteri Besar Pahang, YAB Ketua Menteri Pulau Pinang, Kedua-dua YB Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri dan YB Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan. Serombongan 143 orang ahli-ahli perniagaan yang membiayai perbelanjaan sendiri turut serta mengiringi YAB Perdana Menteri. Ahli rombongan yang lain termasuk 17 orang daripada media-massa dan 27 orang rombongan kebudayaan yang dibiayai oleh Genting Berhad.

Tujuan utama lawatan tersebut adalah untuk memperkukuhkan dan mempertingkatkan lagi persahabatan dan kerjasama dua hala di antara Malaysia dengan RRC serta untuk meninjau peluang-peluang kerjasama di bidang ekonomi, perdagangan, perniagaan dan pelaburan selaras dengan kepesatan perkembangan ekonomi negara tersebut. Lawatan YAB Perdana Menteri itu bertujuan juga untuk memberi kesempatan kepada beliau sendiri untuk menyaksikan dan meninjau perubahan dan perkembangan pesat pembangunan ekonomi masakini RRC.

Aturcara lawatan tersebut merangkumi lawatan-lawatan ke Beijing, Urumqi, Kunming dan Shenzhen. Sebelum berlepas pulang, YAB Perdana Menteri telah singgah di bandaraya Haikou, Pulau Hainan dan melakukan upacara meletakkan batu asas suatu projek usahasama Malaysia-RRC. Selain mengadakan perjumpaan dan perbincangan dengan para pemimpin tertinggi negara dan kerajaan RRC di bandaraya-bandaraya yang dilawati,

Perdana Menteri telah berucap dan mengadakan perbincangan dengan para usahawan RRC di Beijing dan Shenzhen mengenai peluang-peluang kerjasama dua hala di bidang perdagangan, pelaburan dan ekonomi.

Lawatan rasmi YAB Perdana Menteri ke negara China tersebut telah mencapai kejayaan yang besar lagi bermakna. Pemimpin kedua-dua negara telah berpeluang membincangkan pelbagai isu hubungan dua hala, serantau dan antarabangsa.

Di samping kejayaan mempereratkan lagi tali persahabatan dan persefahaman di antara para pemimpin serta rakyat kedua-dua buah negara, lawatan rasmi YAB Perdana Menteri ke RRC telah dengan jayanya menghasilkan pulangan yang bermakna di bidang perdagangan dan kerjasama dua hala seperti berikut:—

- (a) Para usahawan Malaysia-RRC telah menandatangani sejumlah 36 Perjanjian Usahasama dan Memorandum Persefahaman bernilai RM8,224 juta di bidang perdagangan dan pelaburan seperti perhotelan, hartanah, infrastruktur dan perusahaan makanan. Selain daripada itu, kedua-dua belah pihak sedang merundingkan untuk memperolehi sejumlah RM325.2 juta pesanan dan kontrak eksport barangan ke China sementara kontrak belian dari China adalah RM60.4 juta.
- (b) Kedua-dua negara bersetuju untuk menubuhkan Pejabat Konsulat masing-masing. Konsulat Malaysia akan ditubuhkan di Guangzhou, Wilayah Guangdong di Selatan China sementara RRC

di Kuching, Sarawak. Penubuhan Pejabat Konsulat Malaysia di Guangzhou adalah untuk memudahkan urusan pengeluaran visa bagi pelawat-pelawat RRC khususnya di Wilayah Selatan China untuk melawat Malaysia sama ada atas urusan pelancongan mahupun perdagangan.

- (c) Persetujuan telah dengan jayanya dicapai untuk mengadakan hubungan berkembar di antara Perbandaran Pulau Pinang dengan Perbandaran Pulau Xiamen, Wilayah Fujian di Selatan China.
- (d) Suatu Memorandum Persefahaman (MOU) mengenai hak pendaratan tambahan kepada MAS telah ditandatangani yang membenarkan MAS memperluaskan perkhidmatannya ke Beijing dan Guangzhou daripada 3 kali seminggu kepada 6 kali seminggu. Mulai 1994, perkhidmatan MAS ini ditambah kepada 8 kali seminggu dan seterusnya 12 kali seminggu mulai 1996. RRC juga mengambil maklum terhadap permintaan MAS untuk hak pendaratan ke Xiamen, Shanghai, Chengdu, Kunming dan Shenzhen. Perbincangan lanjut mengenainya akan disusuli oleh kedua-dua pihak.

Untuk makluman Dewan Yang Mulia ini, persembahan rombongan kebudayaan yang mengiringi YAB Perdana Menteri telah memberi kesempatan kepada masyarakat tempatan RRC menyaksikan kekayaan kebudayaan Malaysia. Persembahan kebudayaan ini telah diadakan di Beijing, Urumqi, Kunming dan Shenzhen.

Mengenai kerjasama pendidikan, dimaklumkan juga bahawa di awal tahun ini, pihak Kerajaan telah meluluskan cadangan supaya pelajar tajaan Kerajaan Malaysia boleh mengikuti kursus-kursus pendek di peringkat ijazah lanjutan di institusi-institusi pengajian tinggi RRC.

Tenaga akademik institusi pengajian tinggi awam di Malaysia juga dibenarkan untuk mengikuti kursus-kursus pendek di peringkat ijazah lanjutan di institusi pengajian tinggi awam RRC. Semua cadangan untuk menghantar pelajar atau tenaga akademik Malaysia ke RRC mesti mendapat kelulusan YB Menteri Pendidikan terlebih dahulu.

Soal pengambilan tenaga buruh dari RRC untuk bekerja di Malaysia tidak dibincangkan semasa lawatan. Buat masakini, Malaysia sendiri cuba mengatasi masalah kekurangan tenaga buruh ini melalui pengambilan tenaga buruh dari negara asing seperti Indonesia, Bangladesh dan Pakistan.

Perbincangan mengenai isu serantau dan antarabangsa telah membuahkan hasil yang positif di mana kedua-dua negara bersependapat bahawa sebarang pertelingkahan sewajarnya diselesaikan secara rundingan dan bukan kekerasan ketenteraan. Isu tuntutan bertindih di kepulauan Spratly dijadikan sebagai rujukan khusus. Para pemimpin RRC juga mengulangi sokongannya terhadap Rundingan Ekonomi Asia Timur (EAEC) anjuran Malaysia serta memberi jaminan akan dasar terbaik-baik RRC dengan negara serantau. China sekali lagi menegaskan dasar tidak mencampuri hal ehwal dalam negeri negara asing khususnya Malaysia yang dianggap sebagai negara sahabat.

Mengenai isu keselamatan serantau, para pemimpin RRC telah menegaskan dan memberi jaminan kepada Malaysia

bahawa China tidak mempunyai sebarang cita-cita 'hegemonistic' mahupun untuk mengisi kekosongan kuasa di rantau Asia. China memerlukan suasana politik antarabangsa yang aman lagi stabil demi menjayakan program pembaharuan dan pembangunan ekonominya.

YAB Perdana Menteri begitu berpuashati dan gembira dengan tercapainya matlamat tujuan lawatan beliau ke RRC tersebut. Menurut penilaian YAB Perdana Menteri, negara China pasti akan dapat mencapai matlamat penyusunan semula dan pembaharuan ekonomi dengan jayanya. Kesungguhan China di dalam usaha pembaharuan ekonomi ke arah sistem ekonomi pasaran telah dengan jelas menunjukkan hasilnya. Adalah penting bagi Malaysia untuk mengekalkan hubungan baik lagi rapat yang sedia ada dengan negara tersebut seterusnya mengambil peluang-peluang kerjasama ekonomi yang ada di China demi kepentingan bersama.

Di masakini, pelaburan Malaysia di China adalah sederhana jika dibandingkan dengan lain-lain negara yang sememangnya terkenal dengan kelebihan kapasiti pelaburan asingnya. Dengan berkembangnya kerjasama perdagangan dan ekonomi di antara Malaysia dan RRC, adalah menjadi harapan Malaysia supaya projek-projek usahasama pelaburan sewajarnya juga dapat dipertingkatkan. Kerajaan akan terus menggalakkan penghantaran misi-misi perdagangan dan ekonomi ke China dan di masa yang sama mengalu-alukan rombongan sedemikian daripada negara tersebut. Sehubungan ini, terdapat sesetengah Kerajaan Negeri yang telah mengambil inisiatif menghantar rombongan penggalakan pelaburan dan ekonomi ke RRC. Pihak Kerajaan selanjutnya ingin memberi jaminan bahawa Kementerian-kementerian yang

berkaitan akan terus memberi kerjasama dan bantuan sewajarnya kepada usaha-usaha Kerajaan Negeri di dalam mengadakan misi penggalakan pelaburan dan kerjasama ekonomi seberang laut.

PTN DAN PTD—PERCANTUMAN

39. Tuan Ahmad bin Nor minta Perdana Menteri menyatakan pendirian Kerajaan Pusat ke atas percantuman Perkhidmatan Tadbir Negeri (PTN) bagi Negeri Kelantan, Terengganu, Kedah dan Johor dengan Perkhidmatan Tadbir dan Diplomatik (PTD), dan apakah pendirian Kerajaan-kerajaan Negeri yang terlibat dan persatuan-persatuan mewakili pegawai-pegawai PKN.

Menteri Di Jabatan Perdana Menteri [Dato' Abang Abu Bakar bin Datu Bandar Abang Haji Mustapha]: Kerajaan Pusat masih mengkaji segala kemungkinan untuk mencantumkan Perkhidmatan Tadbir Negeri (PTN) bagi Negeri Kelantan, Terengganu, Kedah dan Johor dengan Perkhidmatan Tadbir dan Diplomatik (PTD).

PERAK—PENINGKATAN KEMUDAHAN INFRASTRUKTUR

40. Tuan Lau Dak Kee minta Menteri Pengangkutan menyatakan senarai berapa banyak projek dan peruntukan akan diberi kepada negeri Perak untuk meningkatkan Taraf dan Mutu Pengangkutan pada masa 5 tahun yang akan datang dan adakah Kerajaan Pusat akan membina Lapangan Terbang dan Pelabuhan yang baru di negeri Perak, jika tidak, mengapa, jika ya, bila dan di mana.

Datin Paduka Hajah Zaleha binti Ismail: Kerajaan telah pun mengambil tindakan untuk mempertingkatkan kemudahan infrastruktur pengangkutan udara di negeri Perak. Ini termasuklah

mempertingkatkan Lapangan terbang Ipoh daripada pesawat F50 kepada B737 yang telah siap dilaksanakan pada tahun 1989, dan membina sebuah padang terbang di Pulau Pangkor yang dijadualkan beroperasi pada bulan Ogos 1993. Kemudahan-kemudahan yang telah diadakan ini adalah mencukupi bagi menampung keperluan trafik udara dan tiada keperluan untuk membina Lapangan Terbang yang baru bagi lima tahun yang akan datang.

Kerajaan juga tidak bercadang membina pelabuhan yang baru di Negeri Perak. Sebaliknya kemudahan-kemudahan pelabuhan utama seperti Pelabuhan Kelang, Pelabuhan Pulau Pinang dan sebagainya ditambah dan ditingkatkan untuk memenuhi keperluan perkhidmatan di Pantai Barat.

PETI SIMPANAN KESELAMATAN TIADA POLISI INSURANS—TINDAKAN TERHADAP MBf

41. Tuan Wee Choo Keong minta Menteri Kewangan menyatakan:—

(a) sama ada beliau sedar bahawa lebih daripada 150 peti simpanan keselamatan di MBf Finance Bhd. (Cawangan Kajang) telah dirompak dan tiada polisi insurans diambil oleh MBf Finance Bhd. untuk melindungi kepentingan pelanggan-pelanggan. Sekiranya Menteri ini sedar, apakah tindakan yang telah diambil oleh beliau atau Bank Negara untuk menjaga kepentingan pelanggan-pelanggan selama ini. Sila berikan butir-butirnya.

(b) jikalau MBf Finance Bhd. tidak membayar ganti rugi untuk kerugian yang dialami oleh pelanggan-pelanggan untuk peti

simpanan keselamatan tersebut, adakah Menteri ini bertujuan untuk mengambil tindakan yang positif untuk memastikan supaya kepentingan pelanggan-pelanggan dijaga; dan

(c) memandangkan kerugian yang dialami oleh lebih daripada 150 pelanggan-pelanggan MBf Finance Bhd., adakah Menteri ini bertujuan untuk mengarahkan Bank Negara Malaysia supaya mengeluarkan panduan ("directives") bahawa adalah mandatori semua institusi-institusi kewangan yang menjalankan operasi peti simpanan keselamatan mesti mengambil polisi insurans untuk melindungi kepentingan pelanggan-pelanggan atas kos institusi-institusi kewangan sendiri. Jika ya, bilakah panduan tersebut akan dikeluarkan. Jika tidak, sila berikan sebab-sebab kenapa tidak.

Tuan Abdul Ghani bin Othman:

Oleh kerana pertanyaan berkaitan dengan perkara yang sama telah juga dibangkitkan oleh 2 Ahli Yang Berhormat yang lain iaitu Ahli Yang Berhormat daripada Kepong yang dijadualkan dijawab pada 27 Julai 1993 dan Ahli Yang Berhormat daripada Klang yang dijadualkan dijawab pada 28 Julai 1993, saya mohon untuk menjawab pertanyaan-pertanyaan itu serentak sekarang.

Kejadian rompakan yang berlaku di pejabat cawangan MBf Finance Berhad (MBf) di Kajang baru-baru ini adalah merupakan kejadian kecurian yang pertama ke atas peti-peti simpanan keselamatan yang disediakan oleh institusi-institusi kewangan. Kes rompakan tersebut sedang dalam siasatan polis.

Untuk makluman Ahli-Ahli Yang Berhormat, adalah menjadi amalan biasa kepada institusi-institusi kewangan, yang menyediakan perkhidmatan peti-peti simpanan keselamatan, termasuk MBf, membuat perjanjian dengan penyewa-penyewa peti bahawa pihak institusi kewangan tidak mempunyai apa-apa tanggungan ke atas sebarang kehilangan atau kerosakan isi kandungan peti-peti simpanan keselamatan tersebut. Ini adalah kerana institusi-institusi kewangan tidak mengetahui isi kandungannya dan pihak penyewa peti tidak diminta untuk mengisytiharkan nilai kandungannya.

Walau bagaimanapun, Kementerian ini telah difahamkan bahawa MBf telah menyatakan kesediaan pihaknya untuk menimbangkan pemberian gantirugi kepada penyewa-penyewa peti simpanan yang terlibat, sebagai tanda muhibbah. MBf juga telah menubuhkan satu jawatankuasa yang diketuai oleh salah seorang pengarahnya untuk mengendalikan masalah gantirugi yang dialami oleh penyewa-penyewa peti simpanan itu. Semua penyewa-penyewa peti simpanan yang terlibat telah dihubungi dan dinasihatkan supaya membuat laporan polis dengan memberi maklumat-maklumat mengenai barang-barang kecurian dan juga mengemukakan tuntutan mereka kepada pihak MBf.

Sebagai langkah untuk mengatasi kejadian yang serupa daripada berulang, Bank Negara telah mengarahkan bank-bank perdagangan dan syarikat-syarikat kewangan supaya menyediakan garis panduan-garis panduan mengenai langkah-langkah keselamatan untuk dipraktikkan di premis-premis mereka dan juga menyelesaikan isu berhubung dengan tahap liabiliti yang harus ditanggung oleh kedua-dua belah pihak. Institusi-institusi kewangan juga telah dikehendaki menyediakan suatu

skim insurans yang sesuai untuk peti-peti simpanan keselamatan yang disediakan oleh mereka. Bank Negara sedang menunggu maklumbalas daripada industri perbankan mengenai perkara ini.

PERDAGANGAN MALAYSIA DENGAN CHINA

42. Datuk Haji Abdul Manan bin Othman minta Y.B. Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri menyatakan:-

- (a) banyakkah defisit dagangan antara Malaysia dengan negara China;
- (b) berapa banyakkah pula jumlah pelaburan akan ditanam oleh pelabur Malaysia selepas lawatan Perdana Menteri ke negeri itu baru-baru ini. Dari manakah punca-punca modal yang akan diperolehi bagi tujuan pelaburan ke negara itu; dan
- (c) apakah penggalakan pelaburan dari Malaysia ke negara China akan dapat mengurangkan defisit dagangan kita dengan negara itu.

Tuan Chua Jui Meng: Malaysia mengalami defisit dalam perdagangan dengan Republik Rakyat China (RRC) berjumlah RM524 juta dalam tahun 1992. Walau bagaimanapun, ada tanda-tanda bahawa defisit ini akan berkurangan. Dalam 4 bulan pertama tahun ini, defisit perdagangan Malaysia dengan RRC berjumlah RM42 juta, berbanding dengan defisit sebanyak RM406 juta dalam tempoh yang sama dalam tahun 1992. Adalah dipercayai hasil lawatan YAB Perdana Menteri ke RRC pada 13 – 22 Jun 1993, di mana kontrak eksport yang besar sebanyak RM325.2 juta telah diperolehi dan juga susulan-susulan oleh lain-lain rombongan perdagangan ke RRC, defisit perdagangan ini akan terus dapat dikurangkan.

Semasa lawatan YAB Perdana Menteri ke RRC, para usahawan Malaysia – RRC telah menandatangani sejumlah 36 perjanjian usahasama dan Memorandum Persefahaman bernilai RM8.2 ribu juta. Daripada jumlah ini, sebanyak RM5.0 ribu juta adalah pelaburan yang akan dilaburkan oleh syarikat-syarikat Malaysia secara usahasama di RRC. Ini adalah dalam bidang pembinaan infrastruktur, perhotelan, pembangunan hartanah, perkilangan, penjaan kuasa elektrik, penggalakkan perdagangan terus dan perdagangan timbalbalas atau dengan izin “barter trade”, penyelenggaraan teknikal pesawat-pesawat milik China oleh MAS, pembekalan minyak mentah oleh PETRONAS, serta bank dan kewangan.

Daripada maklumbalas yang diperolehi daripada syarikat-syarikat yang menandatangani perjanjian usahasama dan MOU berkenaan, modal-modal bagi tujuan pelaburan itu adalah diperolehi daripada sumber-sumber syarikat sendiri, sumber daripada rakan usahasama di RRC dan juga pinjaman kewangan dari sumber luar negeri, dengan izin “offshore loans”.

Pelaburan sedemikian akan membawa faedah kepada negara kerana keuntungan dan dividen yang diperolehi daripada pelaburan-pelaburan itu akan dibawa balik ke Malaysia dan ini seterusnya akan menyumbang kepada imbalan pembayaran di antara kedua-dua negara.

PENDIDIKAN SEKS DI SEKOLAH—KESAN DAN IMPLIKASI

43. Tuan Haji Ibrahim bin Mahmood minta Menteri Pendidikan menyatakan sejauh manakah kajian dibuat dan perkembangan lanjut mengenai cadangan

Kerajaan untuk memperkenalkan pendidikan seks di sekolah-sekolah dan adakah Kerajaan sedar kesan dan implikasinya.

Dr. Leo Michael Toyad: Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian Pendidikan tidak memperkenalkan mata pelajaran Pendidikan Seks di sekolah sebaliknya memperkenalkan Pendidikan Kesihatan Keluarga sebagai satu topik yang diajar dalam sukatan mata pelajaran Pendidikan Jasmani dan Kesihatan kepada pelajar-pelajar sekolah menengah. Topik Pendidikan Kesihatan Keluarga sebenarnya membekalkan pelajar dengan maklumat yang tepat dan mencukupi tentang hubungan pengkelaminan dari segi biologi dan psikologi. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, unsur-unsur pendidikan kesihatan keluarga juga terdapat dalam beberapa mata pelajaran yang lain seperti Pendidikan Islam, Pendidikan Moral dan juga Sains. Kementerian Pendidikan amat sedar tentang implikasinya dari segi sosjobudaya dan kesihatan.

PERUMAHAN— KONSEP ‘BINA DULU, JUAL KEMUDIAN’

44. Tuan Foo Piew Kok minta Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan menyatakan Kerajaan enggan melaksanakan dasar ‘Bina Dulu, Jual Kemudian’ untuk mengelakkan pengabaian skim perumahan diulangi dan juga untuk menjaga kepentingan para pembeli.

Tuan Osu bin Haji Sukam: Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan tidak menolak konsep ‘Bina Dulu, Jual Kemudian’. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian

inilah yang menganjurkan seminar tahun lalu memperluaskan pengenalan kepada konsep ini. Malah projek perumahan awam kos rendah yang dikendalikan oleh Kementerian ini bagi pihak Kerajaan-kerajaan Negeri adalah berasaskan konsep ini.

Maka soal enggan melaksanakannya tidak timbul langsung.

Kementerian ini juga menggalakkan pihak swasta untuk mengamalkan pendekatan sama. Tetapi sebagaimana wajar dalam suatu ekonomi bebas, keputusan pendekatan bergantung kepada 'Market Forces' dan kesediaan penjual dan pembeli.

Buat masa ini ada sebilangan kecil pemaju yang menawarkan jualan sedemikian.

AIDS—JUMLAH KEMATIAN

45. Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad minta Menteri Kesihatan menyatakan:—

- (a) Jumlah pesakit yang membawa kuman HIV dan jumlah kematian akibat penyakit AIDS;
- (b) berapa ramaikah artis yang membawa kuman HIV; dan
- (c) apakah rasionalnya perlaksanaan menguji darah bagi bakal pengantin.

Dato' Mohamed Farid bin Ariffin:

- (a) Sehingga 30/6/93, jumlah yang telah dilaporkan ke Kementerian Kesihatan ialah 6,135 pembawa HIV dan 90 kes AIDS. Jumlah kematian akibat penyakit AIDS ialah 55 kes.
- (b) Kementerian Kesihatan tidak menyimpan maklumat tersebut

memandangkan ianya mungkin akan disalah tafsir bahawa pekerjaan tersebut mempunyai risiko jangkitan kuman AIDS sedangkan risiko ini adalah bergantung kepada gaya hidup seseorang yang tidak sihat. Di samping itu juga ianya dikuatiri boleh membawa masalah diskriminasi ke atas kumpulan-kumpulan tertentu mengikut pekerjaan.

- (c) Rasional pelaksanaan menguji darah bagi bakal pengantin ialah untuk mereka mengetahui status jangkitan kuman HIV sebelum mereka berkahwin. Ini adalah kerana kuman ini boleh merebak melalui perhubungan jenis dan daripada ibu kepada anak. Walaupun Kementerian Kesihatan tidak mewajibkan pemeriksaan ini, bakal-bakal pengantin adalah dinasihatkan untuk mengambil ujian ini bagi menentukan tidak ada jangkitan kuman HIV ini apabila mereka berkahwin nanti.

BURSA SAHAM KUALA LUMPUR—BILANGAN PELABUR BUMIPUTERA

47. Tuan Abdol Mulok bin Awang Damit minta Menteri Kewangan menyatakan:—

- (a) bilangan pelabur bumiputera dalam perniagaan Saham Bursa Saham Kuala Lumpur berbanding pada tahun 1990; dan
- (b) apakah tindakan-tindakan yang diambil terhadap firma broker saham yang mengenakan pelbagai sekatan yang keterlaluan terhadap pelabur bagi mengurangkan risiko yang mereka tanggung.

Tuan Abdul Ghani bin Othman:

(a) Untuk makluman Ahli Yang Berhormat bilangan pelabur Bumiputera yang berurusniaga di Bursa Saham Kuala Lumpur (BSKL) bagi tahun 1990 ialah seramai 264,114 orang. Manakala bilangan bagi tahun 1991 dan 1992 masing-masing adalah seramai 268,821 dan 386,000 orang. Ini menunjukkan pertumbuhan bilangan pelabur Bumiputera bagi tahun 1991 dan 1992 adalah sebanyak 1.78% dan 43.59% setahun.

(b) Semua syarikat Broker adalah syarikat ahli Bursa Saham Kuala Lumpur (BSKL). Kesemua mereka ini terikat dan mesti mematuhi peraturan-peraturan serta kaedah perdagangan di BSKL. Tindakan disiplin akan diambil oleh BSKL terhadap ahli-ahlinya jika mereka didapati melanggar atau tidak mematuhi peraturan-peraturan atau kaedah tersebut. Ini bermakna setiap syarikat broker saham itu dikehendaki mematuhi peraturan-peraturan tersebut. Oleh itu jika sekiranya sekatan-sekatan yang dikenakan oleh mana-mana syarikat broker saham bercanggah dengan peraturan-peraturan yang disediakan oleh BSKL tindakan yang sewajarnya akan diambil oleh BSKL. Namun begitu, perlu dinyatakan di sini bahawa setiap syarikat broker saham perlu juga berwaspada dan menjaga risiko perniagaan mereka. Jika sekiranya sekatan-sekatan yang dikenakan adalah bertujuan untuk melindungi pendedahan kepada risiko perniagaan mereka dan

ianya tidak bercanggah dengan peraturan-peraturan BSKL, maka langkah sedemikian adalah wajar.

**RELA—KAD KEAHLIAN
PALSU**

48. Tuan Haji Hamzah bin Haji Mohamed Zain minta Menteri Dalam Negeri menyatakan sama ada ada sindiket tertentu mengeluarkan Kad Keahlian Ikatan Relawan Rakyat Malaysia (RELA) palsu. Berapa banyakkah jumlahnya yang dapat dikesan. Benarkah ada platun haram RELA ditubuhkan. Apakah tindakan yang telah diambil dan langkah-langkah bagi memastikannya tidak berulang.

Tuan Ong Ka Ting: Untuk makluman Ahli Yang Berhormat bahawa berdasarkan rekod polis tidak terdapat sindiket mengeluarkan kad palsu keahlian Ikatan Relawan Rakyat (RELA) dan juga tidak ada platun haram RELA ditubuhkan.

**SAINTIS WARGANEGARA
MALAYSIA DI SEBERANG
LAUT—BILANGAN**

49. Dr. Tan Seng Giaw minta Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar menyatakan bagaimana beliau akan menarik balik ke Malaysia pakar-pakar seperti warga Malaysia yang bekerja di seberang laut. Apakah bilangan pakar-pakar dan profesional-profesional ini dan di manakah mereka berada. Apakah halangan-halangan yang meyebabkan mereka tidak dapat pulang. Apakah langkah-langkah yang telah diambil oleh negara seperti Korea Selatan dan Taiwan untuk merangsang pakar-pakar mereka kembali ke tanahair.

Pada masa ini, Kementerian Sains, Teknologi dan Alam Sekitar sedang menyediakan cadangan menyeluruh bagi

pertimbangan Kerajaan mengenai rancangan bagi menarik balik saintis-saintis negara yang sedang berkhidmat di luar negeri. Satu Jawatankuasa Induk telah diwujudkan bagi tujuan ini. Program penarikan balik saintis negara adalah langkah-langkah lain bagi menambahkan bilangan dan kualiti saintis-saintis di negara ini. Rancangan ini adalah selaras dengan matlamat Kerajaan untuk menggandakan kegiatan-kegiatan R&D khususnya oleh sektor swasta. Pengambilan saintis-saintis tersebut dapat menyumbang kepada peningkatan daya saing industri-industri tempatan.

Setakat ini, cara-cara bagi menarik balik saintis belum lagi ditetapkan dan belum mendapat kelulusan pihak berkenaan. Di samping itu, segala skim insentif yang dibentuk perlu dikaji dengan mendalam dan dirundingkan dengan majikan-majikan terlebih dahulu terutamanya di sektor swasta.

Mengenai bilangan saintis di luar negeri, Kementerian Sains, Teknologi dan Alam Sekitar dengan kerjasama Wisma Putra, masih sedang mengumpul maklumat tersebut. Setakat ini, sebanyak 75 saintis dari lapan negara seperti Amerika Syarikat dan Itali telah dikenalpasti dan mereka ini terbabit dalam pelbagai bidang, umpamanya fiziks, matematik, komputer, kejuruteraan dan lain-lain.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat dari Kepong, tidak wujudnya apa-apa halangan yang menyebabkan saintis-saintis negara tidak pulang ke tanahair. Di sebaliknya, Kerajaan pada masa ini menggalakkan mereka kembali ke negara untuk menyumbang kepada pembangunan negara keseluruhannya. Malah, sektor swasta sendiri mempunyai

kebebasan mengambil saintis negara di luar negeri untuk memenuhi keperluan masing-masing di samping menawarkan pakej ganjaran masing-masing yang tersendiri.

Mengenai langkah-langkah yang diambil oleh negara lain seperti Korea untuk menarik balik saintis mereka kembali ke tanahair, langkah-langkah ini termasuk pemberian ganjaran-ganjaran yang menarik, perumahan percuma, pendapatan yang dikecualikan dari cukai, kemudahan-kemudahan penyelidikan dan bayaran insentif bagi kerja-kerja penyelidikan yang berjaya.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat dari Tanjong, penarikan balik saintis negara dari luar negeri adalah berasaskan kepada keperluan terutamanya permintaan dari sektor swasta bagi kepakaran-kepakaran tertentu. Oleh yang demikian, ramalan mengenai jumlah pengambilan saintis serta penetapan sasaran-sasaran pengambilan tidak dapat ditetapkan.

NELAYAN—SIASATAN KES TEMBAK MENEMBAK DI PERAIRAN SG. TIANG, PERAK

50. Tuan Wong Wing On minta Menteri Dalam Negeri menyatakan setakat mana pihak berkuasa telah berjaya menyiasat kejadian di mana empat orang nelayan di Sungai Tiang, Perak Darul Ridzuan menuduh pegawai-pegawai kastam menembak kapal mereka tanpa memberi amaran dan tanpa apa-apa sebab yang munasabah pada 9.6.1993 dan juga nyatakan tindakan-tindakan yang akan diambil.

Tuan Ong Ka Ting: Pihak Polis masih menjalankan siasatan berhubung dengan Laporan Polis Rungkup No. 307/93 mengenai kejadian tembak menembak

di perairan Sungai Tiang, Rungkup, Perak.

BIRO TATANEGARA—FUNGSI DAN PENCAPAIAN

51. Tuan Haji Abdul Hadi bin Haji Awang minta Perdana Menteri menyatakan apakah fungsi-fungsi yang telah dimainkan oleh Biro Tatanegara (BTN) sejak penubuhannya dan apakah pencapaian-pencapaiannya setakat ini.

Tuan Othman bin Abdul: Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, objektif BTN adalah untuk mengubah dan seterusnya membina sikap rakyat Malaysia berteraskan sistem nilai. Berdasarkan kepada matlamat ini BTN telah mengadakan kursus-kursus dengan tujuan menimbulkan kesedaran tentang betapa perlunya peserta-peserta mengubah dan membina sikap mulia dengan memupuk serta membudayakan nilai-nilai murni supaya Malaysia menjadi negara yang maju, dinamik dan progresif dalam semua aspek selaras dengan Wawasan 2020.

Dari tahun 1986 sehingga akhir bulan Jun 1993, seramai 260,194 peserta telah mengikuti kursus anjuran BTN. Menjelang akhir tahun 1993 seramai 40,000 orang peserta lagi dijangka akan mengikuti kursus anjuran BTN.

TENAGA PENGAJAR KURANG—TINDAKAN

52. Cik Siti Zainabon binti Abu Bakar minta Menteri Pendidikan menyatakan:—

- (a) sama ada Kerajaan sedar atau tidak pengaliran keluar tenaga pengajar ke sektor swasta telah menjejaskan pengambilan pelajar

baru di beberapa buah universiti tempatan, melahirkan graduan yang tidak bermutu dan menjejaskan imej pendidikan negara; dan

- (b) tindakan beberapa buah universiti tempatan untuk mengatasi masalah kekurangan tenaga pengajar seperti pengambilan tenaga pengajar sambilan dan dari luar negara adalah tidak praktik dalam usaha menyediakan pelajar yang diiktiraf.

Apakah tindakan Kerajaan untuk mengatasi masalah-masalah tersebut.

Dr. Leo Michael Toyad: Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, terdapat tiga soalan yang mempunyai maksud yang sama mengenai perletakan jawatan pensyarah universiti tempatan yang telah dikemukakan oleh Ahli-Ahli Yang Berhormat di Dewan Rakyat.

Saya memohon agar soalan-soalan tersebut dijawab secara serentak. Ahli-Ahli Yang Berhormat serta tarikh soalan-soalan tersebut dikemukakan di Dewan Rakyat adalah seperti berikut:

1. Y.B. dari Tebrau — 26.7.1993
2. Y.B. dari Pasir Putih — 28.7.1993
3. Y.B. dari Alor Setar — 3.8.1993

- (a) Kerajaan memang menyedari terdapat pengaliran keluar tenaga pengajar universiti-universiti tempatan ke sektor swasta dan ini adalah fenomena biasa di negara-negara membangun. Walau bagaimanapun ia tidak menjejaskan pengambilan pelajar ke universiti-universiti tempatan secara keseluruhannya dan kursus-kursus berjalan seperti biasa. Oleh itu soal mengenai imej universiti tidak timbul.

- (b) Tujuan pihak universiti tempatan mengambil tenaga pengajar sambilan dan dari luar negara adalah sebagai langkah sementara untuk mengatasi masalah kekurangan tenaga pengajar dan seterusnya mengambilalih jawatan-jawatan yang diko-songkan. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, tenaga pengajar dari luar negara yang diambil bertugas di universiti-universiti tempatan mempunyai pengalaman dan kelayakan yang tertentu dalam bidang masing-masing. Dalam hal ini, kepakaran yang ada pada mereka adalah didapati sesuai dengan perkembangan program pengajian di Institusi Pengajian Tinggi tempatan terutama dalam bidang-bidang teknikal dan perubatan.

ESTET PERTANIAN MODEN— CADANGAN MENDIRIKAN

53. Tuan Robert Lau Hoi Chew minta Menteri Pertanian menyatakan sama ada Kerajaan dapat mempertimbang untuk mendirikan estet pertanian moden dan berteknologi tinggi di seluruh Sarawak demi untuk menyediakan peluang pekerjaan kepada penduduk luar bandar di Sarawak kerana masih lagi terdapat banyak penduduk luar bandar di Sarawak yang mengamalkan sistem pertanian berpindah randah (shifting) yang mana sedang menghapuskan hutan yang berharga untuk selama-lamanya.

Tuan Mohd. Shariff bin Haji Omar: Adalah menjadi hasrat Kerajaan untuk membangunkan sektor pertanian untuk memesatkan dan menseimbangkan pembangunan ekonomi bagi menyediakan peluang pekerjaan kepada penduduk luar bandar. Sumbangan Kerajaan ialah dengan menyediakan kemudahan infrastruktur di samping terlibat di dalam

pembukaan dan pembangunan kawasan pertanian di kawasan-kawasan yang sesuai melalui beberapa agensi pembangunan yang sedia ada. Sebagai contoh, bagi Negeri Sarawak Kerajaan telah melaksanakan Projek Pembangunan Pertanian Bersepadu (IADP) di Samarahan dan Kalaka Saribas dengan kerjasama agensi Kerajaan seperti Lembaga Penyatuan dan Pemulihan Tanah Sarawak (SALCRA) dan Lembaga Penyatuan dan Pemulihan Tanah Persekutuan (FELCRA). Di samping itu agensi-agensi Kerajaan Negeri dan swasta juga telah membangunkan beberapa estet pertanian komersial. Sehingga bulan Mac 1993, seluas 105,800 hektar sudah dibangunkan secara besar-besaran termasuk projek-projek usahasama dengan pihak swasta dan Lembaga Kemajuan Tanah Sarawak (LKTS) serta Lembaga Pembangunan dan Lindungan Tanah (LCDA).

Pembukaan tanah seperti ini bukan sahaja memperkenalkan kaedah pengurusan moden dan teknologi baru tetapi juga memberi peluang kepada pembangunan tanah-tanah milik petani dan hak adat bumiputera (NCR). Secara tidak langsung ianya dapat mengatasi masalah tuntutan hak dan pembangunan tanah NCR dan pertanian berpindah randah (shifting cultivation) yang diamalkan oleh petani-petani tradisional.

Sayugia diingatkan keputusan dan kuasa untuk mengenalpasti dan meluluskan sesuatu kawasan pembangunan tanah untuk tujuan pertanian adalah di bawah bidangkuasa Kerajaan Negeri masing-masing. Kementerian saya akan bekerjasama dan membantu membangunkan kawasan-kawasan untuk pembangunan pertanian yang dikenalpasti oleh Kerajaan negeri masing-masing tertakluk kepada keupayaan dan peruntukan yang ada.

PATRIOTISME DI KALANGAN MURID SEKOLAH— PENERANGAN

54. Tuan Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar minta Menteri Pendidikan menyatakan:—

- (a) kebelakangan ini banyak soalan kenegaraan dan patriotisme telah dibangkitkan bukan saja di kalangan individu, ahli politik, profesional dan persatuan-persatuan tetapi juga ahli sukan dan pelajar, justeru itu, apakah pengajian, penyelidikan dan rangka dasar yang akan dibuat untuk (atas anggapan dasar yang ada belum mencukupi) menyerap perasaan kenegaraan dan patriotisme ini hingga berkesan di kalangan murid di sekolah-sekolah;
- (b) adakah kajian dibuat atas dasar Pendidikan dan pembelajaran di negara-negara jiran seperti Singapura dan Indonesia yang mempunyai latar belakang politik dan perjuangan kemerdekaan yang berlainan tetapi mempunyai aliran penonjolan jiwa kenegaraan dan patriotisme yang tinggi dan tahan lasak. Jikalau tidak kenapa; dan
- (c) adakah Kementerian sedar yang jiwa kenegaraan dan patriotisme masyarakat sesebuah negara itu adalah landasan-landasan 'kemungkinan' di dalam beberapa segi dan pendorong yang tak lekuk dek hujan dan tak lekang dek panas dan pantang pudar walaupun menghadapi cabaran sengit. Dari itu apakah rangka dan strategi Kementerian untuk menerap

perasaan kenegaraan dan patriotisme kepada anak-anak sekolah yang bakal mewaris Kerajaan dan negara ini.

Dr. Leo Michael Toyad:

- (a) Tuan Yang di-Pertua, untuk
- &(c) makluman Ahli Yang Berhormat, keperluan untuk meningkatkan perasaan atau semangat kenegaraan dan patriotisme di kalangan para pelajar sebenarnya telah dimasukkan dalam kegiatan kurikulum dan ko-kurikulum di sekolah. Walau bagaimanapun, bagi memperkukuhkan lagi pemupukan semangat patriotisme, satu pelan tindakan mengenai "Program Pengukuhan Pemupukan Semangat Patriotisme di Sekolah" akan diperkenalkan.

Dalam hal ini, Kementerian Pendidikan Malaysia menggunakan strategi atau pendekatan secara menyeluruh dan merentasi kurikulum. Di antara cara yang dicadangkan bagi sekolah adalah seperti berikut:

- (i) Menerusi mata pelajaran Kajian Tempatan.
- (ii) Penerapan merentasi kurikulum.
- (iii) Menerusi kegiatan ko-kurikulum.
- (iv) Menerusi aktiviti dengan sekolah-sekolah lain.
- (b) Kajian dan lawatan pernah dibuat pada tahun 1991 dan 1992 bagi melihat sistem pendidikan di Indonesia dan Thailand. Lawatan ini bertujuan untuk melihat bagaimana pemupukan semangat kenegaraan dan patriotisme diterap dalam sistem pendidikan di kedua-dua buah negara tersebut. Laporan tentang lawatan

ke negara-negara tersebut telah dibincangkan dalam mesyuarat Jemaah Menteri yang mengesyorkan supaya Malaysia mencontohi kaedah menanam semangat patriotik di kedua-dua negara tersebut untuk disesuaikan dengan keperluan pelajar Malaysia.

Nota:

[Soalan 55—Sila lihat Jawapan kepada Soalan No. 38]

DEWAN NEGARA— PERLANTIKAN/PEMILIHAN AHLI

56. Tuan Lim Kit Siang minta Perdana Menteri menyatakan sama ada Kerajaan bercadang untuk menjalankan pembaharuan ke atas Dewan Negara supaya ia menjadi majlis Parlimen kedua yang berguna dan produktif di negara ini dan memenuhi hasrat bapa pengasas Perlembagaan bahawa ia terdiri daripada Senator yang telah mencapai kecemerlangan dalam profesion mereka atau dalam berbagai lapisan masyarakat, dan bukannya seperti sekarang, ia merupakan tempat buang sampah (dumping ground) untuk calon Barisan Nasional yang tidak dipilih ke Parlimen melalui pilihan hadapan dan di mana tujuh Rang Undang-Undang dapat diluluskan dalam tempoh satu hari – seperti yang berlaku pada 10 Jun 1993 – dengan satu Rang Undang-Undang diluluskan tanpa perbahasan dan empat lagi dengan perbahasan yang ringkas sahaja.

Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri [Dato' Wong See Wah]: Kerajaan tidak bercadang menjalankan pembaharuan ke atas Dewan Negara kerana ianya masih berfungsi sebagai majlis yang berguna dan

produktif di negara ini. Perlantikan Ahli Dewan Negara yang dilakukan sekarang adalah mengikut peruntukan yang dinyatakan dalam Perlembagaan Persekutuan, iaitu mereka dilantik terus oleh Yang Di-Pertuan Agong atau dilantik sebagai wakil setiap negeri. Walaupun apa cara jua, mereka yang dilantik memang telah mencapai kecemerlangan dalam profesion mereka atau dalam berbagai lapisan masyarakat. Mereka inilah yang meneliti Rang Undang-Undang yang telah diluluskan oleh Dewan Rakyat dan berbahas ke atasnya jika diperlukan.

HOSPITAL KERAJAAN—KAJIAN BAGI PENSWASTAAN

57. Tuan Tan Kok Wai minta Perdana Menteri menyatakan sama ada Unit Perancang Ekonomi di Jabatan Perdana Menteri ada mencadangkan dan menjalankan kajian ke atas penswastaan semua hospital kerajaan. Jika ada adakah unit tersebut telah menyiapkan kajiannya dan satu laporan disediakan bagi maksud tersebut. Juga nyatakan butir-butir tentang sejauh mana penswastaan hospital.

Tuan Othman bin Abdul: Untuk makluman Ahli Yang Berhormat Jawatankuasa Penswastaan di Unit Perancang Ekonomi telah pun meneliti cadangan mengenai penswastaan hospital-hospital kerajaan dan mendapati bahawa buat masa ini penswastaan hospital secara keseluruhan masih belum sesuai untuk dilaksanakan. Oleh yang demikian kajian bagi menswastakan hospital-hospital ini tidak dijalankan. Bagaimanapun Jawatankuasa telah pun memperakukan supaya beberapa jenis perkhidmatan sokongan di hospital-hospital kerajaan diswastakan dan tindakan menswastakan perkhidmatan-per-

khidmatan sokongan tersebut sedang dijalankan.

**BAS EKSAPRES/BAS
PELANCONGAN—JUMLAH
SYARIKAT BERLESEN**

58. Tuan Haji Abdul Hamid bin Abdul Rahman minta Menteri Perusahaan Awam menyatakan:

- (a) jumlah syarikat-syarikat yang telah diluluskan lesen untuk menjalankan perkhidmatan bas ekspres dan bas pelancongan hingga Jun 1993;
- (b) jumlah syarikat yang telah diberikan lesen tetapi masih belum beroperasi dan apakah tindakan Kementerian bagi mengatasi masalah ini; dan
- (c) apakah kriteria-kriteria dan bentuk kajian yang telah dijalankan oleh pihak Kementerian sebelum lesen itu diluluskan memandangkan terdapat rungutan daripada Pengusaha-pengusaha bas ekspres yang mengalami kerugian ekoran dari banyaknya lesen-lesen yang dikeluarkan.

Dato' Dr. Siti Zaharah binti Sulaiman:

- (a) Jumlah syarikat yang diluluskan untuk menjalankan perkhidmatan bas ekspres sehingga Jun 1993 ialah 192 syarikat dengan 2,939 lesen. Jumlah syarikat yang diluluskan untuk menjalankan perkhidmatan bas pelancongan sehingga Jun 1993 ialah 411 syarikat dengan 1,532 lesen.
- (b) Untuk makluman Y.B., seba-

gian besar lesen-lesen bas ekspres dan bas persiaran tersebut telah pun beroperasi. Sebahagian kecil darinya belum beroperasi lagi kerana bas-bas yang ditempah sedang dibina. Walau bagaimanapun, jika lesen-lesen tersebut tidak juga beroperasi sehingga tamat tarikh melesenkan kenderaan, lesen-lesen terbabit akan terbatal dengan sendirinya.

- (c) Lesen bas ekspres dikeluarkan berdasarkan kepada suatu kajian mengenai pengangkutan tersebut yang dijalankan oleh Juruperunding pada tahun 1990. Lesen bas pelancongan atau bas persiaran dikeluarkan berdasarkan permintaan daripada syarikat-syarikat pelancongan yang memerlukan koc-koc untuk membawa pelancong tempatan dan luar negeri. Jumlah lesen bas ekspres yang dikeluarkan adalah sejajar dengan perakuan kajian manakala jumlah lesen bas pelancongan yang dikeluarkan adalah berdasarkan anggaran keperluan yang diunjurkan oleh pemohon.

**TELEFON AWAM—JUMLAH DI
SELURUH NEGARA**

59. Tuan Shahidan bin Kassim minta Menteri Tenaga, Telekom dan Pos menyatakan:—

- (a) berapakah jumlah telefon awam yang ada di seluruh negara sekarang. Berapakah nisbah antara penduduk dan telefon awam. Berapakah jumlah yang akan ditambah pada tahun ini; dan
- (b) adakah kerajaan bercadang untuk memberikan kontrak telefon

awam ini kepada syarikat lain seperti yang telah diberikan kepada Sapura untuk pengendalian di dalam bandar.

Menteri Tenaga, Telekom dan Pos
[Dato' Seri S. Samy Vellu]:

- (a) Untuk pengetahuan Ahli Yang Berhormat, jumlah telefon awam yang ada di seluruh negara sekarang ialah 45,169. Nisbah antara telefon awam/penduduk ialah 2.5 telefon awam bagi setiap 1,000 penduduk. Pada tahun ini sebanyak 10,000 telefon awam telah dirancang untuk dipasang oleh Telekom Malaysia dan Uniphone Sdn. Bhd.
- (b) Kerajaan sedang mengkaji kemungkinan untuk membenarkan pengusaha yang lain untuk memberikan perkhidmatan telefon awam di seluruh negara. Walau bagaimanapun Kerajaan perlu membuat kajian terperinci dari segi dasar, daya maju komersial dan tanggungjawab sosial terutama sekali bagi perkhidmatan telefon awam di luar bandar.

SIJIL PENDAFTARAN
PERNIAGAAN—KEGAGALAN
MEMPERBAHARUI BILANGAN

60. Tuan R. Karpal Singh minta Menteri Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna menyatakan:—

Bilangan syarikat yang telah gagal untuk membaharui sijil pendaftaran perniagaan sehingga tarikh 30.6.1993. Mengapakah syarikat-syarikat yang mungkir ini tidak didakwa di bawah Akta Pendaftaran Perniagaan, 1956.

Dato' Abdul Kadir bin Haji
Sheikh Fadzir:

- (i) Bilangan perniagaan yang telah tamat tempoh sah Sijil Akuan Pendaftaran Perniagaan sehingga 30hb. Jun, 1993 ialah 184,181 buah dan kebanyakan perniagaan ini tidak dapat dikesan atau tidak lagi menjalankan perniagaan.
- (ii) Pejabat Pendaftaran Perniagaan telah mengambil beberapa cara untuk mengesan perniagaan yang belum membaharui Sijil Akuan Pendaftaran Perniagaan iaitu:—
 - (a) Menghantar notis kepada peniaga-peniaga.
 - (b) Menjalankan pemeriksaan ke atas premis perniagaan.
 - (c) Mengesan peniaga melalui alamat yang tercatat di dalam borang perniagaan.
- (iii) Sekiranya peniaga-peniaga tidak membaharui Sijil Akuan Pendaftaran Perniagaan, mereka boleh dikenakan kompaun. Pejabat ini hanya akan mendakwa peniaga-peniaga di mahkamah sekiranya mereka gagal membayar kompaun dalam tempoh masa yang ditetapkan.
- (iv) Mengikut seksyen 14 Akta Pendaftaran Perniagaan, 1956, Pendaftar Perniagaan telah diberi kuasa untuk mengkompaun kesalahan tidak membaharui Sijil Akuan Pendaftaran Perniagaan. Kebanyakan peniaga-peniaga membayar kompaun yang dikenakan oleh Pendaftar. Oleh yang demikian, tidak ramai peniaga-peniaga yang telah didakwa di mahkamah.

AMERIKA MELANCARKAN PELURU BERPANDU KE IRAQ— PENDIRIAN NEGARA

61. Tuan Mohamed Kamal bin Hussain minta Menteri Luar Negeri menyatakan apakah pendirian negara terhadap perbuatan Amerika Syarikat melancarkan peluru berpandu ke Iraq baru-baru ini dan adakah Malaysia telah mengeluarkan bantahan rasmi kepada kedutaan Amerika Syarikat di Kuala Lumpur sebagai menyatakan rasa kurang senang rakyat Malaysia di atas kejadian tersebut.

Dato' Dr. Abdullah Fadzil bin Che Wan: Malaysia memandang berat terhadap serangan peluru berpandu Amerika Syarikat ke atas Iraq baru-baru ini dan telah mengutuk tindakan tersebut, yang jelas melanggar norma-norma dan prinsip undang-undang antarabangsa. Kerajaan Amerika Syarikat sememangnya telah menyedari pendirian Kerajaan Malaysia dalam perkara ini.

[Soalan No. 62—Sila lihat jawapan kepada soalan No. 38]

PULAU JEREJAK— PEMINDAHAN BANDUAN/ STATUS

63. Tuan Lim Hock Seng minta Menteri Dalam Negeri menyatakan kerja-kerja memindah banduan-banduan di Pulau Jerejak. Sama ada orang awam boleh mendekati pulau tersebut secara bebas pada masa sekarang. Bilakah ia dapat diserahkan balik kepada Kerajaan Pulau Pinang.

Tuan Ong Ka Ting: Kerja-kerja memindahkan orang-orang tahanan daripada Pulau Jerejak ke Pusat Pemulihan Akhlak Simpang Renggam, Johor telah selesai dijalankan. Walau bagaimanapun Pulau Jerejak masih

berstatus Pusat Pemulihan di bawah Ordinan Darurat (Ketenteraman Awam dan Mencegah Jenayah) 1969 dan juga sebagai kawasan larangan di bawah Akta Kawasan Larangan dan Tempat Larangan 1959; oleh itu pihak yang tidak berkaitan masih dilarang daripada memasuki kawasan ini. Mengenai soal penyerahan balik Pulau tersebut kepada Kerajaan Pulau Pinang ia masih lagi di peringkat perundingan.

USUL

USUL MENANGGUHKAN MESYUARAT DI BAWAH PERATURAN MESYUARAT 18:

**Pembunuhan Beramai-ramai rakyat
tempatan oleh Tentera British pada
tahun 1948**

3.35 ptg.

Tuan Lim Guan Eng [Kota Melaka]: Tuan Yang di-Pertua, di bawah Peraturan Mesyuarat 18(2), ingin saya memberi pemberitahu bahawa saya ingin mendapat izin untuk menangguhkan Majlis Mesyuarat untuk membincang satu perkara tertentu, kepentingan orang ramai yang perlu disegerakan, iaitu mendapat keadilan ke atas pembunuhan secara beramai-ramai, 24 rakyat tempatan oleh tentera British Scots Guards, 45 tahun dahulu pada 11hb. Disember, 1948 di Batang Kali, Selangor dan Usul saya berbunyi:

Bahawa di bawah Peraturan Mesyuarat 18(1), Majlis Mesyuarat ini mengizinkan Ahli Parlimen kawasan Kota Melaka Tuan Lim Guan Eng menangguhkan Majlis Mesyuarat ini untuk membincang pembunuhan secara beramai-ramai 24 rakyat tempatan oleh tentera British Scots Guards, 45 tahun dahulu pada 11hb. Disember, 1948 di Batang Kali, Selangor

agar memberikan keadilan kepada mangsa dan si keluarga kerana ia adalah satu perkara tertentu, kepentingan orang ramai, yang berkehendak disegerakan.

Tuan Yang di-Pertua, perkara ini tertentu dan kepentingan orang ramai kerana:

- (i) pada 8hb. Julai, 1993 tiga orang dari sebuah kampung di Batang Kali, Selangor telah menyampaikan satu petisyen kepada Pesuruhjaya Tinggi Britain di Kuala Lumpur untuk meminta Ratu Elizabeth dari England mengarahkan Kerajaan Britain membuka semula siasatan dan fail ke atas tradisi pembunuhan beramai-ramai 24 rakyat Malaysia dan mengambil tindakan ke atas mereka yang terlibat. Tiga orang yang membuat petisyen ini terdiri dari dua orang saksi dan seorang bernasib baik yang terselamat dalam pembunuhan beramai-ramai ini kerana pengsan semasa penembakan berlaku. Ketiga-tiga mendakwa mereka bukanlah pengganas komunis dan menyangkal tuduhan Kerajaan penjajah British pada masa itu bahawa mereka ditembak kerana cuba lari melepaskan diri, malah semasa ditembak mati kesemua mangsa tidak bersenjata pun.
- (ii) Dakwaan ketiga-tiga penduduk ini disokong oleh buku "the War Of The Running Dogs" yang ditulis oleh seorang rakyat British, Noel Barber. Tambahan pula satu dokumentari oleh British Broadcasting Corporation (BBC) yang ditayangkan di Britain pada bulan September tahun lepas bertajuk

"In Cold Blood" juga menyokong dakwaan mereka. Malah dokumentari BBC ini memetik beberapa bekas Tentera Scots Guards yang terlibat dalam peristiwa pembunuhan beramai-ramai mengakui mangsa-mangsa ini tidak bersenjata atau cuba melarikan diri.

- (iii) Seorang Detektif Cawangan Khas, Allahyarham Abdul Jaafar Taib yang membawa Tentera Scots Guards ke kampung Batang Kali 45 tahun dahulu, sebelum meninggal dunia pada tahun 1978 juga telah mengesahkan bahawa penembakan ini adalah pembunuhan beramai-ramai orang yang tidak berdosa. Ini boleh disahkan oleh anak saudaranya yang masih hidup.
- (iv) Keengganan Kerajaan British untuk mengadakan siasatan terbuka dan membuat akauntabiliti penuh tentang kejadian ini.

Tuan Yang di-Pertua, perkara ini harus disegerakan kerana seorang pegawai Cawangan Khas berpangkat Penguasa yang telah bersara, Encik Lim Cheng Leng telah menyatakan dua hari yang lepas pada 24hb. Julai, 1993 bahawa 24 rakyat Malaysia yang terkorban itu telah dibunuh dengan kejam sekali dalam jarak dekat dan tidak ada seorang pun yang cuba melarikan diri semasa Tentera British Scots Guards melepaskan tembakan. Maka Kerajaan Malaysia haruslah meminta fail-fail berkenaan dengan "peristiwa Batang Kali" yang diklasifikasikan sebagai "sulit" di bawah Akta Rahsia Rasmi Britain, dibuka semula oleh Kerajaan Britain untuk mencari kebenaran.

Tuan Yang di-Pertua, memandangkan pendedahan ini oleh seorang anggota Cawangan Khas Kanan, adalah perlu bagi pihak Kerajaan mengambil tindakan membela mangsa-mangsa dan ahli keluarga mereka dengan menuntut keadilan. Keadilan untuk kekejaman dalam peristiwa yang begitu lama—45 tahun dahulu— boleh didapati dalam bentuk permintaan maaf secara terbuka oleh Kerajaan Britain; pampasan kepada ahli keluarga; dan yang penting sekali, tindakan terhadap mereka yang bertanggungjawab.

Justeru itu, adalah perlu Institusi Perundangan Tertinggi Malaysia menengguhkan Dewan Rakyat untuk menunjukkan sikap ambilberat dan perihatin terhadap penderitaan yang dialami oleh rakyat Malaysia sendiri serta membuat usaha memperolehi keadilan dari Kerajaan Britain. Sekian, terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-Ahli Yang Berhormat, saya telah menerima satu pemberitahu usul di bawah Peraturan Mesyuarat 18(1) daripada Yang Berhormat Ahli dari kawasan Kota Melaka melalui fax pada jam 8.15 pagi ini. Fax usul itu adalah seperti yang dibacakan oleh Ahli Yang Berhormat itu sebentar tadi.

Bagi membolehkan perkara ini ditimbulkan oleh Majlis Mesyuarat hari ini, saya sebagai Yang di-Pertua, hendaklah berpuashati bahawa perkara yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat itu memenuhi tiga syarat:

- (i) bahawa perkara itu tertentu;
- (ii) ia bagi kepentingan orang ramai; dan

(iii) ia berkehendakan disegerakan.

Saya telah meneliti perkara ini dan saya dapati bahawa:

- (a) Perkara ini adalah perkara tertentu; dan (b) perkara ini ialah bagi kepentingan orang ramai. Tetapi pada fikiran saya, perkara ini tidak perlu disegerakan kerana perkara ini telah pun dipanjangkan kepada Kerajaan British melalui penyampaian petition kepada Pesuruhjaya Tinggi Britain di Kuala Lumpur untuk diambil tindakan yang sewajarnya oleh Kerajaan British. Di samping itu, perkara ini telah lama berlaku, iaitu 45 tahun yang lalu, maka sudah tentu ia memerlukan masa untuk membuat apa-apa tindakan oleh pihak-pihak yang berkenaan. Oleh yang demikian, saya menolak usul ini

RANG UNDANG-UNDANG DIBAWA KE DALAM MESYUARAT

RANG UNDANG-UNDANG CAP DAGANGAN (PINDAAN) 1993

Bacaan Kali Yang Pertama

Rang Undang-undang bernama Suatu Akta untuk meminda Akta Cap Dagangan 1976; dibawa ke dalam Mesyuarat oleh Setiausaha Parlimen Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna; dibaca kali yang pertama, akan dibaca kali yang kedua pada Mesyuarat akan datang.

RANG UNDANG-UNDANG

RANG UNDANG-UNDANG PERKHIDMATAN PEMBETUNGAN 1993

Bacaan Kali Yang Kedua dan Ketiga

Aturan Urusan Mesyuarat dibacakan bagi menyambung semula perbahasan atas masalah, "Bahawa Rang Undang-Undang ini dibacakan kali yang kedua sekarang" (22hb. Julai, 1993).

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat dari Arau, sila sambung.

3.46 ptg.

Tuan Shahidan bin Kassim

[Arau]: Tuan Yang di-Pertua, pada minggu lepas saya telah menyentuh yang terakhir sekali berhubung dengan 'soft loan' (pinjaman) yang diberi oleh pihak Kerajaan. Saya menyokong 'soft loan' ini diberikan oleh kerana pihak syarikat sendiri akan mengeluarkan wang mereka hampir RM1 billion bagi menampung projek sepanjang tempoh di antara tiga sehingga lima tahun.

Sebelum saya meneruskan, saya hendak ulang balik apa yang saya telah sebutkan pada minggu lepas. Yang pertama, saya menyokong Akta Pembetulan ini dan kita mengucapkan terima kasih kepada Ketua Pembangkang yang telah pun menyokong Akta Pembetulan ini supaya dibuat serta-merta, cuma yang dia tidak setuju ialah sistem penswastan yang tidak dibuat secara tender dan saya telah memberi ulasan yang panjang mengenai apa yang disebutkan dengan penswastan.

Tuan Yang di-Pertua, kita sedia maklum bahawa sudah sampai masanya berdasarkan kepada alasan-alasan yang

diberikan bahawa satu perubahan yang besar harus dibuat. Perubahan pembetulan yang ada sekarang di mana kita ada berbagai-bagai jenis pembetulan di tiap-tiap negeri dan kita telah buktikan, malah pembetulan yang mutakhir, yang terakhir yang telah dibina di Ipoh, Wakil dari Ipoh sendiri mengakui yang dibina di Ipoh baru-baru ini masih tidak dapat menampung masalah yang telah kita hadapi. Malah pembetulan yang baru dibina di Ipoh masih mengeluarkan bau yang busuk dan sebagainya. Jadi, alasan-alasan ini sekali gus menguatkan sokongan kita kepada Kerajaan supaya projek pembetulan yang lebih standard, yang boleh diterima-pakai di semua peringkat dapat dilaksanakan dengan serta-merta.

Saya cuma ingin bertanya kepada Kementerian berhubung dengan tarif. Tarif yang telah dicadangkan ialah di antara RM3 hingga RM10. Tarif ini sebenarnya boleh menguntungkan. Saya telah semak dan ini memang benar sekali, dengan cross subsidy yang kita ada di antara orang bandar dan orang luar bandar, ianya boleh banyak menguntungkan penduduk-penduduk di luar bandar. Saya hendak bertanya kepada Yang Berhormat, pada masa sekarang kita dapati, di Pulau Pinang tarif yang dikenakan ialah sebanyak RM3 bagi satu toilet. Kalau orang ada empat, mungkin jadi RM12. Tetapi adakah dalam sistem yang baru ini dia akan mengambil pukul rata ataupun purata dalam bentuk di antara RM3 sehingga RM10. Malah orang-orang di Pulau Pinang saya rasa mengucapkan terima kasih kepada Kerajaan dan akan memberi sokongan kepada Kerajaan, oleh kerana dengan sistem baru ini bukan sahaja mereka mendapat pembetulan yang lebih baik tetapi tarif berdasarkan cross subsidy tadi akan dapat dikurangkan.

Kalau sekiranya di Pulau Pinang sekarang, kalau seorang ada lima toilet, adakah akan dicaj RM10 ataupun RM15 mengikut kadar yang ada sekarang?

Yang keduanya, walaupun saya menyebut dengan mudah bahawa bagi kawasan saya, malah bagi Negeri Perlis, kalau sekiranya ini dilaksanakan, saya pandang ke belakang, sebab ada satu lagi negeri di kawasan sana, tetapi dia tidak ada, bolehlah saya cakap sekali gus bahawa kita bersetuju. Tetapi yang kita waswahan atau was-was sedikit itu sebab setelah saya membuat perbincangan berhubung dengan jumlah sebenar sambungan kepada 'main pipe', yang dijangka di antara RM1,000 sehingga RM3,000, jadi apakah cara-cara yang lebih bagus. Benda ini memang tepat, kalau sekiranya projek perumahan baru, saya ingat Kerajaan tidak menghadapi masalah, oleh kerana kita boleh masuk dalam kos perumahan. Tetapi bagi projek-projek yang lama, bagaimana kita hendak buat supaya ianya tidak mendatangkan beban kepada pengguna. Apakah cara yang paling tepat, pada masa sekarang mungkin kita tidak boleh fikir, dan cara yang paling tepat untuk mana-mana pihak tidak menjadikannya sebagai isu.

Saya fikir, kalau sekiranya kita fikirkan benda ini elok, tidak patutlah mana-mana pihak menjadikannya sebagai isu. Tidak ada mana-mana pihak pun, kecuali kalau Kerajaan sendiri pun, kalau hendak memberi percuma, kos pembinaan sambungan kepada 'main pipe', saya pun tidak tahulah, saya rasa bentuknya, dari segi teknikalnya seperti saluran air juga, makna kata pembetulan ini disambung kepada 'main pipe'.

Kerajaan sendiri pun tidak sanggup untuk membiayai tiap-tiap rumah di Malaysia, tetapi bagaimana kita hendak memastikan supaya ianya tidak mendatangkan beban kepada pengguna. Apakah boleh kita jadikan pinjaman 28 tahun seperti juga kita beri tempoh 28

tahun kepada penswastan syarikat ini ataupun apa cara yang tidak menampakkan satu beban.

Tuan Yang di-Pertua, saya tidak mahu bercakap panjang, saya amat menyokong supaya Akta ini diluluskan, dan saya juga menyokong supaya ianya diberi dalam bentuk sistem penswastan, dan saya mengucapkan tahniah kepada syarikat yang berkenaan kerana berani mencebur diri dalam satu perniagaan yang saya rasa risikonya agak tinggi, jarang sangat kita jumpa orang yang masuk kepada perniagaan, yang terpaksa menerima risiko yang tinggi sebab dalam jangkaan 28 tahun adalah satu jangka masa yang amat panjang.

Ketua Pembangkang pada hari itu, dia telah memberi angka yang silap dari segi jumlah kutipan tahunan. Tetapi kesilapan itu bagus, sebab angkanya rendah. Dalam keadaan yang sebenarnya, angkanya cukup tinggi. Kalau RM6.2 juta, kalau kutipannya RM50 juta setahun seperti yang telah diberi, bermakna 10 tahun baru RM500 juta. Kalau 20 tahun RM1 bilion. Kalau 8 tahun lagi RM400 juta, jadi RM1.4 bilion sahaja kutipan yang telah diberikan oleh Ketua Pembangkang, tetapi projek ini RM6.2 bilion, kutipanya lebih lagi. Jadi, soal kutipan saya ingat itu nombor dua, sebab dia akan membuat investment yang begitu besar, sudah pasti ia terpaksa mendapat pulangan yang begitu besar.

Tuan Lim Kit Siang: [*Bangun*]

Tuan Yang di-Pertua: Ya.

Tuan Lim Kit Siang: Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat dari Arau mengatakan bahawa angka yang telah diberi sangat rendahlah, apabila dibandingkan dengan angka yang sebenarnya.

Bukankah tanggungjawabnya sebagai Ahli Parlimen kepada rakyat, kalau ada angka-angka yang sebenarnya—mungkin 100% atau 200% lebih daripada angka yang saya beri—untuk utarakan angka itu dan bukan untuk menyembunyikan angka itu bagi pihak baik pun Indah Consortium atau bagi pihak kepentingan Kementerian dan Kerajaan.

Apakah angka yang sebenarnya yang patut diutarakan?

Tuan Shahidan bin Kassim: Tuan Yang di-Pertua, angka yang sebenar, kalau saya invest RM6.2 bilion, saya kena pastikan pulangan saya lebih daripada RM6.2 bilion. Kalau hendak kira di sini lambatlah, saya kena cari calcutor sekejaplah. Tetapi, saya hendak tunjukkan di sini bahawa secara 'congak'nya, ini bahasa dahulu kala, congaknya pun sudah tidak betul. Betul! saya tidak dapat menafikan bahawa kutipannya, mesti besar, bukan RM50 juta, mesti sekurang-kurangnya mungkin RM200 ataupun RM300 juta, tetapi kalau investmentnya sampai kepada RM6.2 juta, apa salah dia berbuat demikian?

Saya hendak tanya kepada Yang Berhormat Ketua Pembangkang. Yang Berhormat ini dia setuju semua, tarif pun dia bersetuju, sebab dia tahu bahawa dari segi tarif, ianya lebih menguntungkan penduduk-penduduk di luar bandar, walaupun penduduk di luar bandar ada satu toilet. Tetapi kalau anaknya tujuh orang, dia pakai tidak berhenti.

Tuan Yang di-Pertua, walaupun orang kaya di Bukit Damansara sana ada sepuluh toilet, tetapi dia pakai ulang satu minggu satu toilet sahaja. Makna kata dia pakai kurang, sebab anak dia kurang, dia pakai kurang.

Jadi, kita yang satu toilet bayar RM3 pakai tujuh orang, dia sepuluh toilet pakai sepuluh orang kena bayar RM10. Jadi, cross subsidy ini sebenarnya menguntungkan pihak pengguna. Kita tidak nafikan perkara itu. Dari segi pengguna, ini merupakan satu yang terbaik. Dari segi negara juga terbaik. Dari segi alam sekitar yang diperjuangkan oleh Pembangkang, ini juga terbaik, sebab kita telah buktikan di sini tujuh sungai telah dicemar.....

Tuan Lau Dak Kee: [*Bangun*]

Tuan Yang di-Pertua: Ya

Tuan Lau Dak Kee: Tuan Yang di-Pertua, saya ingin mendapat penjelasan daripada Yang Berhormat dari Arau, yang mengatakan sistem pembedaan ini akan memanfaatkan kepada semua orang. Ada keluarga yang besar pun lebih memanfaatkan. Adakah Yang Berhormat dari Arau sedar bahawa pengutipan kadar-kadar bagi pembedaan najis atau sistem pembedaan itu bukan dikira berapa toilet tetapi dikira atas kegunaan air; kalau lebih air digunakan, lebih dibayar. Adakah itu benar, adakah ia sedar?

Dan juga saya hendak mendapat penjelasan daripada Yang Berhormat dari Arau, sama ada ia sedar bahawa bukan hanya kadar kena dibayar setiap bulan, tetapi kos pembinaan itu pun perlu ditanggung oleh pengguna-pengguna dan membebankan pengguna-pengguna. Adakah beliau sedar dan adakah beliau sokong dan bersetuju untuk membayar?

Tuan Shahidan bin Kassim: Kalau kita tidak bayar, siapa yang hendak membayarnya? Cuba Yang Berhormat beritahu kepada saya. Siapa yang hendak membayar kos pembinaan itu daripada

'main pipe' itu adalah dia buatlah pembedungan – 'main pipe', dia macam saluran air juga. Saya cuba hendak fikirkan, saya cuba hendak bayangkan macam mana. Tetapi siapa yang hendak membayar saluran ke rumah kita itu? Mesti kita yang bayar sendiri. Itu sebabnya saya bertanya kepada Kementerian tadi, bagaimana cara yang paling baik untuk ianya tidak membebankan pengguna, mungkin dibenarkan untuk dibayar dalam masa 28 tahun, dalam bentuk mungkin RM10 sebulan, tidak nampak sangat, tidak berat sangat beban yang dia terima.

Tetapi yang pentingnya sekarang ini, bahawa pembedungan ini perlu ada. Kerajaan tidak mampu, malah Local Government, sebab semua Ahli Pembangkang tidak masuk dalam Kerajaan Tempatan, dia tidak tahu. Mana ada Kerajaan Tempatan di Malaysia yang sanggup berkata, yang mereka tidak sanggup serahkan pembedungan, mereka sekarang ini dengan secara sukarela, malah Majlis Bandaran Butterworth terpaksa membayar 70% daripada pendapatannya untuk hutang pembedungan.

Sekarang ini bila diserahkan, dia senang. Sebab, bila diserahkan pembedungan, dia juga menyerah hutang, ini yang penting. Ini yang kita lupa. Segala hutang-hutang yang dibuat oleh Majlis Tempatan sekarang, akan diserahkan terus kepada syarikat. Ini satu perkara yang baik, ini saya berdasarkan kepada apa yang saya bacalah. Ini satu perkara yang baik. Tidak ada satu perkara yang baik, yang pernah saya dengar penswastan yang ada seperti yang dibuat sekarang. Cuma Ahli-Ahli Yang Berhormat persoalkan sebab Vincent Tan. Kita boleh bercakap berkenaan Vincent Tan sekejap lagi.

Tuan Lim Kit Siang: Tuan yang di-Pertua, nampaknya Yang Berhormat tidak mengikut dengan teliti apabila saya berucap. Saya ada kata, mengikut pengumuman Yang Berhormat Menteri, bahawa apabila sistem pembedungan diswastakan, setiap isi rumah akan membayar di antara RM3 ke RM10 satu bulan. Daripada pengumuman itu, kita boleh dapati bahawa, iaitu apa yang telah saya katakan, satu tahun itu bererti bahawa Indah Consortium akan mengutip di antara RM57 juta sehingga RM150 juta. Nampaknya Yang Berhormat dari Arau kata ini adalah angka yang rendah dan memang akan lebih berlipat ganda. Kalau begitu, kalau Yang Berhormat dari Arau tidak ada angka, saya harap Yang Berhormat Menteri dalam masa jawapan akan memberi angka yang sebenar, kalau RM150 juta satu tahun itu angka yang rendah, adakah RM1,000 juta satu tahun akan dikutip daripada rakyat jelata selepas menswastakan sistem pembedungan? Dan kita tidak bersetuju dengan tarif yang ditentukan, yang disebutkan oleh Yang Berhormat dari Arau, kita tak bersetuju. Dalam ucapan saya, saya tidak kata kita bersetuju. Kita bersetuju dengan konsep mahu menswastakan, tetapi kita tidak bersetuju dengan cara, manner menswastakan, oleh kerana perlu open tender.

Tuan Shahidan bin Kassim: Tuan Yang di-Pertua, saya bersyukur sebab sekurang-kurangnya ada sedikit positif thinking dalam hal ini. Tarif sekarang tidak disetujui, kerana RM3 sehingga RM10 mungkin tinggi. Tetapi saya hendak soal balik, di Penang sekarang ini tarifnya kalau saya tak silap—kalau silap, saya minta maaf sebab saya bukan ada rumah di Penang—satu toilet dicaj RM3.

Tuan Lim Kit Siang: Inilah apa yang berlaku dalam MPSP (Majlis Perbadanan Seberang Perai), bukan di Pulau Pinang. Itu satu perkara yang ada dipantang, ditentang oleh penduduk-penduduk dan juga DAP, tetapi Barisan Nasional sokong. Itu masih menjadi satu perkara yang tidak boleh diterima oleh penduduk-penduduk di Seberang Perai-bukan di Pulau Pinang.

Tuan Shahidan bin Kassim: Okay. Sekarang berapa angka yang kita setuju. Walau bagaimanapun, saya hendak tahu mengenai RM3 sehingga RM10 ini. Bagi saya yang penting sekarang ini penswastan kita setuju sebab Kerajaan tak mampu. RM3.00 ke RM10.00 kita kata mahal. Apa angka yang sebenarnya? Tetapi saya hendak beritahu, dengan kiraan yang paling mudah, kalau RM200 juta setahun, untuk 30 tahun, jadi RM6 bilion. Maknanya RM150 juta masih tak betul. Walau bagaimanapun, itu bagi saya, saya pulang kepada pihak Kerajaan. Tetapi bagi saya yang penting.....

Tuan Lim Kit Siang: Adakah Yang Berhormat dari Arau sedar bahawa selain daripada tariff sewerage, pembedungtarif, ada keuntungan-keuntungan yang lain yang boleh diperolehi oleh Indah Consortium semacam Land Bank dan bayaran-bayaran lain yang akan dikenakan kepada pengguna-pengguna apabila semacam ini sambung septic tank mereka kepada sistem pembedungtarif. Mungkin beribu-ribu ringgit yang perlu dibayar—ada bayaran-bayaran yang lain yang belum dijelaskan. Dan sebab itu, bukankah aneh kita bincangkan sekarang apa angka yang sebenar, apabila kita tidak tahu semua butir-butiran mengenai sistem pembedungtarif. Adakah Yang Berhormat dari Arau menjadi wakil untuk satu syarikat atau untuk wakil rakyat jelata?

Tuan Shahidan bin Kassim: Saya ingat, saya yang mula sebut tadi mengenai kos pembinaan di antara RM1,000 sehingga RM3,000 dan saya minta Kerajaan beri cara-cara yang membolehkan supaya bayaran itu tidak membebankan pengguna. Sekarang ini persoalannya, apakah angka DAP yang tidak membebankan pengguna. Adakah angkanya buat free—RM3.00 mahal. Apakah angka yang ada pada DAP sekarang. Walau bagaimanapun, sekarang ini DAP bersetuju penswastan mesti.

Tuan Lim Kit Siang: Masalah yang pertama ialah, dengan izin, don't put the cart before the horse. Masalah sekarang ialah kenapa kontrak ini tidak beri secara open tender supaya satu tawaran yang terbaik sekali untuk rakyat jelata, termasuk tariff sewerage boleh dikemukakan oleh mereka yang mahu menawar dalam sistem atau kontrak penswastan ini.

Tuan Shahidan bin Kassim: Tetapi Yang Berhormat sedia maklum, ini penswastan. Penswastan dengan kontrak, lain. Kalau sekiranya projek ini ke projek turnkey ataupun projek biasa yang dibuat dengan open tender, itu lain, Kerajaan ada duit. Tetapi ini penswastan. Penswastan dicadangkan oleh swasta. Dan kita sudah ada berpuluh penswastan syarikat-syarikat yang dibuat dalam bentuk yang macam ini. Bagaimana yang ini kita hendak ubah, yang lain-lain kita tak ubah. Hal-hal lain-lain pun DAP sudah tentang, saya tahu. Pada masa yang lepas pun, DAP sudah tentang dan sebagainya. Dan Kerajaan beritahu, ini stand Kerajaan bahawa ini adalah penswastan yang dicadangkan oleh pihak swasta, kerana Kerajaan sendiri tidak mempunyai pakar-pakar dan sebagainya. Dan swasta yang mempunyai kepakaran dalam hal ini, mereka membuat cadangan, itu sahaja.

Dalam cadangan ini ia boleh dirunding. Saya ingat tol sendiri pun yang berlaku hirok-pikok di Cheras itu pun, walaupun itu penswastaan, tetapi akhirnya kita dapat merundingkan kadar bayaran tol dan sebagainya. Yang penting sekarang ini, projek ini mesti disertakan. Saya bukan mewakili mana-mana syarikat dan kalau saya mewakili, saya tak bangun bercakap. Yang penting bagi saya sekarang ini, objektif saya yang utama ialah hendak pastikan bahawa sistem pembetulan yang lebih standard diadakan, itu yang penting. Saya ingat sebab saya seorang yang suka mandi di laut, dan saya tahu bahawa Batu Feringgi dan juga di Port Dickson ada pencemaran, saya tak berani pergi lagi.

Dr. Kua Kia Soong: [*Bangun*]

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, Petaling Jaya bangun.

Dr. Kua Kia Soong: Tuan Yang di-Pertua, kita bincang mengenai tol di Cheras. Dalam kes ini pada masa kontrak itu diadakan, dan maklumat untuk konsesi pun enggan diberi kepada rakyat jelata. Selepas kami dapat maklumat melalui soalan-soalan di Parlimen, kami dapat Kontraktor Metramax di tol Cheras itu, dalam tempoh tiga tahun boleh dapat balik kapitalnya, tetapi konsesinya untuk 12 tahun. Itulah apa yang adil kepada pengguna-pengguna atau tidak. Kalau ada persaingan, kalau ada dua kontraktor yang bersaing untuk satu kontrak, pengguna-pengguna boleh dapat satu konsesi yang lebih beruntung kepada pengguna-pengguna. [*Ketawa*]

Tuan Shahidan bin Kassim: Terima kasihlah Yang Berhormat amat prihatin tentang angka tadi. Masa tiga tahun dia dapat balik kapitalnya, bagus. Tetapi kita kena ingat, kapital tidak

campur interest lagi. Dia kena mark-up keuntungannya, dia kena mark-up semasa dia bina berapa persen kos pembinaan dan sebagainya, tetapi saya tak hendak bincang masalah itu. Walau bagaimanapun, saya akan rasa perkiraan-perkiraan mestilah dibuat dan Kerajaan cukup pakar dalam hal ini. Saya hendak pertikai pun amat sukar untuk hendak bincang perkara ini secara terbuka. Tetapi saya sudah pasti fikiran-fikiran yang dibuat ialah fikiran-fikiran yang tidak boleh melebihi yang telah ditetapkan. Saya rasa Kerajaan tidak akan memberi pulangan 100% keuntungan kepada syarikat yang membuat tol yang berkenaan.

Jadi, berbalik kepada perkara ini, Tuan Yang di-Pertua,.....

Tuan Lim Kit Siang: Adakah Yang Berhormat dari Arau bersetuju bahawa sebenarnya perbincangan sekarang ini yang dimulakan oleh Yang Berhormat dari Arau sangat aneh. Oleh kerana sampai sekarang Yang Berhormat Menteri tidak mengakui bahawa satu kontrak telah diberi kepada Indah Consortium bahawa Berjaya adalah terlibat dalam perkara ini oleh kerana sebelum Yang Berhormat Menteri kemukakan Rang Undang-Undang ini dalam Dewan pada hari Khamis lalu, pemberita ada menanya dia, dan dia kata Berjaya langsung tidak ada apa-apa peranan dalam perkara ini. Sebelum kita masuk perbincangan dan perbahasan, bukannya kita dapat butir-butir yang benar daripada Yang Berhormat Menteri, sebelum kita berhujah?

Tuan Shahidan bin Kassim: Okay. Saya hendak tanya Yang Berhormat-saya bersyukur sebab Yang Berhormat berada di dalam Dewan-saya hendak bertanya Yang Berhormat, North Indah Consor-

tium terdiri daripada empat syarikat. North-West Water 20%. Indah.....

Tuan Lim Kit Siang: Dalam fikiran saya, bukan kita hendak dapat confirmation daripada Yang Berhormat Menteri?

Tuan Shahidan bin Kassim: Tak mengapa, saya hendak beritahu Yang Berhormat, saya hendak argue dari segi butiran Yang Berhormat. North-West-20%, Indah Waste Water-17.5%, Aims World Wide-17.5%, Koperasi Polis-20% dan Koperasi Angkatan Tentera-20%. Tetapi apa yang Yang Berhormat pertikaikan ialah Indah Waste Water, iaitu 17.5% yang kononnya dipegang oleh Vincent Tan. Kenapa 17.5% ini Yang Berhormat pertikai? Kenapa tak pertikai Koperasi Polis -20%, Koperasi Angkatan Tentera, mengapa nama ini begitu 'hantu', begitu menakutkan Yang Berhormat seperti nama Mona Affendy? [Ketawa]

Tuan Lim Kit Siang: Penjelasan. Ini pun, oleh kerana itu, Yang Berhormat Menteri Kewangan, pada hari Khamis pun ada satu prestasi mencabar saya untuk mengulang apa yang saya cakapkan di luar Dewan dan sekarang Yang Berhormat dari Arau mengikut irama ini macam apa laporan yang ada dalam suratkhbar. Kita tahulah itu pattern, itu design-grand design! Apa yang ada ini bukanlah satu tujuan atau niat jahat semacam yang ada di sini, "Kit Siang enggan sahut cabaran Anwar".....[Sambil menunjukkan rencana dari sebuah akhbar tempatan]. Takut bahawa....apa ini....."Anwar dares Kit Siang to repeat allegation". Dan hari ini di *Berita Harian Kunta Kinte*-itulah suratkhbar Yang Berhormat Menteri Kewangan. "Anwar cabar Kit Siang ulang tuduhan di luar

Dewan Rakyat supaya dia boleh ambil tindakan undang-undang. Menteri itu berkata, "Kalau Kit Siang bercakap benar, dia harus berani ulang tuduhan itu di luar Dewan. Mengikut undang-undang negara kita, apa pun yang disebut atau dikatakan dalam Dewan Rakyat dan Dewan Negara tidak boleh di ambil tindakan Mahkamah. Jadi, adalah Wakil Rakyat yang berani bercakap mengarut dan sesuka hati, antara orang yang paling kerap menggunakan perlindungan ini untuk membuat macam-macam tuduhan dan sindiran ialah Kit Siang dan anak buahnya dalam DAP." [Ketawa]

Itulah tujuan. Sekarang saya umumkan, saya keluar untuk ulangi apa yang saya cakap dalam Dewan pada hari Khamis! Sekarang saya keluar! [Tepuk] [Y.B. Tuan Lim Kit Siang keluar dari Dewan]

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat boleh soal, tetapi, di sini bukan tempatnya untuk membuat pengumuman. Saya rasa inilah Yang Berhormat semua kena faham. Teruskanlah Yang Berhormat.

Tuan Shahidan bin Kassim: Mengapa mesti lari daripada saya? [Disampuk] Tetapi tak apalah sebab saya anak jantan, saya tunggulah! [Ketawa] Saya hendak beritahu mengapa 17.5% Yang Berhormat takut?

Tuan Lau Dak Kee: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, Ipoh bangun.

Tuan Shahidan bin Kassim: Adakah Vincent Tan ini macam Mona Affendy, begitu menggerunkan?

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Hendak beri jalan?

Tuan Shahidan bin Kassim: Boleh!
[Ketawa]

Tuan Lau Dak Kee: Minta penjelasan daripada Yang Berhormat dari Arau. Tadi Ketua Pembangkang telah menyatakan bahawa beliau akan mengulangi apa yang dia sebut di luar Dewan. Saya hendak tahu sama ada Yang Berhormat dari Arau pun hendak menerima cabaran itu ataupun setuju dan menggalakkan Menteri Kewangan untuk menerima cabaran daripada Ketua Pembangkang? Adakah boss dia ini-mungkinlah, mesti bosslah. Sekarang boss, tetapi selepas perwakilan itu, sama ada boss atau tidak itu, belum tahu lagi, belum tentu lagi!

Saya hendak minta satu penjelasan lagi. Sama ada Yang Berhormat dari Arau bersetuju, saya nampak dia bersetuju, semua kerja-kerja atau projek-projek penswastan perlu mendapatkan pulangan balik-keuntungannya lebih lumayan, lebih-lebih lagi lebih sukarlah yang telah dinyatakan begitu. Dan dia bersetuju.....

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, hendak soalkah ataupun hendak buat ucapan?

Tuan Lau Dak Kee: Saya hendak minta penjelasan. Saya hendak minta.....

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Ini bukan hendak beri penjelasan, hendak minta penjelasan. Itu boleh dilayan. Minta penjelasan?

Tuan Lau Dak Kee: Hendak minta penjelasan! Itulah penjelasan!

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Jadi, bukanlah hendak ambil kesempatan.....

Tuan Lau Dak Kee: Sebab, kalau hendak minta penjelasan.....

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]:..... untuk berucap!

Tuan Lau Dak Kee:.....kenalalah sebut sedikit sebanyak latar belakang itu! [Ketawa] Kalau tak sebut latar belakang itu, mungkin dia tak faham! [Ketawa] Tuan Yang di-Pertua, adakah Yang Berhormat dari Arau sentiasa mempertahankan boss-bossnya dan orang-orang yang disukainya itu seperti Vincent Tan untuk mendapatkan projek-projek yang terbesar sekali? Dan banyak lagi, mungkin sahabat karib juga kepada Yang Berhormat dari Arau untuk mendapat lebih keuntungan dan rakyat kena memikul beban seperti kadar bayaran tiap-tiap bulan dan juga kos pembinaan perlu ditanggung oleh pengguna-pengguna. Adakah Yang Berhormat mewakili orang-orang yang kaya ini atau orang-orang yang mendapat projek yang besar ini untuk mendapatkan lebih keuntungan lagi? [Disampuk] Apa sana? Tikus ya?

Tuan Shahidan bin Kassim: Yang Berhormat, yang pertamanya fasal penswastan. Saya hendak beritahu, saya sebagai Yang di-Pertua Malay Chamber Perlis dan juga kita ada siapa lagi di sini? Yang Berhormat hendak cabarkah kami-Dewan Perniagaan yang sekarang ini kita sedang berusaha untuk mendapatkan penswastan beberapa projek? Sama juga konsepnya sebab kami datang dahulu. Saya bersyukur-kalau saya dapat syarikat ini, saya cukup seronok hendak berdepan dengan DAP, tetapi malangnya saya tidak berminat menjadi tauke tahi. Kalau tidak, saya akan masuk. Saya cuma pilih projek-projek yang sesuai dengan jiwa saya.

Penswastan tak salah, tetapi penswastan ini ialah daripada swasta.

Kalau Yang Berhormat sendiri orang berniaga, Yang Berhormat hendak masuk penswastaan, Kerajaan fikir elok, boleh. Saya ingat dia boleh timbang. Soal siapa boss saya di sana, itu ialah soal UMNO. Yang tanya ini fasal UMNO bukan? Fasal UMNO?

Tuan Yang di-Pertua, saya sudah terlari, habis point saya di sini. Yang saya hendak tekankan di sini, adakah kos pembinaan dan juga tariff ini tak perlu dikenakan dan DAP kata mahal. RM3 ini mahal, pada hal dia hisap rokok pun RM3 lebih—itu Ipoh tu! Saya tahu, tiap-tiap kali dia keluar, dia sua, rokok sebatang.....dia hisap rokok pun lebih RM3. *[Ketawa]*

Tuan Lau Dak Kee: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Jadi, dia bangun.

Tuan Lau Dak Kee: Tuan Yang di-Pertua, itu cukup-cukup biadab! *[Ketawa]* Tuan Yang di-Pertua, saya hendak isytiharkan di sini bahawa saya tidak pernah mengofferkan sebatang rokok kepada Yang Berhormat dari Arau! *[Ketawa]**[Disampuk]*

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, kalau hendak soal, soallah terus.

Tuan Lau Dak Kee: Soal terus. Mesti terus! *[Ketawa]* Dan apa yang saya bangkitkan tadi ialah sama ada Yang Berhormat dari Arau itu menerima cabaran itu daripada Ketua Pembangkang dan jangan senyap-senyap ini—hendak mempertahankan boss ini!

Tuan Shahidan bin Kassim: Tidak, apa dia hendak cabar? Sebab sekarang dia cabar Menteri Kewangan—hubungan Menteri Kewangan dengan Vincent Tan

dan juga.....siapa nama seorang lagi? Ims Worldwide, apa namanya.....Ghazi atau apa?

Seorang Ahli: *[Menyampuk]*

Tuan Shahidan bin Kassim: Hendak cabar—hendak cabar itu yang menuduh Menteri Kewangan kawan karib Menteri Kewangan! Dia hendak cabar saya, cabar apa? Saya berkawan dengan siapa sahaja, kecuali dengan Mona Affendy! *[Ketawa]* Yang lain semua saya kawan. Soal hendak berkawan ini apa salahnya? Tak ada masalah. Saya bersyukur kalau saya kenal lebih banyak orang-orang kaya di Malaysia, so what? Ini soal saya, tak salah! Kalau sekiranya saya kaya, rakyat saya boleh tumpang sama, boleh tumpang sama. Ini cara kita mendidik rakyat kita supaya dia mengikut, supaya dia pun menjadi kaya. Ini DAP hendak menggalakkan rakyat jadi miskin. Tak boleh langsung berkawan dengan orang kaya dan tak boleh langsung nampak orang kaya; nampak orang kaya dia menggigil macam hantu itu! Bagi dia orang kaya itu hantu. Tetapi ada orang kaya tertentu di Malaysia yang bukan hantu yang juga perlahan-lahan memberi saluran. Saya ada bukti.....ha jaga sana, saya ada bukti.....

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: *[Bangun]*

Tuan Lau Dak Kee: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, ada 2 orang peminat di situ.

Tuan Shahidan bin Kassim: Dan Yang Berhormat tadi sebut, tak ada beri rokok saya, tak betul.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat.....

Tuan Shahidan bin Kassim: Di hadapan Wee Choo Keong, di hadapan Ron, you beri rokok dekat saya kelmarin! [Ketawa]

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, hendak beri siapa dahulu ini? Yang Berhormat.....

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: Parit Sulong.

Tuan Shahidan bin Kassim: Parit Sulong.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Parit Sulong dahululah ya. Nanti dahulu. Ipoh nanti dahulu.

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: You duduk, you duduk.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Ya, satu demi satu.

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: Duduklah dahulu. Tuan Yang di-Pertua, saya hendak tanya sahabat saya dari Arau ini. DAP ini nampaknya bomnya ataupun serangan di dalam Dewan ini dengan membawa insinuation, innuendo, allegation itu hanya kepada selected companies sahaja dan kepada selected personalities, dengan izin. Adakah ini bermakna syarikat-syarikat yang dia tak bom, yang dia tak lanyak dalam Dewan ini mungkin ia mempunyai pecuniary interest, mempunyai financial interest? Mungkin juga mereka telah disuap supaya mereka diam dan tidak bersuara dalam Dewan ini?

Tuan Shahidan bin Kassim: Tepat sekali Yang Berhormat! [Ketawa] Saya sudah sebut dalam ucapan saya mengapa dua tiga orang kaya di Malaysia DAP diamkan diri. Kenapa? Kerana mereka

ada hubungan, kepentingan, mungkin kewangan. Sekejap lagi dia cabarlah, kita pergi sebut di luar. Saya ini bukanlah.....kerja ini saya tak mengertilah

Dr. Kua Kia Soong: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, Petaling Jaya bangun ya.

Dr. Kua Kia Soong: Tuan Yang di-Pertua, satu soalan—adakah Ahli Yang Berhormat Arau tahu bahawa kenapa Ahli-Ahli DAP selalu sebut satu, dua atau tiga orang kaya sahaja?

Oleh sebab itu kronoisma, ada beberapa orang dalam golongan ini. Terima kasih.

Tuan Shahidan bin Kassim: Yang rapat kepada Perdana Menteri ramai. Ahli dari Marang pun rapat kepada Perdana Menteri kalau tidak silap-saya tidak dapat berbual dengan dia. Nik Aziz pun rapat dengan Perdana Menteri. Perdana Menteri ini Perdana Menteri kita. Bukan Perdana Menteri saya seorang. Semua rakyat Malaysia dia jadi Perdana Menteri. Kalau Yang Berhormat Lim Kit Siang jadi Perdana Menteri, dia juga Perdana Menteri saya. Tetapi lambat lagilah. Mungkin dekat-dekat hari Kiamat esok. [Ketawa] Tetapi sekarang ini tidak ada. Sekarang ini soal rapat tidak rapat dengan Perdana Menteri, ini adalah soal yang kedua. Saya yang cukup rapat. Saya boleh pergi jumpa Perdana Menteri pada bila-bila masa. Kenapa saya tidak dituduh? Saya juga ahli perniagaan yang mungkin sedang berjaya. Tidaklah berjaya begitu besar tetapi ke arah proses kejayaan. Tetapi yang sekarang ini saya hendak beritahu DAP, mengapa kita jadi manusia macam ini? Dalam keadaan

negara menggalakkan lebih ramai orang kaya, kita cuba hendak menarik orang kaya dan kita cuba attack dua tiga personaliti yang saya rasa semangatnya akan hilang selepas ini kerana kita selalu ganggu mereka. Apa salah mereka mencebur diri dalam bidang perniagaan? Apa salah kepada Tan Sri Loy –Wee Choo Keong?

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, jangan sebut nama. Jangan sebut nama ahli yang lain.

Tuan Shahidan bin Kassim: Bukit Bintang. Sebab dia ini kawan baik saya, saya tidak kenal dia daripada mana. [Ketawa]

Tuan Wee Choo Keong: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Tadi dia sebutkan nama Tan Sri Loy. Tan Sri Loy itu kita semua tahu dia sahabat karib Menteri Kewangan. Sedangkan Menteri Kewangan melindungi beliau dan juga selalu kita nampak dia pergi ke mana-mana, bersama-sama pergi ke Manila baru-baru ini dan juga di Indonesia dan sedangkan Tan Sri Loy ini disiasat oleh Bank Negara Malaysia. Sama ada ini satu polisi yang baru untuk Menteri Kewangan, semasa Ketua Eksekutif disiasat oleh Bank Negara dan beliau akan bersama-sama dengan dia, dinampak oleh awam pergi ke luar negara. Sama ada ini polisi yang baru Menteri Kewangan yang akan menjadi Perdana Menteri kita? Terima kasih.

Tuan Shahidan bin Kassim: Sekurang-kurangnya DAP pun sudah beri pengiktirafan. All clearlah, bukan? Tetapi saya hendak sebut di sini Yang Berhormat, menghukum orang yang sebelum dia diketahui bersalah atau tidak. Saya beri contoh, Menteri Tenaga,

Telekom dan Pos disiasat oleh BPR. Adakah saya tidak boleh pergi berjumpa dia? Padahal dia kawan baik saya. Adakah saya tidak boleh berkawan langsung dengan dia? Kalau dia main golf dengan saya, oh, saya tidak boleh main golf dengan dia selagi BPR tidak clear. Ini hanya orang gila yang buat macam ini. Kawan tetap kawan. Kalau berkawan, berkawanlah. Kalau you berkawan dengan saya, tiba-tiba saya jadi Perdana Menteri masih boleh berkawan dengan saya. Tidak ada masalah. Ini kawan tidak boleh dihubungkan dengan apa-apa yang mereka buat. Kalau sekiranya dia berkawan dengan Menteri Kewangan, semasa Menteri Kewangan menjadi guru di Yayasan Anda, dia boleh berkawan terus sampai sekarang, tidak ada masalah. Saya juga kawan Ustaz Ashaari-Syeikhul Arqam. Walaupun Syeikhul Arqam ini pergerakannya telah diharamkan, saya masih berkawan dengan dia. Tidak salah. Tetapi tengoklah, saya tidak pakai serban, saya tidak pakai baju hijau, saya macam inilah juga. Menunjukkan bahawa jiwa saya kuat, hati saya tenteram.

Dr. Kua Kia Soong: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Hendak beri jalan?

Dr. Kua Kia Soong: Tuan Yang di-Pertua, saya bagi satu acid test kepada Ahli dari Arau. Adakah seorang usahawan atau orang kaya, adakah dia rakan biasa sahaja atau rakan rapat, adalah kalau dia ada berkesan. Teliti fakta ini. MCA sedang menjalankan suatu Langkawi Project—RM20 juta dan tidak boleh dapat pun RM20 juta daripada Kerajaan. Tetapi Vincent Tan untuk golf coursanya dan resortnya di Pulau Redang, dia hendak satu submarine water pipeline RM20 juta – untuk

golf course dan resortnya di Pulau Redang dia dapat ini macam sahaja [*Sambil memetik jari*]. Tidak payah bebankan masyarakat Cina. Dia dapat ini macam sahaja [*Sambil memetik jari*] Itulah 'acid test'. Adakah orang kaya sahaja atau rakan rapat Menteri Kewangan ataupun rakan rapat Perdana Menteri?

Tuan Shahidan bin Kassim: Ini susah. Di akhirnya sama balikkah. Susah kita hendak jawab. Kalau saya hendak jawab Langkawi Project—tidak dapat RM20 juta, tiba-tiba Redang dapat RM20 juta—ini susah hendak jawab. Tetapi kalau saya buat balik macam mana? DAP kutip wang Bukit China. Hendakkah saya buat macam itu? Kita sama-samalah. DAP kutip wang Bukit Cina.....[*Disampuk*] saya ingat tidak payahlah, sebab kalau saya timbulkan, saya ingat saya bukan orang yang jenis suka.....[*Disampuk*] Ini benda ini yang cukup kecil. Yang saya hendak beri perhatian sekarang ini ialah masalah-masalah pembedungan. Cuba mari kita bincang masalah pembedungan. Jangan kita.....[*Disampuk*] Saya cuma, lagi satu saya hendak tanya ini Yang Berhormat Bukit Bintang, sebelum you tanya penjelasan, saya hendak tanya balik. Kenapa DAP timbulkan orang yang mempunyai 17%, kenapa? Saya kalau boleh Yang Berhormat Menteri, yang 20% itu cuba beri pada saya, tulis nama Shahidan bin Kassim. Saya hendak tengok DAP hendak kata apa? Memang saya hendak baik dengan Menteri Kewangan, tetap baik dengan Menteri Kewangan. Baik dengan Menteri Kewangan dengan Dr. Mahathir—baik dengan Dr. Mahathir. Dia hendak kata apa pada saya? Saya memang baik. Oh dia kata sebab baik dengan Menteri Kewangan dapat. Ya, memang saya baik, saya dapat, tetapi soalnya sekarang ini, saya baik sebagai

kawan, saya baik sebagai ahli perniagaan, itu nombor dua.

Tuan Wee Cho Keong: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Soalan yang diberi tadi oleh Yang Berhormat Arau itu, dia kata kita bangkit-bangkitkan mengenai dengan 17% share dalam projek pembedungan ini. Kita bangkitkan perkara ini oleh kerana kita selalu dengar dalam Dewan inilah, di luar Dewankah, kalau ada apa-apa projek yang besar, mesti nama Vincent Tan timbul. Kalau tidak Vincent Tan, Ananda Krishnan. Kalau tidak Ananda Krishnan—Tan Sri Loy. Yang ini yang kita khuatir ini. Yang kita hendak ini ialah menjaga kepentingan rakyat. Tetapi sekarang ini Kerajaan dia sudah tidak beri projek-projek kepada orang Malaysia. Dia beri kepada orang Singapura pula—orang asing. Seperti KL Golf and Country Club. Tanah beratus-ratus ekar beri kepada orang Singapura—dengan harga yang apa? Cheap sale of the year. RM50,000 seekar, sedangkan harga tanahnya lebih kurang RM1 juta dan penjelasan saya hendak minta daripada kawan saya dari Arau ini sama ada beliau sedar ada tujuh orang remisier yang tidak berlesen di dalam MBf Security Sdn. Bhd. di Muar baru-baru ini ditangkap oleh Bahagian Komersial dalam Registrar of Company dan mereka akan dituduh di mahkamah—saya haraplah. Dan sama ada Menteri Kewangan oleh kerana sahabat karib dengan Tan Sri Loy, beliau akan ambil tindakan untuk menghalang mereka ini dituduh di mahkamah ataupun menutup perkara ini seperti Union Paper. Terima kasih.

Tuan Shahidan bin Kassim: Kalau sampai ke mahkamah, saya ingat bukan hak Menteri Kewangan lagi. Dia tidak akan campur tangan.

Tuan Wee Choo Keong: [*Bangun*]

Tuan Shahidan bin Kassim: Tidak apalah, ini soal yang kita boleh timbulkan kemudian. Yang ke hadapan ini kita timbulkan kemudian. Tetapi yang di hadapan mata ini, saya hendak beritahu kepada semua orang-orang yang telah berusaha untuk membangunkan negara ini termasuk pihak swasta, jangan takut ugutan dan juga “tembakan” melulu pihak DAP. Barisan Nasional akan terus memberi sokongan kepada orang-orang kaya. Hendak kata apa? Sebab selepas ini kita akan lihat ada lebih kurang 100 lagi projek penswastan yang akan melibatkan Dewan-dewan Perniagaan Melayu yang memohon untuk diswas-takan syarikat-syarikat yang saya pasti harganya akan berbilion-bilion ringgit. Cabarlah! Saya di antara orang yang menjadi “ketului”—bahasa standard “ketului” apa dia?

Tuan Lau Dak Kee: Pengecut.
[*Ketawa*]

Tuan Shahidan bin Kassim:
Pengecut.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Hendak beri jalan Yang Berhormat? Ipoh bangun.

Tuan Lau Dak Kee: Minta penjelasan!

Tuan Shahidan bin Kassim:
Menjadi apa orang kata.....

Tuan Lau Dak Kee: Minta penjelasan.

Tuan Shahidan bin Kassim: Apa dia?

Tuan Lau Dak Kee: Minta penjelasan!

Tuan Shahidan bin Kassim: Apa lagi hendak tanya?

Tuan Lau Dak Kee: Banyak lagi hendak tanya. [*Ketawa*] Yang Berhormat kata, beliau akan mempertahankan kepentingan orang-orang kaya. Benar, memanglah. Takkan untuk mempertahankan rakyat jelata. Walaupun Yang Berhormat dari Arau pun mewakili rakyat jelata, kebanyakannya adalah orang yang tidak berada—daripada golongan yang berpendapatan rendah. Dia mewakili rakyat jelata tetapi tujuannya di Dewar mulia ini, mempertahankan orang kaya. Itulah Barisan Nasional, saya tahu. Tetapi di sini, saya hendak tahu. Bolehkah Yang Berhormat dari Arau, siapakah dia mewakili—rakyatkah ataupun orang-orang kaya seperti Vincent Tan dan Tan Sri Loykah. Saya hendak tahu juga, ini jangan lari daripada soalan ini, iaitu sama ada Yang Berhormat dari Arau menyokong Menteri Kewangan untuk menerima cabaran daripada Ketua Pembangkang?

Tuan Shahidan bin Kassim: Saya boleh pening kerana soalan dia. Ini orang kaya—adanya orang kaya di Malaysia ini, siapa yang untung? Siapa yang untung? DAP beruntung. Kita kutip cukai berapa percent—40%, cukai kita kenakan kepada orang kaya, Kerajaan dapat duit, Kerajaan bayar gaji DAP, bayar gaji saya dan selebihnya digunakan untuk pembangunan rakyat. Tidak difikir oleh DAP benar-benar macam ini. Susah. Sebab tanpa orang kaya, budak-budak sekolah ini pun tidak boleh belajar. [*Ketawa*] Orang itu pun tidak boleh belajar. Sekolah pun terpaksa dikenakan bayaran. Tetapi dengan adanya orang kaya yang membayar cukai, orang miskin tidak payah bayar cukai.

Di kawasan saya ada 30 jutawan dan di antara orang yang terkaya pun di Malaysia duduk di kawasan saya. Bagus. Sebab dia bayar cukai yang begitu hebat kepada Kerajaan dan saya percaya sebahagian daripadanya ialah untuk menampung perbelanjaan Kerajaan. Kita jangan menahan orang untuk jadi kaya. Itu yang saya hendak tekankan. Ini Hajah Ilani pun kaya. Maaf saya. Saya selalu sebut nama. Yang Berhormat dari Kota Bharu pun kaya. Dia juga bayar cukai untuk bayar gaji kepada DAP dan dirinya sendiri. Semua ini tidak salah. Jangan kita..... kalau tersebut nama ini haram. Tidak boleh! Saya minta supaya Kerajaan timbangkan terus mana projek penswastaan Kerajaan hendak beri, beri. Jangan patahkan semangat orang-orang kaya ini untuk terus menjadi kaya dan sekaligus dia mengangkat martabat orang-orang miskin ini dengan memberi peluang-peluang pekerjaan.

Nombor dua. Saya minta cabaran itu dahulu sama ada saya menyokong ataupun tidak. Yang cabar bukan Ketua Pembangkang yang mencabar dia. Dia cabar Ketua Pembangkang. Mestilah saya sokong dia, malah dia boss saya seperti yang tuan-tuan katakan tadi.

Dr. Kua Kia Soong: [*Bangun*]

Tuan Shahidan bin Kassim: Ya, silakan.

Dr. Kua Kia Soong: Tuan Yang di-Pertua, adakah Yang Berhormat dari Arau sedar bahawa DAP bukan ketua orang kaya. Apa yang saya katakan tadi, orang kaya biasa atau orang kaya –kawan karib kepada Menteri Kewangan. Ada ramai penyokong. DAP bukan orang kaya tetapi ada ramai orang kaya itu tidak puas hati dengan cara tender-tender atau kontrak-kontrak diusahakan di

bawah Kerajaan. Bukan sahaja orang kaya yang tidak puas. Kontraktor-kontraktor international pun tidak puas dengan bagaimana kontrak-kontrak dalam Tenaga Nasional atau di bawah lebuhraya, apa kontrak swasta ditawarkan. Terima kasih.

Tuan Shahidan bin Kassim: Sebab dia ada hubungan dengan kontraktor antarabangsa, dia mari masuk dengan orang tempatan. Itu sebab rupanya dia bantai kontraktor tempatan, dia tidak bantai orang luar negeri. [*Tepuk*] Sebab di luar negeri, dia ada buat pakatan di sana. Dia ada pakatan sulit dengan orang-orang luar negeri. Ini sakan punya DAP. Tetapi saya hendak beritahu DAP, ramai penyokong-penyokong DAP yang terdiri daripada orang kaya. Kawasan Kuala Lumpur dan persekitarannya dipunyai oleh DAP dan disokong oleh orang kaya. Itu sebab DAP tidak payah belanja banyak wang apabila mereka bertanding di Kuala Lumpur oleh kerana semua orang kaya menyokong DAP. Masalahnya sebab orang kaya yang mereka sokong pun tidak dapat projek yang telah diberikan oleh Kerajaan. Kalau satu projek, orang DAP terlalu ramai untuk hendak memohon satu projek, takkan boleh beri kepada semua.

Ketua Pembangkang pun juga kaya sebab saya tengok jumlah gajinya banyak. Tiap-tiap bulan yang dia dapat, termasuk pencen. Tetapi tidak apa. Ini rezeki dia. Biarkan. Kita sokong. Kalau boleh Kerajaan beri pencen lagi banyak kepada dia, saya akan menyokong. Tidak salah. Dan kita harap pada satu hari, dia akan berniaga dan menjadi kaya, terutamanya legal firmnya akan menjadi bertambah kaya oleh kerana pembangunan ekonomi yang pesat. [*Ketawa*]

Tuan Lim Kit Siang: Saya sudah ulangi apa yang saya cakap dalam Dewan ini pada hari Khamis dan tidak payahlah kita teruskan. Kita tunggulah apa tindakan yang mahu diambil oleh Yang Berhormat Menteri Kewangan.

Tuan Shahidan bin Kassim: Okay, terima kasih. Itulah anak jantan mesti menerima cabaran. Insyallah, kita akan beri sokongan habis-habisan kepada Menteri Kewangan supaya tindakan undang-undang diambil kepada kenyataan yang telah dikeluarkan. Jadi, Yang Berhormat nampaknya tidak sabar. Janji hari Khamis, hari ini dia sudah ambil, makna kata Yang Berhormat juga tidak mengikut kata-kata Yang Berhormat telah katakan tadi.

Tuan Yang di-Pertua, sebab masa terlalu panjang yang saya ambil, saya hendak bercakap sebenarnya tidak panjang, lebih kurang 15 minit, tetapi sebab gangguan. Gangguan ini bagus sebab saya boleh beri penjelasan yang terang kepada DAP dan sekarang saya rasa mereka berpuas hati oleh kerana mereka tidak lagi bertanya soalan. Dan saya hendak sebutkan di sini bahawa Barisan Nasional menyokong projek penswastan ini. Cuma yang kita minta supaya tarif itu dilihat dalam bentuk yang tidak membebaskan pengguna.

Yang keduanya, kos pembinaan itu juga dibuat dalam bentuk yang tidak membebaskan pengguna. Tengok bahasa yang saya gunakan, cukup indah, sehingga mereka tertawan untuk mendengar dan menerima rayuan saya. Bukan kita hentam kromo macam itu, sebab cara kita hendak pujuk orang dengar cakap kita dengan cara yang lembut. Saya sebagai manusia yang lemah-lembut. Saya tahu bagaimana memujuk orang. [Ketawa]

Tuan Lim Kit Siang: [Bangun]

Tuan Shahidan bin Kassim: Jadi, Tuan yang di-Pertua.....

Tuan Lim Kit Siang: Sebelum Yang Berhormat dari Arau duduk. Oleh kerana beliau ada kata bahawa kita menentang penswastan diberikan kepada Tan Sri Vincent Tan. Perlulah kita menegaskan bahawa kita tidak menentang Tan Sri Vincent Tan. Kita tidak menentang kontrak diberi kepada Tan Sri Vincent Tan. Apa yang kita menentang ialah penswastan ini tidak dapat dibuat secara open tender, supaya ada satu competition yang terbuka [Tepuk] yang boleh dibuat. Itu masalah. Kita bukan menentang sesiapa. Kita menentang cara sistem. Saya harap Yang Berhormat dari Arau faham perkara ini yang begitu simple dan mudah. [Ketawa]

Tuan Shahidan bin Kassim: Bagus. Sebab Ketua Pembangkang dengan saya, seorang yang boleh bercakap sama bahasa. Dia faham saya, saya faham dia. Tetapi anak buah dia, seorang pun tidak faham. [Tepuk] Mereka hanya tanya soalan peribadi. Dia bantai Vincent Tan. Pada hal Ketua Pembangkang sudah sebut, dia tidak ada masalah dengan Vincent Tan. Dia sayang dengan Vincent Tan. Tetapi dia yang tidak bersetuju dengan cara penswastan yang dibuat. Cakaplah macam itu daripada awal. Tidak payah saya tunggu satu jam lebih.

Jadi, saya minta Ketua Pembangkang pastikan anak buah faham apa Yang Berhormat cakap supaya mereka tidak bertanya soalan-soalan yang menyebabkan keliru semua pihak. Sekarang ini, kita sudah terang. Terang dan nyata bahawa penswastan ini perlu dan kita juga tidak menyalahkan bahawa penswastan ini dapat kepada Vincent Tan. Cuma caranya sahaja supaya ianya

dibuat sebagai open tender. Tetapi sekali lagi, saya tekankan tidak perlu open tender kerana ini penswastaan. First come, first serve. Jadi, saya menyokong, Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Bukit Bintang.

4.39 *ptg.*

Tuan Wee Choo Keong [Bukit Bintang]: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Saya ingin mengambil bahagian untuk membahaskan Rang Undang-undang Akta Perkhidmatan dan Pembetulan 1993. Sebelum saya mulai hujah di sini, saya harap Menteri Kewangan yang berani, yang akan menjadi Perdana Menteri ataupun ada aspirasi menjadi Perdana Menteri kita, haruslah ambil tindakan di atas Ketua Pembangkang oleh kerana Ketua Pembangkang sudah terima cabaran beliau dan sudah berucap ataupun mengulang apa yang disebutkan oleh beliau di dalam Dewan ini pada hari Khamis lepas.

Saya harap dia ambil tindakan undang-undang yang segera. Kalau tidak, saya harap dia jadi gentleman, jadi orang Melayu yang baru, letak jawatan Menteri Kewangan. Kalau dia ambil cabaran Ketua Pembangkang, terima cabaran dia, sudah ulangkan perkara ini di luar Dewan, maka Menteri Kewangan mesti jadi jantan yang berani; seorang pemimpin yang hendak menjadi Perdana Menteri mesti ambil tindakan dengan segera. Kalau tidak, dia tidak ada pilihan lain untuk meletak jawatan beliau. Kalau tidak, bagaimana kita ada seorang pemimpin, hendak menjadi Perdana Menteri, no Prime Minister's material, sudah bankrap, tidak ada material, lebih baik Timbalan Perdana Menteri yang kita ada sekarang, lebih gentleman, tidak

seperti dia. Saya rasa dia tidak berani mengambil tindakan.

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad:
[Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, Parit Sulong bangun, hendak beri jalan?

Tuan Wee Choo Keong: Parit Sulong tadi sokong Arau terus, sekarang dia hendak kacau saya. Tidak apalah, dia kawan saya. [Ketawa]

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: Terima kasih makhluk asing! Tuan Yang di-Pertua, sahabat saya dari Bukit Bintang ini, apabila Yang Berhormat Menteri Kewangan membuat cabaran dan apabila cabaran telah disambut, itu kita tengoklah perkembangannya. Jangan hari ini hendak dijadikan modal dalam Dewan, hendak bercakap benda-benda ini. Saya rasa you yang sudah bankrap dengan idea ini. Pergi naik ke bulan atau bintang, pergi cari idea lain. Jangan merepek dalam Dewan ini—kecek baik.

Tuan Wee Choo Keong: Tuan Yang di-Pertua, ini parit yang sulung ini, dia tidak berapa faham, sebab saya sudah ada satu pengalaman yang dahulu. Dia juga cabar saya, ulangkan satu perkara mengenai dengan Kuala Lumpur Golf and Country Club. Saya ulangkan perkara ini di luar Dewan, tetapi sampai hari ini dia tidak mengambil tindakan. Yang itu yang saya maksudkan. Sebab itu saya hendak menegaskan di sini, berkempennlah (canvass) supaya konco-konco Menteri Kewangan di sini ataupun penyokong-penyokong Menteri Kewangan di sini boleh canvass dia, boleh lobi kepada dia supaya beliau menunjukkan satu Prime Minister's material, menjalankan apa yang dia sebut

di sini dan apa yang dia hendak ambil tindakan, yang itu yang saya hendak menegaskan. Untuk kepentingan Menteri Kewangan sendiri supaya beliau boleh jadi seorang Perdana Menteri. Itu yang hendak saya katakan. Terserah.

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad:

Tuan Yang di-Pertua, kita tahu Menteri Kewangan seorang yang berprinsip, seorang yang berpendirian teguh [*Diganggu*] tidak payah kita hendak canvass dan bukan DAP yang menentukan siapa yang akan menjadi kepimpinan dalam UMNO. Kita tidak memerlukan DAP campurtangan dalam UMNO. Kita tahu apa yang kita hendak buat. So, tidak payah you cakap di dalam Dewan ini mengenai hal itu.

Tuan Wee Choo Keong: Tuan Yang di-Pertua....

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Saya rasa Yang Berhormat perlu balik kepada tajuk.

Tuan Wee Choo Keong: Tuan Yang di-Pertua, hendak balik.....

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Ini tidak ada kena-mengena langsung dengan Kementerian Kewangan.

Tuan Wee Choo Keong: Dia marahkan saya. Sekarang saya hendak 'cool down' dia sedikit. [*Ketawa*] Saya minta dia declaration dahulu, sama ada dia penyokong Menteri Kewangan atau tidak. Kalau dia seorang penyokong, maka dia tiada hak bercakap di sini, conflict of interest pula di sini. [*Ketawa*] Jadi, saya berharap dia declare dia punya interest dahulu, sama ada dia seorang penyokong atau tidak.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Cukuplah Yang Berhormat.

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad:

Tuan Yang di-Pertua, sebelum saya menjawab soalan kepada saya, saya minta sahabat saya dari Bukit Bintang declare dia punya interest sama ada dia menyokong Ketua Pembangkang atau tidak. Kalau dia menyokong Ketua Pembangkang, dia tidak berhak cakap macam ini.

Tuan Wee Choo Keong: Memang saya menyokong Ketua Pembangkang.....

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad:

Kalau macam itu, berhenti bercakap.

Tuan Wee Choo Keong:.....tetapi saya bercakap dahulu hendak minta pembetulan.

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad:

Tidak, Tuan Yang di-Pertua, kalau dia hendak mengenakan hukuman kepada saya.....

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Cukuplah Yang Berhormat.

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad:

Tidak, dia ini merepek, Tuan Yang di-Pertua. Merepek! Hendak kata tidak waras, dia waras.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, cukuplah. Dia tidak beri jalan kali ini. Teruskan.

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad:

Beri jalan atau tidak?

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Balik kepada tajuk.

Tuan Wee Choo Keong: Kalau saya tidak beri jalan, dia kata tidak demokratik

seperti pemimpin-pemimpin UMNO Baru sekarang. Dia kata Dr. Mahathir tidak demokratik oleh kerana Perdana Menteri kata tidak boleh bertanding jawatan Timbalan Presiden. Sebab itu, saya kena beri jalan kepada dia, kalau tidak dia kata merepek, Bukit Bintang tidak demokratik, tidak ada amalan demokratik, itu yang kita takut. Walau bagaimanapun, saya berharaplah penyokong-penyokong seperti Parit Sulong boleh menasihatkan Menteri Kewangan untuk hari hadapan beliau, supaya beliau mengambil tindakan. Kalau tidak, habis. Kota Setar pun tahu, dia tidak mahu, dia sudah lari [*Diganggu*] Dia kawan baik saya juga itu.

Tuan Yang di-Pertua, dalam Akta Perkhidmatan Pembedanaan ini saya hairan ada satu atau banyak seksyen dalam Akta ini seperti seksyen 7, semua ada privatised agreement. Penyokong-penyokong Barisan Nasional termasuk MCA dan GERAKAN selalu di sini kata, "Oh, kita menyokong, kita menyokong," seperti Arau, menyokong dengan buta-tuli. Terus tidak mahu lihat daripada segi kepentingan negara. Terus menyokong sahaja sebab bos dia kata bagus, dia kata okay, bagus. Tidak payah baca, tidak payah teliti sama ada ini akan menjejaskan kepentingan orang awam ataupun kepentingan negara kita. Ini satu akta yang saya kata hendak federalization, dengan izin, perkhidmatan pembedanaan ini, selepas habis itu barulah dia hendak bukan privatisation, dia hendak piratisation. Ha! yang itu yang kita khuatir. Sebab, sekarang amalan Kerajaan Barisan Nasional bukan privatisation. "Privatisation" cuma nama sahaja. Pada halnya, apa yang dibuat sekarang atau apa yang di'practise' sekarang ialah "piratisation", mengambil harta rakyat dan diberi kepada orang yang tertentu. Sila.

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad:

Tuan Yang di-Pertua, saya minta Tuan Yang di-Pertua membuat satu ruling di sini oleh kerana sahabat saya daripada Bukit Bintang ini hendak mengelirukan perbincangan dan membuat satu tuduhan yang walaupun.....

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Nanti dahulu Yang Berhormat. Yang Berhormat hendak bangkitkan point of orderkah ataupun sekadar hendak soal dia sahaja?

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad:

Point of order 36 dan saya minta penjelasan.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: 36-berapa?

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad:

36(6), sangkaan jahat.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Terhadap siapa?

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad:

Terhadap Kerajaan. Tuan Yang di-Pertua, jangan duduk diam sahaja. Dia kata, "Kerajaan menjalankan polisi "piratisation". [*Diganggu*] Jadi, bermakna kalau Tuan Yang di-Pertua dilantik oleh Kerajaan, Tuan Yang di-Pertua patut sekat cakap Bukit Bintang itu.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, diingatkan, sabar. Yang Berhormat diingatkan supaya.....

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad:

Tidak! Saya minta...

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Nanti dahulu, supaya

tidak mengheret Kerusi di dalam perbahasan. [*Diganggu*]

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: Bukan! Tuan Yang di-Pertua, sekarang saya minta Tuan Yang di-Pertua membuat atau menegur sahabat saya dari Bukit Bintang kerana membuat satu tuduhan yang amat besar bahawa Kerajaan melancarkan polisi "piratisation", perompakan dan pelanunan. Ini tidak betul.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Kalau macam ini, Yang Berhormat.....

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: Saya minta Tuan Yang di-Pertua, memberi penjelasan kepada.....
[*Pembesar suara dipadamkan*]

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, kalau sudah bangkitkan, biarlah saya buat keputusan. Yang Berhormat, saya rasa Yang Berhormat bukan kali yang pertama masuk Dewan ini. Lagi pun, 36 (6) ini menyatakan bahawa sangkaan jahat itu ditujukan kepada mana-mana seorang Ahli yang lain. Jadi, saya rasa apa yang dibangkitkan itu, tidak kena. Yang Berhormat, teruskan.

Tuan Wee Choo Keong: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya harap kawan saya dari Parit Sulong [*Diganggu*] dapat satu pelajaran yang amat baik daripada Tuan Pengerusi.

Dato' Dr. Haji Jamaluddin bin Haji Jarjis: [*Bangun*]

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, Rompin bangun kali ini.

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: [*Bangun*]

Tuan Wee Choo Keong: Rompin juga dan kawan saya di sebelah sana pun bangun juga.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Satu demi satu.

Tuan Wee Choo Keong: Oh! Satu demi satu.

Dato' Dr. Jamaluddin bin Haji Jarjis: Penjelasan, Tuan Yang di-Pertua. Saya agak tertarik dengan tuduhan yang mengatakan Kerajaan 'piratise'. Adakah Yang Berhormat mempunyai bukti, the loots harta-harta ini, bukti-bukti yang jelas, mana pukul berapa, pukul 12.00 malamkah dia curi, dia hantar ke mana atau gedung mana? Kalau tidak ada bukti-bukti, tidak wajar menggunakan perkataan itu. Kami pun boleh juga mengeluarkan kenyataan yang begitu rupa.

Tuan Wee Choo Keong: Tuan Yang di-Pertua, dia hendak bukti itu tadi kawan saya, Ketua Pembangkang sudah kecek di luar. Jadi, saya harap Menteri Kewangan ambil tindakan. Kalau tidak, tak ada bukti, kenapa Menteri Kewangan tak berani? Saya rasa dia tak berani ambil tindakan. Hak itu yang kita hendak kecek.....

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: [*Bangun*]

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, Parit Sulong bangun lagi.

Tuan Wee Choo Keong: Parit Sulong, sila.

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: Tuan Yang di-Pertua, saya minta penjelasan di sini. Sekarang nampaknya sahabat saya dari Bukit Bintang ingin

mengaitkan tuduhan (allegation) bahawa Menteri Kewangan baik dengan seorang tokoh yang dibabitkan dengan syarikat yang akan mengambil alih kerja-kerja pembetulan ini sebagai satu proses ataupun kerja 'piratisation'. Ini tidak adil. Saya minta sahabat saya dari Bukit Bintang jangan mengeluarkan perkataan sewenang-wenangnya untuk mendapat satu kontroversi dan pandangan umum secara murah. Saya minta, oleh kerana saya merasa sebagai seorang yang berdiri bagi pihak Kerajaan merasa amat terharu, merasa amat luka hati apabila dikatakan Kerajaan melakukan polisi "piratisation". "Pirate" kalau kita tidak tahu untuk DAP yang lain ialah "lanun". Kita bukan lanun. Kita rakyat yang dilantik dan dipilih oleh Kerajaan. Adakah kita melanun untuk merampas hak rakyat? Ini tidak adil. Jadi, saya minta sahabat saya dari Bukit Bintang jangan main dengan perkataan yang boleh membakar perasaan dan boleh menimbulkan marah dalam Dewan ini. Saya harap jangan begitu sangat.

Tuan Wee Choo Keong: Tuan Yang di-Pertua, ini makan lada rasa pedas. Saya tak pernah kata Menteri Kewangankah, apakah? Saya cuma cabar dia ataupun untuk menasihati Menteri Kewangan supaya ambil tindakan, tetapi kawan saya di sebelah sana melenting terus, kata begini, begitu. Saya cakap "piratisation" ini mengenai dengan Barisan Nasional, tidak kata menunjuk kepada Menteri Kewangan, tetapi dia melenting. Sebab itu, saya minta dia 'declare interest' dia dalam perkara ini.

Dr. Kua Kia Soong: [Bangun]

Tuan Wee Choo Keong: Sila.

Dr. Kua Kia Soong: Tuan Yang di-Pertua, saya ingin bertanya Ahli dari

Bukit Bintang adakah dia sedar bahawa pada masa tol Cheras itu di "piratise" oleh Metramax, pada masa itu di "piratise", pada masa itu penduduk-penduduk Cheras pun ada mengadakan satu uprising Cheras pada tahun 1970, bulan Ogos. Adakah ini menunjukkan kontrak projek itu di "piratise" oleh Metramax? Terima kasih.

Tuan Wee Choo Keong: Terima Kasih, Tuan Yang di-Pertua. Saya bersetuju 100% itu satu privatisation pula, satu aspek daripada privatisation. Jika penduduk-penduduk.....

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: Tuan Yang di-Pertua, Standing Order!

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, sekejap ya. Ada point of order.

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: Point of order 36(4).

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Ya.

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: Jadi, saya minta Tuan Yang di-Pertua membuat tafsiran kepada perkataan yang dikatakan di sini "bahasa biadab". Kepada saya untuk mengatakan Barisan Nasional menjalankan polisi "piratisation". Perkataan "piratisation" dalam hal ini mempunyai connotation jahat. Tadi, saya minta Tuan Yang di-Pertua, oleh kerana tidak ada lagi point of order ataupun Standing Order yang boleh membabitkan cakap-cakap yang mempersendakan Barisan Nasional, saya minta Tuan Yang di-Pertua memberi tafsiran kepada Standing Order 36(4).

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Baik. Yang Berhormat,

sebenarnya bersabit dengan 36(4) ini “bahasa biadab”, kalau tak silap saya, terdapat satu senarai yang pernah diedarkan kepada para Ahli Parlimen. Dan setakat ini saya rasa perkataan “piratisation” kah ataupun perkataan-perkataan yang dimaksudkan itu tidak termasuk dalam senarai yang berkenaan. [Tepuk] Nanti dahulu! Yang Berhormat, walaupun dalam perbincangan kadangkala rasa tersinggung, rasa tergores, saya rasa Yang Berhormat juga berpeluang nanti untuk mengambil bahagian dalam perbincangan. Jadilah, sabarlah sedikit, Yang Berhormat. Dan Yang Berhormat yang tengah bercakap ini, saya rasa juga, dinasihatkan balik kepada tajuk, janganlah pergi jauh sangat ataupun main dengan perkataan yang tertentu sahaja, sebab yang penting itu ialah isi kandungan itu, ya!

Tuan Wee Choo Keong: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Itulah saya cakap terlibat dengan Akta ini, tetapi kawan saya dari Parit Sulong ini dia terlampau sensitif, sebab itu kena sabar, kita kena dengar baik-baik. Kalau salah faham selalu, berat lagilah. “Hok tu kita tok seh”.

Tuan Yang di-Pertua, yang khuatirnya di dalam kita sering dengar dalam Barisan Nasional kalau ada apa-apa projek, termasuk sistem perkhidmatan pembetulan ini kita sering dengar privatisation, privatisation, untuk apa? Untuk kepentingan rakyat. Tetapi projek-projek ini diberi kepada pihak tertentu sahaja. Jadinya, tanpa tenderlah. Dan kita sering dengar, orang ini Vincent Tan, tak Vincent Tan—Tan Sri Loy, tak Tan Sri Loy—Ananda Krishnan, yang itu kita khuatir. Jadi, itu kita juga tak mahu ada privatisation of project, yang itu kita khuatir. Tetapi kawan saya dari Parit Sulong ini dia

dah melampau sensitif, sebab dia tahu dalam sistem ini sekarang, bukan privatisation lagi, sudah jadi “piratisation”. Itu yang dia tahu. Jadinya, jadi sensitif.

Saya hendak beri contoh lagi. Ada banyak contohnya, seperti kawan saya dari Petaling Jaya kata tadi, tol di Cheras, Itu juga satu cara “piratisation”. Kalau rakyat jelata tidak keluar dengan beribu-ribu orang dan menentang dengan keras, saya rasa sekarang mereka kena bayar RM1 seorang tiap-tiap kali melalui jalan tol di Cheras. Sebab rakyat jelata ini uprising di Cheras, maka Kerajaan pun sebab dia “piratisation”, dia kena adjustlah sedikit, jadinya dia turun 50 sen. Itu satu contoh.

Yang kedua, Media House Sdn. Bhd., sebuah syarikat iklan ...

Dato’ Dr. Haji Jamaluddin bin Haji Jarjis: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, nanti dulu. Rompin bangun.

Tuan Wee Choo Keong: Sila.

Dato’ Dr. Haji Jamaluddin bin Haji Jarjis: Tuan Yang di-Pertua, saya minta penjelasan sedikit. Tertarik dengan contoh yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Petaling Jaya tentang Cheras. Saya tak nampaklah bahawa yang dikatakan itu uprising daripada rakyat. Saya ingat lebih kepada DAP uprising. Semua yang terlibat, yang ditangkap, semuanya Ahli DAP belaka, saya tak nampak rakyat. Inilah satu usaha lagi DAP cuba mengaburi mata masyarakat. Yang dibuatnya mungkin sekelompok DAP, dikatanya rakyat belaka. Adakah ini cara DAP bergerak? Yang sebenarnya kalau kita melihat dari segi matlamat

usaha privatisation, kita mesti lihat dari segi fundamental, dari segi privatisation itu sendiri. Kadar yang hendak dikenakan lebih mahal atau tidak? Adakah projek selepas diprivatise itu lebih efisien dijalankan? Servis bertambah baik atau tidak? Ini patut diperbahaskan. Saya tertarik dengan Yang Berhormat Ketua Pembangkang tadi. Pergilah kepada isu-isu yang substantive. Janganlah pergi kepada yang sama, Loykah, Tankah, apakah? Macam Yang Berhormat sudah tak ada modal lain, saya nampaklah.

Tuan Wee Choo Keong: Tuan Yang di-Pertua, Ahli dari Rompin ini dia tak faham. Pihak DAP ini, katalah kalau kita ini semua terlibat rakyat di Cheras. [Tepuk] Kalau tidak ada DAP, saya rasa tol pada hari ini RM1 seorang. Oleh kerana usaha DAP di tol Cheras, diturunkan 50 sen. Bukankah itu satu perkhidmatan yang baik untuk masyarakat kita, iaitu harga tol di Cheras diturunkan. Kalau kita ada seorang pemimpin Barisan Nasional di Cheras, saya rasa hari ini bukannya 50 sen, tetapi mungkin RM2 tol di sana. Oleh kerana Barisan Nasional sudah lupa slogan itu—slogan itu untuk pilihanraya sahaja iaitu “Tradisi Membela Rakyat”. Lepas pilihanraya “Tradisi Membela Rakyat” itu semua bankrap, tak guna lagi, untuk mengecam rakyat sahaja.

Dato’ Dr. Haji Jamaluddin bin Haji Jarjis: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, hendak beri jalan? Dia bangun lagi.

Tuan Wee Choo Keong: Sila.

Dato’ Dr. Haji Jamaluddin bin Haji Jarjis: Saya hendak tumpang bertanya, kadar apabila diturunkan itu adalah diputuskan oleh Kabinetkah atau

diputuskan oleh mesyuarat Exco DAP? Sebab kalau betul-betul keputusan DAP oleh kerana itu kadar diperturunkan, saya pun hendak buat kenyataan akhbarlah. Complimentary punya column. Saya sangguplah dari Barisan Nasional mengucapkan syabas kepada DAP kerana dapat turunkan kadar, bukan keputusan Kerajaan, bukan keputusan Kabinet. Cubalah. Janganlah ambil cheap mileage. Usahanya Kerajaan. Mungkin di Jalan Bukit Bintang itu bolehlah kita bercakap hal begitu. Tetapi ini Parlimen, I am sorrylah.

Tuan Wee Choo Keong: Tuan Yang di-Pertua, kalau tidak ada DAP, Kerajaan buat buta-tuli sahaja perkara ini dan hingga sekarang tolnya bukan RM2, mungkin sudah RM5 oleh kerana dia kena jaga kepentingan puak-puak dia, geng-geng dia, geng-geng tertentu, geng-geng Menteri Kewangan! Itulah dia tindakan DAP, kalau tidak ada DAP saya rasa gerenti yang paling sedikit tarif tol di Cheras RM3 sekali lepas, sebab ada komisyen banyak. Komisyen sini, komisyen sana. Saya harap kawan saya boleh buat satu complimentary sebab kalau tidak ada DAP gerenti RM2. Dan sekarang kalau Yang Berhormat hendak pergi ke Cheras, mujur 50 sen sahaja sebab DAP yang menurunkan. [Ketawa] Sila.

Dato’ Dr. Haji Jamaluddin bin Haji Jarjis: Penjelasan. Saya nampak andaian DAP macam Wakil Rakyat Barisan Nasional ini dilantik, bukan dipilih oleh rakyat. Sudah semestinya apa juga tindakan atau dasar Kerajaan untuk mendapatkan kebaikan dan manfaat kepada rakyat. Jangan fikir bahwa DAP sahaja berbudi dan berjasa kepada rakyat, tidak Barisan Nasional! Saya nampak bahawa kita pun Barisan Nasional apa juga dasar dia buatlah ialah

semestinya untuk manfaat dan mileage kepada rakyat dan kepentingan rakyat. Kita nampak bila Yang Berhormat cuba menggambarkan bahawa DAP sahaja juara pembela kepada rakyat, yang lain macam kita ini tidak ada hanya kita buat kerana kita berhutang budi kepada tokoh-tokoh tertentu, I think you have failed, that is not the truth. Cubalah, jangan buat begitu.

Tuan Wee Choo Keong: Terima kasih. Tuan Yang di-Pertua, memang ada juga member Barisan Nasional di sini menjaga kepentingan rakyat seperti Parit Sulong dan kawan saya Wakil dari Rompin. Tetapi dia berbeza dengan kita pada satu point sahaja—dia tidak berani cakap. Kalau mungkin dia rasa salah pun, dia tidak hendak kata, “Sorrylah, I tak boleh cakap, nanti boss marah.” Tetapi, kita DAP, kita terus menentang. Kita menjaga kepentingan rakyat without fear and favour. Itu perbezaannya. Memang kita semua di sini menjaga kepentingan rakyat, tetapi Barisan Nasional tidak berani. Kita ambil satu contoh, baik—Kuala Lumpur Golf and Country Club.....

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, Parit Sulong bangun.

Tuan Wee Choo Keong: Nanti sebentar, sebentar. Sabar my friend, jangan terlampau sensitif. Sebentar lagi. Kita ambil satu contoh. Kuala Lumpur Golf and Country Club yang dapat tanah 372 ekar dengan harga yang paling rendah, RM52,725 seekar sedangkan harga pasaran pada masa itu minimum RM800,000 ke RM900,000 seekar. Dan tanah ini dijual—dijunjung; bukannya dijual. Dijunjung, diberi kepada orang

asing, orang Singapura—orang asing tahu! Kalau beri kepada kawan saya dari Rompinkah, Parit Sulongkah, mungkin saya tidak setuju tetapi saya boleh terima sebab dia warganegara kita. Dan mungkin dia boleh dapat juga.....

Tuan Haji Sukri bin Haji Mohamed: [Bangun]

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: [Bangun]

Tuan Wee Choo Keong: Sila.

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: Saya suka menyambar polimik Yang Berhormat sahabat dari Bukit Bintang.....

Tuan Wee Choo Keong: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, nanti sekejap. Dia hendak beri Kok Lanas dulu.

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: Oh, kawan dia—kuncu dia!

Tuan Haji Sukri bin Haji Mohamed: Saya hendak minta penjelasan, Tuan Yang di-Pertua kepada Yang Berhormat dari Bukit Bintang. Soal yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat sekejap tadi telah beberapa kali dibangkitkan oleh Yang Berhormat sendiri dalam Dewan ini dan dibangkit oleh saya, saya ingat kalau tidak silap saya sudah dua kali soal Bukit Kiara. Setuju atau tidak dengan saya untuk mencadangkan bahawa sehingga hari ini sama ada Menteri Kewangan atau mana-mana pihak daripada Kerajaan belum lagi menjelaskan isu ini secara terbuka kepada rakyat negara ini bagaimana penyelewengan penjualan tanah di Bukit Kiara kepada satu syarikat Singapura

tidak dijelaskan sehingga hari ini dalam Dewan ini.

Tuan Wee Choo Keong: Memanglah benar, kita sudah tahu dan perkara ini walaupun Menteri Kewangan ini jadi Pengerusi Cabinet Committee on Corruption; dan perkara ini sudah dirujuk kepada Menteri Kewangan yang hendak jadi Prime Minister—ini Menteri Kewangan. Merujuk kepada beliau. Hingga hari ini dia buat buta—tuli. Dia buat tidak tahu. Bukit Kiara di mana pun dia buat tidak tahu. [*Ketawa*] Kalau Kelab Vincent Tan dia tahu. Bukit Kiara Equestrian dia tahu, sebab dia jatuh dari kuda di Bukit Kiara. Kalau dia kata dia tidak tahu, kita akan merujuk dia kepada itu. Bukit Kiara yang lain dia tidak tahu.

Perkara ini juga ditimbul di dalam Public Accounts Committee di mana anggota, saya dengar-dengar majoriti termasuk anggota Barisan Nasional satu dua, semua menentang penjualan tanah Bukit Kiara ini. Dan sudah buat satu recommendation supaya agreement (surat perjanjian) direvokekan dan juga melapor kepada BPR. Tetapi pada hari ini Pengerusi Kabinet Anti-Penyelewengan (anti-corruption), dia tidak tahu. Bukit Kiara di mana pun dia tidak tahu. Lum Chang di mana pun dia tidak tahu. Dia cuma tahunya, hendak kempen hendak jadi Prime Minister sahaja. Yang itu, yang dia hendak jadi Perdana Menteri; kepentingan negara tidak jaga. Bagaimana kita boleh ada seorang begini hendak jadi Perdana Menteri?

Tuan Shahidan bin Kassim: [*Bangun*]

Tuan Wee Choo Keong: Geng dia hendak tolong! Okay. Sila.

Tuan Shahidan bin Kassim: Yang

Berhormat ada niat jahat, saya boleh timbul di bawah Point of Order 36(6), yang menuduh bahawa dia hendak menjadi Perdana Menteri. Dia bukan hendak jadi Perdana Menteri, dia akan naik setakok-setakoklah, setingkat-setingkat! Tidak boleh sebut macam itu, sangkaan jahat. Dalam politik, kalau sebut macam itu rosak. Tetapi sebab ini tuduhan DAP, kita tidak dengarlah sangatlah.

Ini saya hendak tanya Yang Berhormat, sebab Yang Berhormat timbul pasal Pulau Redang. Saya cepat-cepat pergi ke Library sekejap tadi. Yang Berhormat tahu pasal Vincent Tan tadi? Boleh tidak ditanya, penjelasan? Siapa timbul? Pulau Redang hanya.....

Tuan Wee Choo Keong: Saya tidak timbul perkara Pulau Redang lagi. Nanti, don't jump the gun!

Tuan Shahidan bin Kassim: Tidak apa, tidak apa. Pulau Redang sebenarnya apabila projek air yang diberi RM20 juta menguntungkan beribu-ribu penduduk Pulau Redang. Baru sekejap saya dapat begitu cepatnya information bahawa tidak ada penyelewengan yang berlaku dalam Kerajaan.

Ini pasal Bukit Kiara, Yang Berhormat menuduh Menteri Kewangan. Bukit Kiara ini di mana? Sebenarnya, saya tidak tahu sama ada dia tahu ataupun tidak tetapi saya tak tahu Bukit Kiara di mana. Kes mana Yang Berhormat bawa, kita pun tidak tahu. Tetapi kalau kes yang berhubung dengan dekat Bukit Cerakah, ini telah pun diselesaikan di Dewan Undangan Negeri Selangor.

Tuan Wee Choo Keong: Tuan Yang di-Pertua, inilah Arau sebab dia duduk tempat kampung-kampung di Arau, Perlis

[Ketawa] dia buat pura-pura tidak tahu, tetapi selalu saya nampak dia di Kuala Lumpur terus tidak jaga kawasan. [Ketawa] Itu kawan saya dari Arau. Saya hendak nasihatkan kepada beliau jangan buat pura-pura kata tidak tahu Bukit Kiara di mana. Nanti saya sebut di sini, nanti orang di kawasan marah!

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, janganlah pergi semakin jauh.

Tuan Wee Choo Keong: Itu kawan saya dari Arau dia terus putar-belit ke tempat lain. Saya cakap Bukit Kiara, dia kata Pulau Redang! [Ketawa]

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Banyak telah diperkatakan tentang perkara yang lain, tidak bersabit.

Dr. Kua Kia Soong: [Bangun]

Tuan Wee Choo Keong: Sila.

Dr. Kua Kia Soong: Tuan Yang di-Pertua, Arau sudah mengelirukan Dewan yang mulia ini, oleh sebab dia pura-pura sahaja dan saya tahu apa fakta yang sebenarnya di Pulau Redang.

Di Pulau Redang, Syarikat Vincent Tan berjaya mendapat satu subsidiary di sana iaitu "Redang Island Resort" telah meminta satu submarine water pipeline. Sebanyak 16% akan diguna untuk penduduk-penduduk kampung di sana dan 60% akan digunakan untuk mengairkan padang golfnya, 14% akan digunakan untuk hotel-hotel dalam resort ini. Maka penduduk-penduduk kampung ini akan menggunakan 16% sahaja dan 80% akan diberi kepada Berjaya. Sebanyak RM20 juta diuntukkan untuk bekalan air, tetapi 16% sahaja akan digunakan oleh penduduk-penduduk di

Pulau Redang. Walaupun 50% penduduk-penduduk di seluruh negeri Terengganu sehingga hari ini tiada bekalan air paip, tetapi sekarang untuk kepentingan Vincent Tan di Pulau Redang, satu submarine water pipeline akan ditawarkan. Ini adalah duit negara, duit taxpayers bukan akan diminta derma dari masyarakat Cina, seperti dalam Langkawi Projek. Itulah fakta-fakta yang sebenarnya, jangan keliruan Dewan yang mulia ini.

Tuan Wee Choo Keong: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih kepada kawan saya daripada Petaling Jaya. Saya tidak berapa hairanlah sebab kawan saya daripada Arau ini dia matematikanya susah sedikit [Ketawa] Kalau timbul Vincent Tan dia lagi tidak tahu, seperti Menteri Kewangan, kalau Bukit Kiara dia tidak tahu langsung. Bukit Kiara Equestrian Club dia tahu, sebab dia jatuh ketika menunggang kuda di sana, sedikit lagi patah lehernya—sedikit lagi, tetapi belum patah lagi!

Tuan Shahidan bin Kassim: [Bangun]

Tuan Wee Choo Keong: Janganlah, kita kawan baik, jangan begitu, tetapi saya yang kata tadi itu.....

Tuan Shahidan bin Kassim: Bolehkah minta penjelasan. Kalau Yang Berhormat dari Petaling Jaya tanya mengenai Pulau Redang, Yang Berhormat benarkan. Tetapi bila saya tanya, Yang Berhormat kata saya melencong. Ini Yang Berhormat sudah 'double standard, nampaknya, kalau member semuanya betul, walaupun member itu jenis penyamunkah, perogolkah—betul, tetapi kalau yang bukan, semua tidak betul. Saya lain—saya kalau yang betul—betul, yang tidak betul—tidak betul, walaupun kawan atau lawan, itu prinsip saya. Okay.

Saya tadi hairan Yang Berhormat menentang pembangunan di Pulau Redang, sekurang-kurangnya penduduk-penduduk di Pulau Redang mendapat manfaat daripada projek air ini dan mereka mendapat manfaat daripada projek-projek sampingan, seperti resort, hotel dan sebagainya as spin-off economy.

Saya ingat Yang Berhormat menentang orang Pulau Redang daripada mendapat projek pembangunan, tidak salah, pembangunan berjalan terus, hari ini Pulau Redang, besok Pulau Langkawi, lusa Nilam Puri jadi berjalan terus—Kok Lanas, sorry boss!

Tuan Wee Choo Keong: Kawan saya dia terlampau sensitif juga, tetapi kawan saya dari Parit Sulong dia baik, dia tahu salah, dia diam [*Ketawa*] – itu my good friend. Tidak seperti Arau.....

Tuan Haji Sukri bin Haji Mohamed: [*Bangun*]

Tuan Wee Choo Keong: Sila Kok Lanas.

Tuan Haji Sukri bin Haji Mohamed: Saya hendak minta penjelasan Yang Berhormat dari Bukit Bintang berhubung dengan pertanyaan yang dikemukakan oleh Yang Berhormat dari Arau tadi. Beliau mengatakan pembangunan di Pulau Redang ini adalah untuk rakyat, untuk orang ramai dan seperti yang telah dikatakan oleh Yang Berhormat daripada Petaling Jaya tadi, hanya 16% sahaja untuk kegunaan air iaitu daripada RM20 juta wang peruntukan Kerajaan Negeri Terengganu diberikan untuk membekalkan air kepada Pulau Redang hanya 16% sahaja untuk rakyat tempatan.

Yang keduanya, Yang Berhormat daripada Arau mengatakan tadi, projek ini untuk orang ramai dan memberi keuntungan kepada orang tempatan. Adakah Yang Berhormat dari Bukit Bintang fikir nelayan Pulau Redang selepas turun ke laut menangkap ikan, balik ke rumah kemudian naik ke hotel lima bintang untuk tidur? [*Ketawa*] Adakah begitu maksudnya?

Yang ketiganya, nelayan di Pulau Redang, yang turun ke laut bertungkus lumus selama 15–16 jam dan balik, kemudian tukar pakaian dan pergi ke padang golf, main golf? Adakah itu maksudnya, adakah ini dikatakan kepentingan rakyat Pulau Redang?

Tuan Wee Choo Keong: Tuan Yang di-Pertua, itulah saya setuju dengan kawan saya daripada Kok Lanas. Ini adalah fikiran yang wajar dan yang baik. Ini adalah untuk menjaga kepentingan rakyat, tetapi Arau ini seperti tadi saya sebut, dia hendak jaga orang yang kaya-kaya, hendak jaga Tan Sri Vincent Tan, hendak jaga Menteri Kewangan sahaja, dia tidak mahu jaga kawasannya di Perlis—dia tidak jaga, dia terus di Kuala Lumpur, saya jumpa dia.....

Tuan Shahidan bin Kassim: Yang Berhormat sedarkah saya.....

Dr. Kua Kia Soong: [*Bangun*]

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat nanti dahulu,.....

Tuan Wee Choo Keong: Geng saya dahululah.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat diperingatkan janganlah cuba berdialog di sini, saya rasa.....

Dr. Kua Kia Soong: Tuan Yang di-Pertua.....

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Bila saya kata cukup, memang cukuplah.

Tuan Wee Choo Keong: Saya tidak berdialog, tetapi dia kacau saya dahulu. [Ketawa]

Dr. Kua Kia Soong: Tuan Yang di-Pertua, saya hendak bertanya Yang Berhormat dari Bukit Bintang, adakah dia setuju bahawa apa Dewan yang mulia ini patut setuju bukan apa yang saya kata atau apa yang Arau kata, tetapi yang Berhormat daripada Arau mesti ditanya di mana dia mendapat maklumat itu. Maklumat saya adalah maklumat yang tepat, rasmi daripada Berjaya, Malayan Nature Society, Worldwide Fund for Nature dan semua NGOs-NGOs yang bantah projek ini. Dan apa yang aneh dalam projek ini, Tuan Yang di-Pertua, adalah bila Berjaya apply untuk projek ini, Kerajaan difahamkan bahawa bekalan air (water supply) akan diberi oleh Berjaya, tetapi selepas projek itu dilanjutkan, baru mereka sedar bahawa kalau tiada air projek itu tidak boleh berjaya— kalau tidak ada bekalan air, golf course, hotel resort semuanya itu tidak boleh jadi. Kenapa projek ini dibantah oleh Malayan Nature Society dan Worldwide Fund for Nature, adalah oleh sebab Pulau Redang adalah satu pulau yang dalam dunia ini saya boleh kata antara yang paling indah? Saya hendak tanya berapa orang ahli-ahli dalam Dewan yang mulia ini pernah pergi ke Pulau Redang?

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat soalan panjang sangat.

Dr. Kua Kia Soong: Okay. Soalan saya ada satu lagi.....

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat sudah cukuplah soal itu saya rasa cukup jelas.

Dr. Kua Kia Soong: Okay.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Dan lagipun saya nampak tidak ada sebarang hubungkaitnya dengan Rang Undang-Undang ini, sekadar memberi contoh itu memang dizinkan. Tetapi kalau hendak elaborate, saya rasa sekarang bukan masanya Yang Berhormat. Balik kepada tajuk!

[Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan Mesyuarat*]

Tuan Wee Choo Keong: Itulah kita hendak memberi nasihat kepada puak-puak Barisan Nasional ini, dia kena faham. Apa yang saya perkatikan ini soal 'privatisation' di atas Clause 7 dan seperti apa yang disebut oleh kawan saya daripada Kok Lanas, bagaimanakah satu projek privatisation ini boleh diguna oleh penduduk-penduduk di Pulau Redang?

Saya rasa pada hari ini penduduk di Pulau Redang pun tidak pernah nampak "golf ball" itu bagaimana? Jangan kata 'golf course', golf ball itu bagaimanapun mereka tidak tahu. Jadi apa yang kita merasa khuatir, kenapakah Kerajaan Barisan Nasional sering ada apa-apa projek tidak mahu melalui tender terbuka, selalunya menggunakan secara rundingan terus (direct negotiations), dengan izin, seperti apa yang saya sebut contohnya Media House Sdn. Bhd. Semua iklan-iklan di Kementerian Pengangkutan diberi kepada satu syarikat sahaja iaitu Syarikat Media House Sdn. Bhd. untuk mengeluarkan iklan, seperti iklan 'Kempen Keselamatan Jalan Raya, semuanya diberi kepada satu syarikat.

Bila saya bertanya di dalam soalan jawab lisan, dijawab "oh! kerana creativity special dia berikan ataupun kerana taktik-taktik ataupun kreativiti secara pengiklanan", tetapi bagaimana Kementerian Pengangkutan tahu sama ada syarikat yang lain juga boleh memberi kreativiti yang sama ataupun mungkin lebih baik, kalau tidak mengeluarkan satu tender terbuka? Terus sahaja diberi kepada satu oleh kerana pihak tertentu yang ada syarikat karib di dalam Syarikat Media House Sdn. Bhd. ini.

Yang kedua, contoh juga 'Light Transit System' di Bandaraya Kuala Lumpur.....

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, adakah tidak dalam Rang Undang-Undang ini dikatakan Kerajaan akan memberi kontrak ini secara tertutup ataupun terbuka atau adakah dia kata akan.....

Tuan Wee Choo Keong: Tuan Yang di-Pertua,

Tuan Yang di-Pertua: Jikalau sekiranya mungkin, tidak bolehlah hendak bercakap panjang-panjang.....

Tuan Wee Choo Keong: Oh! bukan mungkin, Tuan Yang di-Pertua.....

Tuan Yang di-Pertua: Dengan kerana masa kita tidak berapa banyak ini.

Tuan Wee Choo Keong: Tuan Yang di-Pertua, sebab.....

Tuan Yang di-Pertua: Hari ini Rang Undang-Undang kita ada banyak dan mesyuarat kita akan habis tidak lama lagi.

Tuan Wee Choo Keong: Tuan Yang di-Pertua, pada hari Khamis Menteri Kewangan pun tidak menafikan perkara ini dan sudah sanggup kata.....

Tuan Haji Sukri bin Haji Mohamed: [Bangun]

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat dari Kok Lanas bangun ya.

Tuan Wee Choo Keong: Sila.

Tuan Haji Sukri bin Haji Mohamed: Tuan Yang di-Pertua, berhubung dengan perkara yang dibangkitkan, saya rasa Yang Berhormat dari Bukit Bintang ada relevancy tadi. Seksyen 7, Tuan Yang di-Pertua.

Seksyen 7- Walau apa pun peruntukan mana-mana undang-undang bertulis yang berlawanan, Kerajaan Persekutuan hendaklah apabila Akta ini mula berkuatkuasa, mempunyai kuasa untuk membuat apa-apa perjanjian dengan mana-mana kontraktor.

Mungkin ini ada relevancynya dengan apa yang dibangkitkan tadi. Seksyen 7, Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Yalah. Ini bermakna, bukanlah cara tertutup ataupun terbuka. Dia tidak kata apa! Kalau sekiranya terbuka, terbukalah dan kalau tertutup, tertutuplah. Ini bukanlah bermakna saya hendak tegah yang Berhormat daripada berucap tetapi silalah lihat kepada Urusan Mesyuarat, peraturan mesyuarat kita dan juga berkenaan dengan apa Rang Undang-Undang yang kita kena habiskan. Itu saya minta tolonglah. Janganlah melampau sangat keluar langsung daripada tajuk. Jika

demikian, kita tidak akan habis dan semasa itu juga Parlimen akan mengadakan Persidangan bersama dengan Dewan Negara. Kita tidak ada cukup kakitangan hendak mengendalikan dua Dewan bersidang sekali.

Tuan Woo Chee Keong: Tuan Yang di-Pertua, ya. Tetapi perkara ini satu perkara yang besar dan terlibat dengan wang RM6.2 bilion dan juga kita sering nampak Dewan ini diextended ke jam 9.00 dan 10.00 malam.

Tuan Yang di-Pertua: Yalah.

Tuan Wee Choo Keong: Tetapi perkara ini terlibat dengan wang sejumlah RM6.2 bilion. Ini satu perkara yang bukannya kecil.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, saya pun tidak katakan kecil, tetapi yang sebenarnya, janganlah kita membuang masa yang banyak kepada perkara-perkara yang kurang relevan, tetapi tidaklah supaya disegera dan dicepatkan.

Tuan Wee Choo Keong: Tuan Yang di-Pertua, perkara ini bukannya tidak relevan! Sangat relevan oleh kerana Menteri Kewangan pun.....

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, saya sudah katakan tadi, saya sudah beri keputusan mengatakan tidak relevan walaupun Yang Berhormat dari Kok Lanas telah mengeluarkan seksyen 7 itu. Saya kata tidak relevan. Keputusan saya itu hendaklah dihormati.

Tuan Wee Choo Keong: Tuan Yang di-Pertua, saya hendak berucap sedikit lagi.....

Tuan Yang di-Pertua: Ucaplah, ucaplah. Sememangnya boleh berucap, tetapi biarlah relevan.

Tuan Wee Choo Keong: Ya. Seksyen 7—Privatisation. Saya harap Kerajaan sebelum dia memberikan kontrak ini kepada sesuatu syarikat Indah Waste Water Management Sdn. Bhd., dia haruslah menjaga kepentingan negara, kepentingan rakyat dan juga harus membuat siasatan terhadap syarikat-syarikat tertentu seperti syarikat Indah Waste Water Management Sdn. Bhd. ini, sama ada mereka ada cukup modal untuk menjalankan projek penswastan ini. Yang saya tahu, syarikat seperti Indah Waste Water Management Sdn. Bhd. ini baru ditubuhkan pada 25hb. Januari, 1991 sahaja dan pemegangan sahamnya 24hb. Julai, 1993 cuma RM2. Ini menjadikan ianya sebuah syarikat RM2. Ini yang kita khuatir. Bagaimanakah satu syarikat yang modalnya RM2 sahaja boleh mendapat projek yang sebegini besar \$6.2 bilion? Ini yang kita hendak menasihatkan Kerajaan, supaya sebelum Kerajaan memberikan projek ini kepada syarikat-syarikat tertentu seperti syarikat Indah Waste Management Sdn. Bhd. di mana di kawal oleh Tan Sri Vincent Tan, mesti dibuat satu siasatan yang baik, untuk menjaga kepentingan rakyat dengan sebaik-baiknya, oleh kerana sistem perkhidmatan pementungan ini, satu projek yang dimonopoli.....

Tuan Shahidan bin Kassim:
[Bangun]

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, Arau bangun.

Tuan Wee Choo Keong: Sila.

Tuan Shahidan bin Kassim: Tuan Yang di-Pertua, apakah Yang Berhormat sedar bahawa konsortium itu sendiri,

sebab projek itu bukan diberi kepada satu kompeni tetapi diberi kepada empat yang menubuhkan konsortium yang mempunyai paid-up capital sebanyak RM100 juta. Walaupun syarikat yang bergabung itu paid-up capitalnya RM2 tetapi yang penting dalam konsortium ialah paid-upnya RM100 milion. Adakah Yang Berhormat sedar ini? Kenapa Yang Berhormat hanya beri perhatian kepada satu syarikat yang mempunyai ekuiti 17.5%? Kenapa tidak kepada Angkatan Tentera, kepada Polis dan kepada koperasi-koperasi yang mempunyai 20%, 20%-40%?

Tuan Wee Choo Keong: Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Arau pun sudah confirmed bahawa Indah Waste Water Management Sdn. Bhd. sudah mendapat ini. Dia sudah confirm.....

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat sudah berucap panjang mengenai perkara itu. Apa lagi facts yang lain yang Yang Berhormat hendak kemukakan?

Tuan Wee Choo Keong: Tuan Yang di-Pertua, oleh kerana ini satu fact yang sangat penting dan kalau hendak diberikan projek itu kepada orang awam atau syarikat tidak melalui tender terbuka—seperti mana Kerajaan-kerajaan negara jiran, sering kita dengar ‘open tender’—supaya kita boleh mendapat harga yang lebih baik—ada competition. Itu yang penting. Kalau tidak, selalu kita menjalankan direct negotiation, contohnya seperti ‘Light Transit System’ di Kuala Lumpur yang kita sedang dalam proses mengadakan satu sistem—‘Light Transit Transport System’ di Kuala Lumpur—itu juga melalui cara runding terus, direct negotiation, tidak melalui tawaran terbuka. Itu yang penting. Kita mesti menegaskan di sini,

kita kata hendak mengadakan satu Kerajaan yang transparent—saya hendak pinjam perkataan itu daripada Menteri Kewangan—satu sistem yang transparent mestilah, kalau kita ada projek yang besar yang begini, atau projek-projek Kerajaan yang hendak diswastakan ataupun hendak membina satu-satu projek, hendaklah menjalankan projek itu dengan tawaran yang terbuka. Kalau tidak, bagaimanakah kita boleh mewujudkan satu sistem yang transparent? Tidak mungkin ada sistem yang transparent oleh kerana pihak tertentu sahaja yang mendapat projek-projek itu. Itu yang kita khuatir.....

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat ulang-ulangkan sudah banyak kali. Saya pun sudah faham dan orang lain pun lagi faham.

Tuan Wee Choo Keong: Kalau Tuan Yang di-Pertua faham, saya pun rasa gembira jugalah. Saya harap kawan-kawan saya sebelah sana faham juga. Tetapi mereka tidak faham, Yang Berhormat Arau, dia defend sahaja.....

Tuan Yang di-Pertua: Mereka faham, tetapi pada fikiran mereka barangkali, mereka mengatakan betul atau tidak. Itu sahaja. Faham itu, saya rasa faham.

Tuan Wee Choo Keong: Tuan Yang di-Pertua, yang penting ialah, kita semua di sini adalah untuk menjaga kepentingan rakyat. Kalau kita tidak bahas perkara seksyen 7—Privatisation Agreement—dan kalau kita tidak menegaskan point ini di sini, maka Kerajaan akan membuat projek-projek ini dengan memberikan kepada pihak-pihak tertentu, kawan-kawan mereka, dengan sewenang-wenangnya. Akhirnya siapa yang terjejas dengan keadaan begini? Rakyat jelata!

Tuan Yang di-Pertua: Bolehkah Yang Berhormat bergerak kepada point lain?

Tuan Wee Choo Keong: Tuan Yang di-Pertua, point yang lain-lainnya ialah mengenai.....

Beberapa Ahli: [*Menyampuk*]

Tuan Wee Choo Keong: Tuan Yang di-Pertua, mereka kacau pemikiran saya. [*Ketawa*] Mereka selalu hendak sabotaj ucapan saya.

Tuan Yang di-Pertua: Sila bergerak kepada point yang lain.

Tuan Wee Choo Keong: Tuan Yang di-Pertua, juga di dalam Akta ini kita nampak semua kuasa-kuasa diberi kepada Menteri. Seperti seksyen 10, kuasa diberi kepada Menteri supaya beliau boleh memberikan arahan from time to time, dengan izin. Kita sudah tentu ini adalah "absolutely power corrupt", ini yang kita takut. Kalau kita memberikan kuasa kepada seseorang menteri tanpa apa-apa kawalan, memang kita boleh nampak bermacam-macam penyalahgunaan kuasa yang kita sering dengar di dalam Dewan ini.

Saya harap juga kalau Kerajaan boleh mendapat nasihat bahawa dia boleh tolonglah dalam Akta-akta yang lain dan juga termasuk Akta ini, jangan kata semua kuasa diberi kepada Menteri dengan tiada apa-apa sekatan, tiada apa-apa kawalan, yang kita hendakkan ialah satu Kerajaan yang transparent. Kalau kita hendakkan satu Kerajaan yang transparent, memang kita mesti ada satu jawatankuasa untuk mengawal atau control kuasa Menteri itu supaya beliau tidak boleh menyalahgunakan kuasa, oleh kerana kalau beliau menyalahgunakan

kuasa, siapa yang akan terjejas-rakyat jelata-negara kita.

Dan juga apa yang telah saya sebutkan tadi itu, 'absolute power corrupt', yang mana kita tidak boleh nafikan prinsip ini yang sering disebutkan, diamalkan di negeri yang lain.

Dengan itu, saya harap Kerajaan Barisan Nasional mengambil berat dalam perkara ini dan siasat dengan baik, syarikat yang mana yang hendak beliau berikan projek ini, oleh kerana janganlah memperbodohkan rakyat kita lagi, sebab rakyat jelata pun tidak bodoh, mereka tahu apa yang dibuat oleh Kerajaan. Itulah sahaja, terima kasih, Tuan Yang di-Pertua.

Beberapa Ahli: [*Bangun*]

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-Ahli Yang Berhormat, ramai sangat yang hendak berucap ini, kalau sekiranya ramai sangat, saya minta supaya Ahli-Ahli Yang Berhormat bercakap sedikit-sedikit sahaja, jangan melebihi dari sepuluh minit. Tolonglah! Kalau tidak, kita tidak akan habis. Kita ada sembilan Akta lagi dan Supplementary Budget, kita berkehendakkan tiga hari mengikut Peraturan Mesyuarat.

Oleh yang demikian, saya berharaplah Ahli-Ahli Yang Berhormat menolong saya, supaya mengendalikan Dewan ini. Teluk Kemang.

5.32 ptg.

Dr. T. Marimuthu [Telok Kemang]: Tuan Yang di-Pertua, saya tidak berhasrat berucap dengan panjang lebar. Saya ingin mengambil bahagian di atas perbahasan Rang Undang-Undang Perkhidmatan Pembetungan 1993 yang

telah dibentangkan oleh Yang Berhormat Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan pada hari Khamis yang lalu.

Akta Pembedungan ini akan menyatukan undang-undang yang berhubung dengan Sistem Pembedungan dan Perkhidmatan Pembedungan di seluruh Malaysia untuk membaiki kebersihan dan alam sekitar dan bagi meningkatkan kesihatan awam. Memandangkan bahawa air sungai-sungai, pantai dan laut di pantai barat Semenanjung Malaysia, terus tercemar dengan logam-logam berat, bahan-bahan minyak dan geris, pepejal, terampai dan focal choliform memperkuatkan Rang Undang-Undang ini akan mengurangkan peratusan pencemaran dan akan meninggikan kualiti air di sungai, pantai dan laut.

Satu lagi faktor yang menyumbang kepada pencemaran ialah daripada ternakan haiwan. Masalah pencemaran daripada haiwan ternakan belum dapat diselesaikan. Di negeri saya iaitu Negeri Sembilan, ternakan khinzir mencemarkan bukan sahaja air Sungai Linggi tetapi juga pantai Port Dickson. Pantai Port Dickson adalah suatu 'beach resort' yang utama di pantai barat Semenanjung Malaysia. Pelancong-pelancong tempatan dan asing berhijrah ke Port Dickson untuk menikmati alam semulajadi di pantai ini. Laporan daripada Perbadanan Kemajuan Pelancongan Malaysia, telah mencatatkan bahawa bilangan ketibaan pelancong asing ke Malaysia telah meningkat daripada 3,217,462 pada tahun 1986 kepada 5.8 milion pada tahun 1991.

Tuan Lau Dak Kee: [Bangun]

Tuan Yang di-Pertua: Nanti sekejap yang Berhormat.

Tuan Lau Dak Kee: Mengikut dengan Akta ini, kerana Akta ini hanya menyebut air pembedungan daripada rumah, tidak termasuk daripada industri ataupun pelancongan. Ini tidak termasuk. Saya rasa, ucapannya terkeluar daripada isi kandungan yang ada di dalam Akta ini.

Dr. T. Marimuthu: Tuan Yang di-Pertua, ucapan ini ada kaitan dengan Akta ini.

Tuan Yang di-Pertua: Nanti sekejap, Yang Berhormat. Yang Berhormat berucap berkenaan dengan apa-seweragekah?

Dr. T. Marimuthu: Ya, sewerage.

Tuan Yang di-Pertua: Ya, dia ada mencemarkan laut-laut pun.

Dr. T. Marimuthu: Dengarlah dahulu!

Tuan Lau Dak Kee: Ini bukan perkara pencemaran laut. Ini perkara pencemaran untuk menyalurkan air kekotoran itu ke dalam sistem pembedungan. Itu maknanya, jangan buang masa.

Tuan Yang di-Pertua: Biarlah.

Dr. T. Marimuthu: Tuan Yang di-Pertua, saya belum habiskan ucapan saya.

Dengan penubuhan Lapanganterbang Antarabangsa di Sepang, ketibaan pelancong ke Port Dickson akan meningkat, Port Dickson akan menjadi satu destinasi yang terkenal bagi pelancong. Tetapi jika pantai dan laut adalah tercemar, adakah Ipoh faham?

Pantai itu bukan menjadi sebagai daya tarikan tetapi daya tolakan bagi pelancong-pelancong. Saya bersetuju dengan Yang Berhormat Menteri di atas faedah-faedah yang akan didapati oleh Kerajaan dan penggunaan melalui Akta ini. Walaupun perkhidmatan pembedungan diswastakan, tanggungjawab Kerajaan adalah untuk mengawasi, mengawal dan menjamin bahawa pengguna-pengguna tidak akan dieksploitasikan oleh pihak swasta mengenai caj perkhidmatan dan kos-kos pembinaan sewerage. Saya ingin tahu daripada Yang Berhormat Menteri, bilakah sistem.....

Dr. Kua Kia Soong: [*Bangun*]

Tuan Yang di-Pertua: Petaling Jaya bangun, Yang Berhormat. Hendak beri jalan atau tidak?

Dr. T. Marimuthu: Tidak payahlah! Saya hendak habis.

Tuan Yang di-Pertua: Dia tidak beri jalan.

Dr. T. Marimuthu: Bilakah sistem pembedungan ini akan bermula di kawasan Port Dickson iaitu kawasan saya dan tempoh masa yang diambil untuk menyempurnakan projek ini? Dan juga adakah Sistem Pembedungan ini akan meliputi ternakan khinzir di Bukit Pelanduk di Negeri Sembilan, satu sumber pencemaran sungai dan pantai?

Dengan itu saya mohon menyokong Rang Undang-Undang Perkhidmatan Pembedungan 1993. Sekian, terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Kok Lanas, sepuluh minit Yang Berhormat.

5.38 *ptg.*

Tuan Haji Sukri bin Haji Mohamed [Kok Lanas]: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua, oleh kerana masa yang begitu singkat, saya tidak berhajat untuk mengambil masa yang panjang, cuma untuk membangkitkan beberapa perkara bagi perhatian Yang Berhormat Menteri berkenaan semasa menjawab atau menggulung perbahasan Rang Undang-undang ini.

Daripada matlamat Rang Undang-Undang yang dibentangkan, bahawa ianya adalah bertujuan untuk menyatukan sistem pembedungan dan perkhidmatan pembedungan di seluruh negara, yang mana kita tahu pada hari ini ditadbirkan oleh Majlis Tempatan masing-masing.

Kita juga tahu bahawa perkara berhubung dengan sistem pembedungan ini, adalah merupakan bidang kuasa bersama yang termasuk dalam Senarai Bersama di antara Kerajaan Persekutuan dengan Kerajaan Negeri-negeri di seluruh Semenanjung Malaysia ini. Itu yang dimaksudkan di dalam Jadual Kesembilan.

Soalan yang saya hendak bangkitkan di sini ialah, apakah Majlis-majlis Tempatan di seluruh negara, yang mempunyai kuasa autonomi tertentu dan Kerajaan-kerajaan Negeri di seluruh negara, terutamanya Kerajaan Sabah dan Kerajaan Negeri Kelantan sudah dirundingi sebelum daripada kuasa ini diberikan kepada Kerajaan Persekutuan, kerana kesan selepas ini ialah semua Sistem Pembedungan yang ada di dalam negara kita, yang ditadbirkan oleh Majlis Tempatan sekarang akan dipindah kepada Kerajaan Pusat. Dan Akta ini memberi kuasa eksekutif bukan sahaja melalui peruntukan undang-undang tetapi kuasa

eksekutifnya diberikan kepada Kerajaan Pusat.

Jadi, persoalan yang saya hendak bangkitkan, pertama, adakah Majlis-majlis Tempatan telah dirundingi berhubung dengan perkara ini. Dan yang keduanya, adakah Kerajaan Negeri—kerana ini adalah Senarai Bersama, memang dari segi undang-undang boleh dibuat—tetapi adakah dari segi spirit perjanjian tahun 1948, adakah Kerajaan-kerajaan Negeri telah dirundingi?

Kalau telah dirundingi, Kerajaan Negeri mana yang memberi sokongan dan Kerajaan Negeri mana yang menentang?

Yang Kedua, oleh kerana ini adalah suatu Akta untuk memindahkan kuasa Majlis Kerajaan Tempatan kepada bidang kuasa Kerajaan Persekutuan, saya mahu tahu daripada Yang Berhormat Menteri apakah justifikasinya, apakah kelemahan-kelemahan yang sedia ada sekarang ini yang ditadbirkan oleh Majlis Kerajaan Tempatan sehingga terpaksa Kerajaan Pusat membentangkan undang-undang ini dan memberi kuasa eksekutif kepada Kerajaan Pusat untuk menyelaraskannya? Cuba beri contoh-contoh dalam negara kita di mana sistem pembetulan yang dikendalikan oleh Majlis Tempatan sekarang ini tidak memuaskan hati. Dan apakah justifikasinya yang Kerajaan Pusat ingin mengambil alih kuasa ini daripada Kerajaan-kerajaan Negeri? Adakah ini suatu lagi percubaan untuk menghakis kuasa-kuasa Kerajaan Negeri di bawah Perlembagaan, sepertimana yang kita dengar ada banyak ura-ura baru-baru ini untuk zakat diambilalih kepada Kerajaan Pusat, kemudian kuasa hutan untuk diambilalih kepada Kerajaan Pusat. Kanun Tanah Negara dahulu, walaupun bidangkuasa Kerajaan Negeri

telah diberikan kepada Kerajaan Pusat. Adakah ini suatu lagi percubaan menunjukkan bahawa Kerajaan Persekutuan tidak puas hati dengan beberapa buah negeri yang sekarang ini ditadbirkan oleh Parti Pembangkang. Misalannya, di Kelantan dan Sabah, adakah ini suatu cara bagaimana Kerajaan Persekutuan untuk mengambilalih kuasa eksekutif daripada Kerajaan-kerajaan Negeri dan meletakkannya di bawah Kerajaan Pusat?

Seterusnya saya hendak bangkitkan, Tuan Yang di-Pertua ialah, oleh kerana selepas ini Majlis Tempatan hilang kuasa, dan Kerajaan Negeri juga tidak mempunyai kuasa, saya ingin tahu apakah keuntungan daripada pembentangan Akta ini dan pelaksanaan Akta ini, keuntungan yang akan diperolehi oleh Majlis Tempatan dan Kerajaan-kerajaan Negeri. Apakah keuntungan sama ada keuntungan kewangan, keuntungan dari segi kos pengendalian, apakah keuntungan-keuntungan yang akan diperolehi oleh semua Kerajaan-kerajaan Negeri? Sebab di dalam Akta ini saya nampak kuasa diberi kepada Menteri untuk melantik Ketua Pengarah. Ketua Pengarah pula di bawah peruntukan undang-undang berhak dan boleh menandatangani suatu perjanjian penswastan dengan mana-mana syarikat yang dia fikir sesuai dan patut. Apakah keuntungan-keuntungan yang akan diperolehi oleh Kerajaan-kerajaan Negeri sesuai dengan hasrat Jadual Kesembilan Perlembagaan yang mengatakan bahawa sistem pembentangan adalah senarai bersama antara Kerajaan Persekutuan dengan Kerajaan Negeri?

Seterusnya, Tuan Yang di-Pertua, saya hendak bangkitkan beberapa seksyen sahaja secara khusus di dalam

Akta ini, iaitu pertamanya Seksyen 9(g). Seksyen 9(g) ini memberi kuasa kepada Ketua Pengarah untuk memastikan bahawa fungsi-fungsi dan obligasi-obligasi mana-mana kontraktor perkhidmatan pementungan dengannya perjanjian telah dibuat di bawah seksyen 7 dijalankan dengan sepatutnya di seluruh negara. Kuasa ini memberi kuasa kepada Ketua Pengarah untuk membuat apa-apa perjanjian-perjanjian dengan mana-mana syarikat swasta dan memastikan bahawa terma-terma perjanjian tersebut dipatuhi oleh kontraktor.

Tuan Yang di-Pertua, soalan yang saya hendak bangkitkan di sini ialah adakah sehingga kini mana-mana kontraktor telah diberi penswastan sistem pementungan ini di seluruh negara? Yang kedua, jika mana-mana syarikat telah diberi kontrak penswastan untuk sistem ini, sebutkan nama-nama syarikat berkenaan dan kepentingan-kepentingan yang terlibat di dalam syarikat-syarikat berkenaan. Sebab kita dengar tadi pun Yang Berhormat dari Bukit Bintang bangkit, ramai orang sudah tahu menjadi buah mulut di seluruh negara bahawa selepas ini Berjaya Corporation akan mendapat keuntungan besar daripada Akta yang akan dibentangkan ini. Saya minta penjelasan yang bertanggungjawab daripada Menteri berkenaan, kalau tidak, nafikan sama ada ini benar ataupun tidak, sebab wang berbilion ringgit.

Kalau jadi selepas daripada ini benarlah bahawa Berjaya Corporation akan mendapat kontrak daripada pembentangan Akta ini, nampaklah bahawa Kerajaan Persekutuan telah melakukan dua tanggungjawab yang tidak bertanggungjawab: satu, mengambilalih kuasa daripada Kerajaan

Negeri dan meletakkannya kepada Kerajaan Persekutuan; yang kedua pula, memberi kuasa kepada Ketua Pengarah untuk menandatangani perjanjian kontrak dengan syarikat penswastan mengikut sesuka hati. Dan kita dengar Berjaya Corporation ada dikaitkan dengan beberapa orang yang ada kepentingan di dalam pentadbiran Kerajaan yang ada pada hari ini sama ada Menteri-menteri atau beberapa orang politik yang ada kaitan. Jadi, saya minta Menteri berkenaan memberi jawapan yang serius kepada perkara ini.

Soalan yang seterusnya saya hendak bangkitkan ialah berhubung dengan seksyen 7, Tuan Yang di-Pertua, seperti yang telah dibangkitkan. Kuasa di bawah seksyen 7 ini adalah luas: "Walaupun apapun peruntukan mana-mana undang-undang bertulis yang berlawanan-maknanya walaupun ianya bertentangan dengan Akta Kerajaan Tempatan 1976, boleh juga dibuat-Kerajaan Persekutuan hendaklah, apabila Akta ini mula berkuatkuasa, mempunyai kuasa membuat apa-apa perjanjian dengan mana-mana kontraktor perkhidmatan pementungan yang memberi kuasa kontraktor itu untuk membuat semua atau mana-mana perkara berikut". Ini adalah suatu kuasa yang amat luas, Tuan Yang di-Pertua.

Di dalam seksyen 7 ini, tidak disebut sama ada sistem bagaimana kontrak itu perlu ditawarkan. Sama ada ianya secara terbuka atau secara runding, memang tidak disebut di bawah seksyen 7. Tetapi oleh kerana seksyen 7 itu sendiri tidak menyebut ataupun sunyi (silent) dari segi bagaimana cara kontrak ataupun perjanjian itu dibuat, ini bermakna kuasa kepada pihak Ketua Pengarah atau Menteri berkenaan untuk melakukan sesuatu, walaupun ianya tidak secara

tender terbuka, tetapi secara runding pun boleh dibuat.

Apa-apa lebih lagi, Tuan Yang di-Pertua, saya tidak pernah bertemu dengan suatu Akta yang memberi kuasa pula kepada Menteri, seperti yang telah dibangkitkan oleh rakan saya daripada Bukit Bintang sekejap tadi, di mana di dalam Akta ini yang saya tidak pernah bertembung sebelum daripada Akta ini, yang memberi kuasa kepada Ketua Pengarah, dan Ketua Pengarah wajib mematuhi arahan berkenaan. Kalau saya silap, barangkali saya boleh diperbetulkan. Mana ada satu Akta yang memberi kuasa kepada Menteri untuk memberi arahan, dan arahan Menteri wajib dipatuhi. Ini ialah suatu pemberian kuasa yang jika tidak disemak, Tuan Yang di-Pertua, adalah suatu perkara yang amat malang.

Tuan Yang di-Pertua: Seksyen berapa itu?

Tuan Haji Sukri bin Haji Mohamed: Saya sebut, Tuan Yang di-Pertua. Seksyen 10, Tuan Yang di-Pertua, yang berbunyi:

“Menteri boleh dari masa ke semasa memberikan arahan yang bersifat am yang tidak konsisten dengan peruntukan-peruntukan Akta ini, tentang perjalanan kuasa-kuasa dan pelaksanaan fungsi-fungsi Ketua Pengarah di bawah Akta ini dan hendaklah menjadi kewajipan Ketua Pengarah melaksanakan arahan itu”.

Misalannya Menteri boleh mengarahkan kepada Ketua Pengarah supaya terma-terma suatu kontrak dengan syarikat penswastan berhubung dengan sistem pembedungan ini dibuat serta dasar-dasar tertentu. Dan arahan ini bukan lagi menjadi budi-bicara Ketua

Pengarah, sama ada ini patuh atau tidak, tetapi wajiblah Ketua Pengarah mematuhi arahan berkenaan. Apakah peruntukan ini ada ‘udang di sebalik batu’? Apa perkara di sebalik peruntukan seksyen 10 ini? Kalau Kerajaan yakin bahawa Ketua Pengarah yang dilantik oleh Menteri mengikut Akta ini akan menjalankan tugasnya dengan baik, mengapa pula Menteri diberi suatu kuasa yang boleh mengatasi (superseed) kuasa yang diberi kepada Ketua Pengarah. Dan ini akan menyebabkan Ketua Pengarah yang akan dilantik tidak lagi bebas untuk menjalankan cara-caranya. Jadi, barangkali selepas ini Menteri boleh mengarahkan Ketua Pengarah, “okay, this is the pembedungan Majlis Daerah berkenaan, sebahagian tempat diberi kepada orang ini dan yang ini diberi kepada orang ini”. Dan Ketua Pengarah wajib mematuhi arahan berkenaan.

Saya minta penjelasan berkenaan daripada Yang Berhormat Menteri mengapa peruntukan ini perlu. Apa keperluannya peruntukan ini kepada seksyen 10 ini untuk apa, Tuan Yang di-Pertua? Adakah ini menunjukkan bahawa Menteri tidak yakin bahawa Ketua Pengarah yang akan dilantik mematuhi kehendak dan kepentingan UMNO (Baru) ataupun Barisan Nasional? Adakah itu maksudnya? Kalau tidak mengapa peruntukan ini diberi kepada Menteri untuk mengarah Ketua Pengarah? Saya tidak pernah bertemu dengan satu Akta yang mempunyai peruntukan sedemikian. Lihatlah mana-mana Akta pun, walaupun kuasa diberi kepada Menteri dan kuasa diberi kepada Ketua Pengarah, tetapi tidak ada peruntukan yang setahu saya ingat, Menteri diberi kuasa untuk mengarah Ketua Pengarah dan arahan itu wajib dipatuhi oleh Ketua Pengarah.

Itu beberapa perkara yang saya

hendak bangkitkan, Tuan Yang di-Pertua. Oleh kerana masa yang terlalu singkat, saya minta Yang Berhormat Menteri berkenaan memberikan jawapan-jawapan terperinci kepada perkara-perkara yang telah saya bangkitkan tadi. Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Padang Serai.

5.50 ptg.

Puan Lim Lay Hoon [Padang Serai]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua kerana diberi peluang mengambil bahagian dalam perbincangan Rang Undang-Undang Perkhidmatan Pembedugan 1993.

Tuan Yang di-Pertua, dasar penswastan telah diumumkan oleh Kerajaan sebagai suatu dasar negara pada tahun 1993 yang merupakan satu pendekatan baru dalam dasar pembangunan negara. Dasar ini menyokong dasar-dasar lain seperti Dasar Pensyarikatan Malaysia yang menekankan peranan sektor swasta dalam pembangunan ekonomi Malaysia. Pendekatan ini mencerminkan hasrat Kerajaan untuk mengurangkan penglibatannya dalam pembangunan ekonomi serta tahap dan skop perbelanjaan awam pada masa yang sama membenarkan kuasa pasaran menentukan aktiviti ekonomi. Dasar penswastan ini telah memberi kesan yang positif kepada corak dan kadar pembangunan ekonomi negara.

Tuan Yang di-Pertua, selaras dengan dasar penswastan ini, Kerajaan telah memutuskan untuk menswastakan sistem dan perkhidmatan pembedugan seluruh negara. Saya menyokong sepenuhnya langkah Kerajaan ini kerana ia akan

mengatasi masalah-masalah serius yang sedang dihadapi oleh pihak berkuasa tempatan khususnya dan negara secara amnya.

Selain daripada itu, penswastan ini juga akan mendatangkan banyak faedah kepada negara dan rakyat khususnya. Di antara faedah-faedah itu ialah meringankan bebanan yang ditanggung oleh pihak berkuasa tempatan dalam menyediakan perkhidmatan pembedugan kepada orang ramai. Pada masa ini, pihak berkuasa tempatan tidak dapat memberi perkhidmatan tersebut dengan memuaskan disebabkan kekurangan sumber kewangan dan kakitangan.

Kebanyakan sistem pembedugan yang digunakan sekarang adalah 'sub-standard' dan tidak disenggarakan dengan memuaskan. Sistem-sistem ini perlu dibaikpulih dan diupgrade kepada tahap yang boleh memenuhi piawai yang telah ditetapkan. Akan tetapi, perbelanjaan yang diperlukan bagi membaikpulih dan 'upgrading' adalah sangat tinggi dan tidak mampu ditanggung oleh Kerajaan khususnya pihak berkuasa tempatan. Oleh itu, dengan adanya penswastan seperti yang dicadangkan ini dipercayai masalah berkenaan boleh diatasi.

Sebab yang ketiga, ia dapat menyelesaikan masalah pencemaran yang disebabkan oleh efluen dari loji rawatan air kotor. Ini akan mengurangkan berlakunya penyakit bawaan air seperti taun dan hipotetis. Rakyat akan menikmati suasana alam sekitar yang lebih bersih dan selesa dengan adanya perkhidmatan dan kemudahan pembedugan yang lebih baik yang akan disediakan oleh syarikat swasta.

Tuan Yang di-Pertua, dalam hal ini, saya berharap Kerajaan dapat

memastikan bahawa tarif yang akan dikenakan kepada rakyat atau orang ramai adalah berpatutan dan tidak membebankan mereka. Saya juga difahamkan bahawa Kerajaan akan menubuhkan satu badan kawalselia di Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan untuk tujuan mengawalselia projek penswastan ini. Saya berharap Kerajaan dapat memastikan juga bahawa dalam melaksanakan tugasnya, badan kawalselia ini tidak akan menjadi penghalang kepada pembangunan negara seperti mengenakan syarat-syarat yang ketat dan tidak berpatutan.

Tuan Yang di-Pertua, dengan kata-kata itu, saya pohon menyokong.

Tuan Yang di-Pertua: Ipoh.

5.55 ptg.

Tuan Lau Dak Kee [Ipoh]: Tuan Yang di-Pertua, saya ingin mengambil bahagian untuk membahaskan satu Rang Undang-Undang yang dinamakan Akta Perkhidmatan Pembedugan 1993.

Tuan Yang di-Pertua, saya hendak tahu, saya hendak dapat penjelasan daripada Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, tujuan Akta ini yang dibentangkan di Dewan ini mendapatkan kelulusan, kemudiannya diwartakan dan dijadikan satu Akta yang sah. Selepas itu, Akta ini akan diwastakan. Segala sistem pembedugan akan diwastakan. Betul atau tidak? Kalau itu betul, daripada semua ucapan-ucapan yang telah dikeluarkan daripada pihak Barisan Nasional menyatakan pengguna-pengguna akan dapat meringankan bebannya. Adakah itu benar?

Saya hendak tahu sama ada selepas sistem pembedugan ini diwastakan,

segala perbelanjaan, segala kos pembinaan, struktur ataupun sistem pembedugan itu akan ditanggung oleh Kerajaan Pusat. Adakah itu benar? Walaupun, segala perbelanjaan, segala kos pembinaan bagi apa-apa jenis sistem pembedugan itu akan ditanggung sepenuhnya oleh pengguna-pengguna? Seperti di Ipoh, saya dapati bahawa Kerajaan mengatakan bahawa sistem pembedugan yang baru ini patut dibina untuk kebaikan, kepentingan dan kesihatan orang-orang awam. Saya setuju, tetapi siapa bayar? Rakyatlah yang kena bayar. Mereka bukan sahaja kena bayar tiap-tiap satu bulan kadar-kadar untuk mendapatkan perkhidmatan itu, tetapi juga mereka kena pikul segala-gala kos. Kalau mereka tidak boleh bayar dengan sekali gus, mereka boleh bayar dengan beransur-ansur, tetapi dikenakan faedah juga. Bermakna, mereka kena pikul semua kos pembinaan kalau sistem pembedugan ini diwastakan pada kemudian hari.

Saya hendak tahu Kerajaan Pusat akan atau tidak memikul segala-gala kos itu ataupun pengguna-pengguna kena bayar? Kalau pengguna kena bayar, apa maknanya penswastan? Kalau pengguna kena bayar semua lebuhraya yang dibina oleh PLUS, dia bayar dengan beransur-ansurlah. Siapa guna, dia bayarlah; siapa tak guna, dia tak kena bayarlah! Tetapi di sini juga, saya hendak mendapat penjelasan. Penduduk-penduduk atau penghuni-penghuni atau tuan punya rumah itu, atau pemilik harta itu, kalau mereka enggan hendak menyambung sistem pembedugan persendirian itu kepada sistem pembedugan awam, adakah mereka boleh buat sedemikian? Tetapi, apabila you baca Akta ini, mereka tidak boleh buat. Mereka mesti mengikut apa arahan-arahan yang telah dikeluarkan dan yang telah ditetapkan oleh Ketua

Pengarah. Ketua Pengarah boleh buat apa-apa pindaan, apa-apa pengubahsuaian ataupun apa-apa sambungan yang difikirkan perlu.

Maka, saya dapati bahawa bukan sahaja penghuni-penghuni atau penduduk-penduduk di dalam bandar kena memikul beban kos pembinaan itu, tetapi juga bagi penduduk-penduduk, penghuni-penghuni kampung ataupun berhampiran dengan bandar, mereka pun kena bayar dengan kos bayar dengan kos pembinaan yang begitu tinggi. Misalnya di Ipoh, mereka kena menanggung bebanan. Di Ipoh di sana, bagi bandar yang lama (old town), tidak kurang daripada 726 pemilik harta kena beban kos pembinaanya antara RM4,500 sehingga RM10,000 dan tiap-tiap bulan mereka kena bayar tambahan mengikut penggunaan kadar air. Mereka kena bayar tambahan lagi.

Saya hendak tahu mengapa penswastan ini belum diadakan. Bermaknanya Akta ini belum diluluskan. Tuan Yang di-Pertua, benda itu belum ada, tetapi perjanjian sudah ada dan kontrak telah diberi, itulah prestasi Barisan Nasional! Akta ini belum diluluskan. Kalau Akta ini belum diluluskan, maka saya hendak tahu, kontrak-kontrak, perjanjian-perjanjian antara Indah Consortium dengan Kerajaan Pusat mengikut seksyen apa yang menetapkan dalam kontrak-kontrak itu, saya hendak tahu. Sebab mungkin Fasal-fasal ini akan dipinda, mungkin Fasal-fasal ini akan dibatalkan. Mungkin Akta ini tidak dapat diluluskan di dalam Dewan. Mungkin. Kemungkinan itu ada. Tetapi memanglah, Barisan Nasional buat apa pun memang cekap! Cekap memberikan kontrak kepada orang-orang yang tertentu. Memang cekap sebelum Akta ini dibentangkan di Dewan ini,

kontrak telah diberi dan perjanjian telah diberi selama 28 tahun. Memang cekap! Cekap kepada "segelintir orang dalam" atau orang kata "inner circle" sahaja. Cuba nafikan! Saya minta nafikan.

Tuan Yang di-Pertua, di sini juga kalau satu perjanjian antara Kerajaan Pusat dengan Indah Consortium menetapkan bahawa RM7.28 bilion kontrak ini telah dicapai, telah diberi, saya hendak tahu apa syarat-syaratnya. Sebab Menteri sendiri sebelum Akta ini dibentangkan di Dewan ini, Menteri sendiri telah mengumumkan di Ipoh bahawa kontrak berkenaan dengan sistem pembetungan ini telah diberikan kepada Indah Consortium. Not True? Memang true! ada bukti, ada bukti. Ada kenyataan dalam suratkhbar. Hendak nafikan? Ataupun suratkhbar itu buat silap? Memang ada!

Tuan Yang di-Pertua.....

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat ada satu minit lagi.

Tuan Lau Dak Kee: Dan saya hendak tahu, mengapa Menteri sendiri membuat satu keputusan, ataupun Kabinet membuat satu keputusan, berdasarkan apa? Terma-terma. Berdasarkan apa alasan-alasan bahawa Indah Consortium yang menawarkan kadar antara RM3 hingga RM5 dipertingkatkan sehingga RM3 sampai RM10 – apa alasan-alasan yang munasabah, yang dapat diterima oleh kita bahawa ini tidak akan menbebakan pengguna-pengguna? Saya hendak tahu. Saya juga hendak minta penjelasan daripada Menteri yang berkenaan mengapa Kerajaan perlu memberi RM500 juta sebagai "solf loan" kepada Indah Consortium? Apa alasan-alasannya? Yang dikatakan sekejap tadi

oleh Yang Berhormat dari Arau, "Oh, Indah Consortium telah dibayar modalnya RM100,000 – tidak cukup". Tetapi ada satu syarikat RM2.00 sahaja. Mengapa? Apa alasan-alasannya? Mengapa Kerajaan perlu memberi 'soft loan' dan apakah terma-terma 'soft loan' itu? 1% "interest" kah ataupun 5% "interest" kah atau interest free?

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, masa Yang Berhormat sudah cukup ya.

Tuan Lau Dak Kee: Tuan Speaker, saya minta Menteri dapat menjawab.

Tuan Yang di-Pertua: Ya. Parit Sulong. Selepas itu, Petaling Jaya. Selepas itu, Menteri menjawab ya.

6.04 ptg.

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad [Parit Sulong]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Di dalam saya menyokong pembentangan Akta ini di Dewan yang mulia ini, saya ingin menarik perhatian kepada kenyataan Yang Berhormat Menteri sewaktu membentangkan Akta ini hari Khamis yang lalu iaitu mengenai pengambilalihan tanggungjawab terhadap dengan izin, movable assets ataupun fixed assets seperti tanah serta sistem pembetungan dan hutang-hutang Pihak Berkuasa Tempatan berkaitan dengan pembetungan yang sedia ada juga akan dikembalikan kepada Kerajaan Persekutuan.

Dalam konteks ini, Tuan Yang di-Pertua, Menteri yang berkenaan juga mengatakan bahawa pengambilalihan aset-aset berkenaan akan dilakukan secara berunding di antara Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri. Dalam

konteks ini, saya dapat tahu dan saya amat yakin apabila sesuatu kerja penswastaan diluluskan, pihak yang menerima kerja ataupun pihak swasta yang menjalankan kerja bagi pihak Kerajaan akan menerima assistance (bantuan) daripada pihak Kerajaan daripada segi umpamanya pengambilan tanah yang diperlukan dan sebagainya.

Dalam konteks ini, kita tahu pihak Kerajaan Tempatan mempunyai banyak kawasan-kawasan yang sekarang ini dijadikan sewerage ponds. Kawasan ini ada yang terlalu besar dan dari kerja-kerja penswastaan yang akan dijalankan, saya yakin kawasan-kawasan ini kemungkinan pada suatu hari atau suatu ketika kelak akan ditutup. Jadi apabila kawasan ini diserahkan kepada pihak Kerajaan Pusat dan diserahkan kepada pihak yang menjalankan kerja penswastaan dengan persetujuan Kerajaan Negeri, harapan saya pada suatu hari kelak, sekiranya kawasan-kawasan yang sekarang ini menjadi sewerage ponds ataupun kolam najis, kalau suatu ketika nanti setelah sistem pembetungan menjadi lebih cekap dan kawasan-kawasan sewerage ponds ini tidak diperlukan lagi, pihak yang menjalankan kerja-kerja penswastaan ini harus diminta balik menyerahkan aset itu kepada Kerajaan Negeri.

Oleh kerana, Tuan Yang di-Pertua, kita dapat melihat banyak proses-proses penswastaan yang telah dijalankan di mana aset ini diserahkan terus-menerus kepada pihak yang menerima penswastaan – saya bukan kritikal tetapi saya melihat – ke mana akhirnya tanah-tanah 'prime' ataupun 'premium land' yang satu ketika dimiliki oleh Kerajaan sama ada Kerajaan Pusat atau Kerajaan Negeri, apabila menerusi proses penswastaan ini akan jatuh terus kepada

pihak swasta. Ini saya rasa merupakan satu perkara yang agak kecil sekiranya pihak Kerajaan boleh menegaskan tanah-tanah umpamanya sekarang ini, berek ataupun quarters – saya mengambil contoh quarters pekerja-pekerja LLN dulu – sekiranya quarters ini tidak diperlukan lagi tetapi oleh kerana menerusi penswastaan baru-baru ini telah menjadi aset kepada Tenaga Nasional. Tetapi sekiranya quarters ini tidak mahu dibina, mahu direlocated pada tempat lain, pihak swasta ini boleh membina di tempat lain, tanah itu harus diserahkan kepada Kerajaan Negeri. Oleh kerana, Tuan Yang di-Pertua, kalau tidak, kita akan dapat melihat bahawa sesuatu pihak yang menerima projek ini, dia akan menerima satu aset yang amat besar nilainya pada masa akan datang terhususnya kawasan-kawasan yang strategik di dalam bandar dan juga Kerajaan Tempatan.

Yang keduanya, walaupun pihak Kerajaan belum menamakan syarikat manakah yang akan memperolehi projek penswastaan ini, tetapi kita tahu syarikat-syarikat yang telah tahu mungkin akan menerima, memang telah ghairah membuat kenyataan – saya tidak menentang apa-apa, itu hak mereka – tetapi saya juga berhak menegur apabila ada satu pihak mengatakan bahawa dengan izin:–

“Our focus is on making money. If there is a project that people bring along, it may be entirely green field. But if I see from my gut feeling that it is a good project that can make money, I will do it. That is what entrepreneurship is all about”.

Saya ucapkan tahniah kepada pihak yang membuat kenyataan ini. Tetapi dalam konteks “membuat” duit, di dalam konteks mana-mana syarikat menerima

penswastaan dari Kerajaan, saya harap bertimbang rasa dan mempunyai social obligation yang sama dengan pihak Kerajaan sebelum proses ini diswastakan.

Saya mengambil contoh di dalam Dewan ini, Tuan Yang di-Pertua, khususnya macam Telekom. Setelah Telekom diswastakan, apabila seseorang terlewat membayar bil ataupun terlupa membayar bil, ataupun mempunyai aral untuk membayar bil, sampai tempoh dia potong, sambung balik kena bayar RM50.00. [*Tepuk*] Saya tidak memerlukan tepukan dari pihak DAP. Ini satu hakikat. Mungkin Kerajaan terlupa, ataupun mungkin pihak yang mengawalselia projek ini tidak tahu. Saya amat kritikal dalam konteks ini oleh kerana kesannya menyeluruh kepada rakyat. Yang menjadi beban dan menjadi sasaran kepada Wakil-Wakil Rakyat, khususnya rakyat yang masih lagi memerlukan pembelaan. [*Tepuk*] Saya harap pihak DAP tidak payah memberi sokongan kepada saya. Saya tahu, saya mengingatkan. Saya tidak menentang projek ini, saya tidak menentang siapa yang memperolehi projek ini. Yang saya mahukan, berilah social obligation, kalau tidak sama sebelum penswastaan, saya harap lebih baik apabila diswastakan. [*Tepuk*] Oleh kerana in the ultimate atau pada peringkat akhirnya penswastaan adalah kecekapan yang bertambah – kecekapan yang bertambah bermakna ada reduction in costs – jadi, apabila ada penurunan kos, saya harap beban kepada rakyat akan diberi setimpal kadarnya kepada rakyat. Itu harapan saya, Tuan Yang di-Pertua.

Akhirnya sekali, di peringkat Majlis atau Pihak Berkuasa Tempatan (Local Authorities), kita dapat melihat prob-

lems mengenai sewerage di kawasan-kawasan perindustrian. Umpamanya, di Batu Pahat, beberapa kampung sekarang ini sedang dicengkam dan sentiasa digugat oleh pencemaran air oleh kerana pengeluaran atau pengaliran kumbahan (efluen) daripada kilang-kilang yang tidak dapat dikawal. Oleh kerana ketidakmampuan Pihak Berkuasa Tempatan untuk menjalankan kerja-kerja dan mengaturkan struktur sewerage yang agak cekap di kawasan berkenaan, jadi, saya harap apabila diswastakan kelak, sistem pembedungan negara sama ada kepada household ataupun residential areas, sama ada kepada kawasan-kawasan perindustrian, diharap akan menjadi lebih cekap. Dengan itu, saya menyokong. Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Petaling Jaya.

6.12 *ptg.*

Dr. Kua Kia Soong [Petaling Jaya]: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Walaupun sistem pembedungan di negara ini berada dalam keadaan yang dahsyat, sepanjang masa ini Kerajaan Persekutuan tidak melakukan usaha yang memadai dari segi peruntukan wang yang secukupnya untuk memperbaiki keadaan. Sebagai contoh, di bawah Rancangan Malaysia Kelima, Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan hanya menerima 10% daripada apa yang diminta olehnya yang hanya berjumlah sebanyak RM600 juta.

Di bawah Rancangan Malaysia Keenam pula, peruntukan kewangan meningkat sebanyak RM500 juta tetapi masih kekurangan sebanyak RM100 juta berbanding dengan yang diminta oleh Kementerian berkenaan dalam Rancangan Malaysia Kelima. Ini

merupakan satu lagi bukti menunjukkan ketidak-berkesanan MCA yang bertahun-bertahun menguasai jawatan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan. Sekiranya, kita membandingkan peruntukan sebegini dengan peruntukan yang dikurniakan kepada Kementerian Pertahanan untuk membeli kapal terbang perang Hawks 100 dan 200, MiGs dan FAs yang berjumlah RM10 bilion, maka jelaslah kelihatan di mananya pilihan keutamaan Kerajaan.

Tuan Yang di-Pertua, kebanyakan kesukaran sistem pembedungan pada masa kini yang berlaku di kawasan-kawasan bandar di negara ini sebenarnya disebabkan oleh ketidakbertanggung-jawaban serta ketidakberkesanan Kerajaan Tempatan yang kini diisikan oleh perlantikan ahli politik BN yang tidak mempunyai kelayakan yang diperlunya. Masalah dasar dapat dilihat dari segi perlaksanaan sumber manusia dan pengurusan Kerajaan-kerajaan Tempatan. Oleh sebab itu, sepertimana yang dikatakan tadi oleh Yang Berhormat dari Parit Sulong dan Ahli MIC tadi, sepatutnya ini adalah satu masalah Kerajaan Tempatan dan bukan satu maksud untuk menswastakan perkhidmatan itu. Sekiranya masalah ini dikesan dan diselesaikan dengan baik, maka tidak ada sebab mengapa sistem sebegini ini tidak dapat berfungsi lebih baik daripada suatu sistem swasta. Kita telah melihat bagaimana sistem-sistem swasta seperti Telekom, yang disebutkan oleh Yang Berhormat dari Parit Sulong tadi, dan TNB berfungsi. Sekarang siapa yang sanggup mendakwa bahawa sistem-sistem tersebut telah menjadi lebih berkesan bahawa mereka membekalkan perkhidmatan yang lebih murah.

Tuan Yang di-Pertua, kita mesti jelas sama ada kerja pembedungan ialah suatu

perkhidmatan atau suatu kemewahan iaitu satu "service" atau satu "luxury". Ini adalah sangat penting kerana sekiranya ia merupakan satu perkhidmatan (service), kita rasa Kerajaanlah yang harus mengendalikannya. Tetapi sekiranya ia dilihat sebagai satu kemewahan, kalau tandas adalah satu kemewahan, maka ianya boleh diswastakan. Jika tidak, apakah gunanya kita membayar cukai? Adakah Kerajaan telah menyediakan rancangan contingency untuk mengurangkan kadar penaksiran semua rakyat? Jika tidak, mengapa tidak, memandangkan sebahagian daripada perkhidmatan tradisional Kerajaan kini telah pun diswastakan?

Tuan Yang di-Pertua, meskipun kita tidak dapat menafikan bahawa negara ini lama kekurangan sistem pembedaan yang sesuai, pengalaman yang lepas berkenaan kegiatan penswastakan Kerajaan telah menunjukkan bahawa sebenarnya di dalam kesemuanya, tidak kira KTM atau PLUS atau LRT atau Tenaga Nasional atau Telekom, pengguna menjadi mangsa monopoli swasta dari segi pembayaran cukai dan bayaran perkhidmatan. Mereka yang tinggal di kawasan projek akan diusir tanpa mendapat penempatan semula yang sesuai ataupun pampasan yang sewajarnya. Itu adalah satu masalah yang belum lagi dikatakan oleh beberapa Ahli yang berucap tadi di sini.

Mengenai kontrak yang akan diberi kepada sebuah konsortium yang kebanyakan kepentingan dikawal oleh Vincent Tan, Tuan Yang di-Pertua, apakah rekod Vincent Tan dari segi isu persekitaran? Jika kita mengambil kira projek Pulau Redang yang saya sentuh tadi, rekodnya amat buruk sekali. Pada mulanya, projek tersebut telah diluluskan

atas syarat tidak lebih daripada 7 ekar hutan bakau yang boleh ditebangkannya. Tetapi baru-baru ini, saintis-saintis kita telah membongkarkan fakta bahawa Berjaya telah menebangi hutan bakau asli sebanyak 17 ekar di atas pulau berkenaan, dan 4 atau 5 ekar lagi kini sedang diancam oleh pembinaan padang golf di situ.

Seperti biasa, Tuan Yang di-Pertua, projek pembedaan ini hanya diumumkan selepas urusan tersebut telah selesai. Orang awam tidak berpeluang untuk menyuarakan pendapat atau berbincang mengenainya. Inilah jenis demokrasi yang diamalkan oleh Barisan Nasional. Kita diberitahu bahawa tiada pesaing lain yang dapat mengemukakan cadangan yang begitu menyeluruh untuk ke seluruh negara. Tetapi bagaimanakah pesaing dapat wujud sekiranya Kerajaan mengamalkan sistem "first come, first served", dengan izin, dan semua urusan dijalankan secara rahsia? Dan mengapakah satu sistem pembedaan kebangsaan hanya dikontrakkan kepada satu syarikat sahaja? Kerajaan belum memberikan sebab-sebab yang dapat menyakinkan dan menjelaskan mengapakah para pembayar cukai Malaysia dipaksa untuk membiayai dan menguntungkan satu monopoli swasta sahaja.

Dari segi kerumitan hubungan Negeri dan Pusat yang disebabkan oleh sistem pembedaan nasional ini, Tuan Yang di-Pertua, mengapakah cadangan yang dikemukakan oleh Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar pada bulan Mei 1991, di masa beliau mencadangkan supaya beberapa sistem mengikut zon harus diwujudkan dan bukannya satu sistem sahaja untuk mengelakkan masalah kos permulaan yang tinggi dan kekurangan ruangan tidak diindahkan.

Sekurang-kurangnya, kita boleh melihat di Sabah dan Sarawak tidak ada sebab mereka tidak boleh dapat adakan sistem mereka sendiri di sana. Dan di bawah sistem pusat raksasa ini, Tuan Yang di-Pertua, sekiranya berlaku sebarang kerosakan, maka kesannya serupa dengan apa yang berlaku kepada Tenaga Nasional semasa national grid gagal berfungsi pada 29hb. September tahun lepas. Kita akan mendapat satu gambaran yang bukan sahaja tragik dan sedikit kopic Menteri or our poor Minister, dengan izin, is going to be up to his neck in najis, Tuan Yang di-Pertua! Kelebihan dalam wujudnya sistem decentralised adalah bahawa unit-unit berasingan dapat mengelakkan kerosakan secara menyeluruh dan kerugian yang besar.

Tuan Yang di-Pertua, di bawah monopoli swasta ini, pengguna sekali lagi digugat sebagaimana keadaan dalam Telekom, TNB dan lain-lain monopoli, di mana tugas-tugas yang dilaksanakan adalah buruk sekali. Di manakah check and balance yang dapat memastikan bahawa sekiranya monopoli pembetungan ini tidak berjalan dengan baik, kita akan memperolehi pilihan kontraktor yang lain? Besar kemungkinan juga pegawai-pegawai Kerajaan yang menyelia konsortium sebesar ini yang mempunyai "hubungan kuat" akan menghadapi ancaman sekiranya mereka cuba menunjukkan sebarang kesalahan dan penyelewengan.

Sebaliknya, jika sistem pembetungan ini diagih-agihkan kepada kontraktor-kontraktor kecil yang bertanggungjawab terhadap projek berasingan, maka kerja penyeliaan akan dapat dilakukan tanpa perlu takut dengan berat sebelah, without fear of favour, dengan izin. Di manakah dia check and balance terhadap pencatut monopoli ini? Semestinya

wujud satu perenggan di dalam Akta ini yang menekankan bahawa sebarang kenaikan kadar bayaran yang dikenakan oleh konsortium ini, mestilah terlebih dahulu di bawa ke Parlimen untuk disetujui sebelum dibenarkan pelaksanaannya.

Tuan Yang di-Pertua, saya harap cadangan ini akan disokong oleh Ahli daripada Parit Sulong, oleh sebab dia sudah bersetuju dengan pandangan ini. Maka, sebelum Dewan meluluskan Rang Undang-undang ini, kita perlu mengetahui lebih banyak butir-butir tentang syarat-syarat akhir persetujuan di antara Indah Konsortium dengan Kerajaan. Di antaranya:-

- (i) berapa peratus nilai taksiran harta benda yang akan dikenakan bayaran;
- (ii) sama ada kadar bayaran yang dikenakan oleh Indah Konsortium ini merupakan kadar terus, flat-rate ataupun kadar setiap tandas; dan
- (iii) sama ada kadar bayaran akan dikekalkan untuk satu jangka masa yang tetap ataupun boleh dikenakan bila-bila sahaja oleh Konsortium itu dan sebagainya.

Tuan Yang di-Pertua, kita difahamkan bahawa Konsortium ini akan dapat memperolehi pendapatan tunai sebelum projek tersebut disiapkan dengan mengkehendaki isi rumah Malaysia yang disambungkan ke tapak sisa sedia ada membayar RM2.00 dan RM5.00 sebulan. Pengguna komersil dan industri pula perlu membayar kadar yang lebih tinggi. Adakah ini adil?

Kita juga difahamkan bahawa kontrak awal meliputi masa 28 tahun dan Kerajaan perlu memastikan bahawa

rakyat Malaysia tidak akan dibebankan dengan setiap projek penswastaannya. Kini sudah tiba masanya untuk merangka satu code of practice, dengan izin, untuk setiap perkhidmatan yang diswastakan dan membentuk satu jawatankuasa perkhidmatan dan harga untuk industri yang diswastakan, untuk memastikan prinsip-prinsip tertentu dipatuhi.

- (i) harga atau kadar bayaran untuk barangan dan perkhidmatan tidak meningkat disebabkan penswastaan.
- (ii) kualiti perkhidmatan tidak menurun tetapi seharusnya meningkat selepas penswastaan.
- (iii) perkhidmatan yang tidak ekonomik untuk golongan miskin dan mereka yang tinggal di kawasan luar bandar tidak dielakkan.
- (iv) setiap kontrak penswastaan ditawarkan secara adil kepada semua syarikat untuk semua pihak terutama sekali orang awam.

Tuan Yang di-Pertua, terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Ya, Menteri menjawab.

6.24 ptg.

Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan [Dato' Dr. Ting Chew Peh]: Tuan Yang di-Pertua, saya mengucapkan banyak-banyak terima kasih kepada Ahli-Ahli Yang Berhormat kerana telah mengambil bahagian di dalam perbahasan Rang Undang-undang Perkhidmatan Pembetulan 1993 khususnya Ahli-Ahli Yang Berhormat yang menyokong Rang Undang-undang tersebut.

Sebelum saya menjawab soalan-soalan yang dikemukakan, oleh kerana Ahli-Ahli Yang Berhormat terutama sekali Ahli-Ahli dari DAP ada membuat beberapa komen terhadap tokoh-tokoh Barisan Nasional, maka saya juga ingin terlebih dahulu menjawab secara am beberapa komen yang mereka berikan.

Tuan Yang di-Pertua, sudah enam tahun saya menjadi Ahli di Dewan ini. Saya perhatikan seolah-olah ada sekurang-kurangnya dua pattern atau dua pola tingkahlaku Ahli-Ahli DAP. Di samping mereka suka bersandiwara, yang pertama sekali, mereka juga suka mengkritik, suka mengecam Kerajaan, suka mencemuh dan mencaci Kerajaan. Bagi mereka apa yang disarankan oleh Kerajaan semuanya tidak betul dan semuanya tidak baik. Ini yang pertama.

Yang kedua, Ahli-Ahli DAP suka mencabar pihak yang lain supaya mereka meletak jawatan. Saya rasa dalam sesi ini pun, sudah berapa kali mereka mengulangi cabaran itu.

Tuan Yang di-Pertua, di samping merasa kecewa terhadap tabiat Ahli-Ahli DAP, saya suka menegaskan di sini bahawa sifat mengkritik demi mengkritik, sifat mencabar, mencemuh, mencaci ataupun menghina bukanlah sifat murni manusia. [*Tepuk*] Sifat-sifat ini bukan sahaja negatif, malah destructive.

Tuan Yang di-Pertua, dalam sejarah perkembangan masyarakat manusia, tamadun manusia, institusi sosial, tradisi kebudayaan, kesenian dan sebagainya dapat dibangunkan, dibina dan juga dikekalkan hasil daripada daya usaha, hasil daripada kerjasama dan gerak-kuasa membina manusia, bukannya hasil daripada cabar-mencabar, kecam-mengecam ataupun hina-menghina

seperti yang ditonjolkan oleh Ahli-Ahli DAP.

Kita perhatikan misalnya, sekolah tidak akan muncul akibat daripada kritikan-kritikan negatif daripada DAP. Masalah-masalah yang kita hadapi tidak akan hilang kerana slogan-slogan kosong dan juga janji-janji kosong DAP. [*Tepuk*]

Tuan Yang di-Pertua, yang kedua, taktik DAP untuk mencabar orang lain supaya mereka meletak jawatan. Ini banyak kali diulangi oleh Ahli Yang Berhormat dari Ipoh, Tanjong, Bukit Bintang dan sebagainya. Saya perhatikan ini memang sudah menjadi satu tabiat biasa. Kalau digunakan sekali dua, tidak apalah. Tetapi apabila banyak kali perkara ini diulangi, saya rasa dia sudah menjadi amat basi. Orang-orang yang mendengarnya juga merasa jemu dan merasa bosan. Bukankah ini menunjukkan DAP itu sudah ketandusan modal politik ataupun ketandusan idea? [*Tepuk*]

Tuan Yang di-Pertua, seperti Ahli-Ahli Yang Berhormat sedia maklum, masalah yang dihadapi oleh sektor pembetungan di negara ini sudah lama wujud. Masalah ini menjadi semakin serius oleh kerana pembangunan negara dan proses urbanisasi yang pesat. Jumlah bilangan penduduk bandar telah bertambah berlipat-ganda. Keadaan ini memberi tekanan kepada keperluan mengadakan perkhidmatan dan sistem pembetungan yang sesuai dan yang lebih efisien.

Tetapi seperti Ahli-Ahli Yang Berhormat sedia maklum, mengadakan perkhidmatan dan sistem pembetungan seperti yang diperlukan itu adalah sangat mahal dan tidak mampu ditanggung oleh

Kerajaan khususnya oleh pihak berkuasa tempatan. Oleh sebab itu, cara perlaksanaannya melalui penswastaan merupakan satu option yang baik.

Tuan Yang di-Pertua: Ya, Yang Berhormat, bolehkah sambung esok?

Dato' Dr. Ting Chew Peh: Ya.

Tuan Yang di-Pertua: Ya, usul.

USUL

PENANGGUHAN MESYUARAT

6.30 ptg.

Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan [Tuan Haji Daud bin Dato' Haji Taha]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan bahawa:

Mengikut Peraturan Mesyuarat 16(3), mesyuarat ini ditangguhkan sekarang.

Timbalan Menteri Tenaga, Telekom dan Pos [Dato' Mohd. Tajol Rosli bin Mohd. Ghazali]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

UCAPAN-UCAPAN PENANGGUHAN

**Banjir Kilat di Kuala Lumpur—
Peruntukan khas untuk mengatasi
masalah**

6.31 ptg.

Tuan Liew Ah Kim [Seputeh]: Tuan Yang di-Pertua, banjir kilat yang berlaku di Lembah Kelang adalah tidak kurang daripada 20 kali setahun. Selain daripada pengorbanan nyawa penduduk, setiap kali banjir kilat akan menyebabkan kerugian yang besar kepada ekonomi dan

harta-benda penduduk. Ia juga menyebabkan kesesakan jalan raya di Bandaraya Kuala Lumpur.

[Timbalan Yang di-Pertua
mempengerusikan Mesyuarat]

Tuan Yang di-Pertua, kerenah birokrasi dalam pentadbiran mestilah dikurangkan supaya masalah tidak bertindih-tindih, menyalahkan keadaan alam menyebabkan berlakunya banjir kilat adalah tidak wajar, tetapi kelemahan seperti tersebut ditutup. Peruntukan RM760 juta yang disebut oleh pihak pentadbiran Jabatan Perairan dan Saliran dibuat oleh pihak ini bagi rancangan tebatan banjir ialah peruntukan secara berperingkat-peringkat yang bermula pertengahan tahun 70 an hingga tahun 2007. Dalam tempoh tersebut sehingga sekarang baru 30% sahaja daripada peruntukan itu digunakan. Bagi Rancangan Malaysia Keenam (1991-1995) hanya RM91 juta sahaja diterima oleh Jabatan Perairan dan Saliran bagi melaksanakan rancangan tebatan banjir itu, adakah dengan RM91 juta mencukupi bagi satu projek yang memerlukan anggaran perbelanjaan yang besar?

Tuan Yang di-Pertua, masalah banjir kilat di Kuala Lumpur tidak ada kena-mengena dengan bantahan penduduk-penduduk Cheras terhadap tol, kerana tol dan masalah banjir adalah perkara yang berbeza, malah sekurang-kurangnya pun tol sudah dikutip daripada penduduk-penduduk Cheras. Mengikut logiknya, kalau penduduk-penduduk Cheras sudah dikenakan separuh harga tol yang telah ditetapkan, sepatutnya masalah banjir kilat di Kuala Lumpur sudah berkurangan 50%. Tetapi apa yang berlaku sekarang, banjir kilat di Kuala Lumpur terus kekal dengan keadaan sebelum dan sesudah kutipan tol Cheras dibuat.

Baikpulih untuk mendalamkan Sungai Kelang, Sungai Batu, Sungai Gombak dan Sungai Kerayong dalam tempoh pertengahan tahun 70an sehingga sekarang dikatakan telah diperolehi, sebabnya 30% daripada perbelanjaan daripada keseluruhan peruntukan. Kalau dianggarkan purata adalah kira-kira RM2 juta sahaja setahun peruntukan untuk mengatasi keadaan banjir kilat ini.

Malaysia akan menjadi tuan rumah Sukan Komanwel dalam tahun 1998. Tentulah imej negara akan terjejas sekiranya berlaku banjir kilat yang lebih hebat daripada baru-baru ini. Semasa sukan tersebut berlangsung tidaklah mesti Kuala Lumpur akan menjadi kenangan kepada peserta-peserta Sukan Komanwel sebagai kota penuh lumpur akibat banjir kilat yang tidak boleh dibendung. Bagaimanapun, baikpulih sungai sahaja dengan membiarkan longkang-longkang tidak mempunyai sistem saliran yang sempurna juga boleh mengakibatkan banjir kilat ini.

Saya mencadangkan di Dewan yang mulia ini beberapa langkah perlu diambil:-

- (i) hendaklah diluluskan peruntukan serta-merta melalui Unit Perancangan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri sejumlah RM200 juta bagi mengatasi banjir kilat sebelum 1995;
- (ii) memastikan sistem saliran longkang-longkang tidak tersumbat atau menyebabkan air tidak mengalir, sekalipun bukan semasa hujan atau musim hujan;
- (iii) membina kawat atau pembetungan di bawah jalan, iaitu saiz lebih besar supaya aliran air tidak tersekat dan pembersihan

longkang-longkang mestilah dibuat dari masa ke semasa supaya saliran air tidak menjadi punca kepada masalah banjir kilat. Sekian.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat Timbalan Menteri.

6.37 ptg.

Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri [Dato' Drs. Suleiman bin Mohamed]: Tuan Yang di-Pertua, rancangan untuk mengatasi masalah banjir di Wilayah Persekutuan adalah merupakan satu program yang berterusan. Untuk tempoh lima tahun kebelakangan, Dewan Bandaraya Kuala Lumpur telah membelanjakan lebih kurang RM50 juta untuk memperbaiki sistem perparitan induk di dalam Bandaraya Kuala Lumpur. Di samping itu juga, di bawah Rancangan Malaysia Keenam, Jabatan Pengaliran dan Saliran telah diperuntukkan sebanyak RM121.7 juta bagi program tebatan banjir, iaitu:—

- (i) Rancangan Tebatan Banjir Lembah Kelang—Sungai Kelang di mana peruntukannya adalah RM91.7 juta;
- (ii) Rancangan Perparitan RM10 juta;
- (iii) Program 10 tahun Pembersihan Sungai Kelang RM10 juta.

Kerja-kerja mengorek, melebar dan mendalamkan sungai-sungai utama dan anak-anak sungai di Lembah Sungai Kelang, termasuk Sungai Kelang, Sungai Gombak dan Sungai Kerayong telah dan sedang dijalankan secara berperingkat-

peringkat di bawah Program Pembersihan Sungai Kelang dan Program Tebatan Banjir Lembah Sungai Kelang. Di samping itu, Jabatan Pengaliran dan Saliran juga melaksanakan kerja-kerja pembaikan sungai utama, iaitu Sungai Kelang, Sungai Batu dan Sungai Gombak.

Di dalam Rancangan Perparitan Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur pula, kerja-kerja pembaikan anak-anak sungai utama dilaksanakan iaitu merangkumi pengukuhan tebing sungai dengan konkrit atau cerucuk kepingan besi (steel-sheet piles). Kerja-kerja pengorekkan Sungai Kelang dan anak-anak sungai utamanya di bawah Rancangan Pembersihan Sungai Kelang adalah merupakan langkah jangka pendek dalam usaha memperbaiki aliran sungai-sungai itu sebelum kerja-kerja di bawah Rancangan Tebatan Banjir Lembah Sungai Kelang dan Rancangan Perparitan Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur yang merupakan langkah-langkah jangka panjang dapat dilaksanakan. Anggaran kos bagi kerja-kerja pengorekkan di bawah Program Pembersihan Sungai Kelang adalah sebanyak RM21.98 juta di mana sebanyak RM10 juta telah diluluskan di bawah Rancangan Malaysia Keenam. Program Tebatan Banjir Lembah Sungai Kelang memerlukan peruntukan sebanyak RM760 juta di mana sebanyak RM91.7 juta telah diluluskan di bawah Rancangan Malaysia Keenam.

Anggaran kos Perparitan Wilayah Persekutuan pula adalah sebanyak RM80 juta di mana sebanyak RM20 juta telah diluluskan di dalam Rancangan Malaysia Keenam. Terima kasih.

**Amalan Rasuah, Penyelewengan
dan Percanggahan Kepentingan di
Kalangan Ketua Menteri, Ahli
Exco dan Menteri**

6.41 ptg.

Tuan Lim Guan Eng [Kota Melaka]: Tuan Yang di-Pertua, rasuah adalah satu gejala buruk yang boleh menjejaskan kesihatan ekonomi. Malah kosnya boleh dinilai dari segi wang kira-kira RM27 bilion terlibat dalam skandal kewangan dan rasuah sejak tahun 1970 seperti skandal BMF, skandal koperasi pengambil deposit, Lebuhraya Utara-Selatan dan baru-baru ini skandal Bank Negara sekurang-kurangnya RM14 bilion.

Betapa besarnya RM27 bilion yang hilang itu boleh dinampak kalau ianya dibahagikan kepada 18 juta rakyat Malaysia, iaitu setiap bayi, budak lelaki dan perempuan akan menerima RM1,500.

Baru-baru ini Ketua Setiausaha Negara, Tan Sri Ahmad Sarji telah mengumumkan bahawa 10 pegawai kanan Kerajaan akan diambil tindakan kerana telah mengumpulkan harta dari keupayaan masing-masing. Kesemua 10 orang pegawai kanan ini yang memiliki kereta dan rumah mewah, barang kemas dan tanah luar dari kemampuan elaun bulanan mereka telah diminta mengumumkan harta benda. Tindakan ini memang dialu-alukan. Tetapi kita tertanya mengapakah kriteria yang sama tidak dipakai ke atas pemimpin Kerajaan. Perlulah kita mengkaji mengapa usaha membasmi rasuah ini tidak berjaya. Saya rasa ada tiga sebab utama.

- (1) kerana BPR sendiri tidak bebas dan terpaksa tunduk kepada kehendak politik semasa, semasa menjalankan siasatan ke atas

pemimpin negara. Masalah ini akan hanya diatasi bila BPR menjadi sebuah badan bebas yang hanya accountable kepada Parlimen dan bukan terletak di bawah kuasa Jabatan Perdana Menteri seperti sekarang.

- (2) Pemimpin negara tidak menunjukkan Kepimpinan Melalui Teladan dan sendiri melibatkan diri dalam amalan rasuah. Ini ditonjolkan dengan begitu nyata sekali dalam skandal harta-benda luar biasa Ketua Menteri Melaka, Tan Sri Abdul Rahim Tamby Chik yang mempunyai harta-benda sebanyak RM24.65 juta sungguhpun gaji terkumpul dalam tempoh masa 10 tahun beliau menjadi Ketua Menteri Melaka hanya RM1.8 juta. Di manakah sumber kekayaan ini selain dari sumber luar yang haram.
- (3) Pihak Kerajaan tidak serius langsung dan menggunakan 'double standard' terhadap pemimpin negara dalam usaha membasmi rasuah. Malah secara tidak langsung menggalakannya.

Saya ingin mencadangkan di sini demi membasmi amalan rasuah, penyelewengan dan percanggahan kepentingan yang kian berleluasa di kalangan Ketua Menteri, Ahli Exco dan Menteri; langkah-langkah tersebut haruslah diikuti oleh semua pemimpin negara:

- (1) mengisytiharkan harta-benda.
- (2) melarang penglibatan secara langsung atau tidak dalam bidang perniagaan terutamanya melalui syarikat penama.

- (3) mengambil tindakan tegas terhadap mereka yang buat pengistiharan palsu khususnya seperti yang dilakukan oleh Ketua Menteri Melaka, Tan Sri Abdul Rahim Tamby Chik.
- (4) menegah pengumpulan harta-benda secara luar biasa lebih dari elaun Ketua Menteri seperti yang dilakukan oleh Tan Sri Abdul Rahim sebanyak RM24.65 juta ini.

Keengganan Tan Sri Rahim mengumumkan harta-bendanya telah memaksa saya mengistiharkan bagi pihaknya. Sehingga hari ini saya telah mendedahkan sebanyak 12 kali harta-benda luar biasa dan anggarannya sebanyak RM24.65 juta. RM24.65 juta harta-benda ini terdiri dari:

- (i) 4 plet kenderaan No.1 serta dua buah kereta mewah Porsche dan Mercedes Sports Model bernilai lebih RM2 juta;
- (ii) Tanah sebanyak RM300,000;
- (iii) Dua buah rumah mewah berharga RM800,000;
- (iv) 5 buah rumah kedai berharga RM875,000;
- (v) sebuah syarikat penama yang dikuasainya secara sulit di mana beliau memiliki 40,000 saham;
- (vi) sebuah hotel peranginan "Air Keroh D'Village" di Melaka sebanyak RM20 juta; dan juga
- (vii) sebuah stesen pam minyak Shell berharga RM500,000.

Saya difahami pengumuman harta-benda yang dibuat oleh beliau kepada Perdana Menteri tidak merangkumi kesemua harta-benda yang telah saya bongkarkan. Saya hendak bertanya Perdana Menteri sama ada beliau sedar Air Keroh D'Village adalah milikan Tan Sri Rahim, semasa beliau sendiri merasmikan pembukaannya pada bulan April lalu. Kalau ya, bukankah ini bercanggah dengan arahan Yang Amat Berhormat sendiri bahawa Ketua Menteri tidak boleh menceburi dalam urusan perniagaan. Kalau tidak, apakah tindakan yang akan diambil ke atas Tan Sri Rahim kerana membuat pengumuman harta-benda kepada beliau secara palsu. Ada lebih banyak harta-benda lagi Tan Sri Rahim yang saya akan membongkarkan satu-persatu pada 31hb. Julai tahun ini dalam satu jamuan makan malam DAP Negeri Melaka di Melaka.

Jelas Tan Sri Rahim bukan sahaja mengamalkan rasuah untuk mengumpulkan harta-benda sebegitu besar tetapi juga melibatkan diri secara haram dalam bidang perniagaan.

Memang seorang Menteri atau Ketua Menteri dilarang menceburi diri dalam bidang perniagaan. Malah Tan Sri Rahim sendiri berkata dia hanya salah melakukan percanggahan kepentingan atau penyalahgunaan kuasa. Kalau saya dapat membuktikan bahawa dia atau ahli keluarganya mempunyai kepentingan dalam mana-mana syarikat, di dalam satu ucapan di Dewan Undangan Negeri Melaka pada 4hb. Jun tahun ini dan mencabar saya membuktikannya. Saya telah menerima cabarannya dan membuktikan beliau mempunyai 40,000 saham Dynamic Sdn. Bhd. yang dirahsiakannya dan tidak dilaporkan kepada Pendaftar Syarikat. Ini adalah kerana hukuman untuk kegagalan berbuat

demikian adalah ringan sekali. Kegagalan membuat laporan sebenar tentang pemegang saham adalah satu kesalahan syarikat dan pegawai syarikat tersebut yang akan dihukum dengan denda RM2,000 sahaja di bawah seksyen 158(7) Akta Syarikat. Jelas sekali Tan Sri Rahim tidak gentar dengan hukuman yang begitu ringan lebih-lebih lagi syarikat dan bukan beliau sendiri yang akan dihukum.

Saya percaya banyak Ketua Menteri, Menteri-Menteri dan Ahli Exco menggunakan Rang Undang-undang ini atau legal loophole untuk menubuhkan dan memiliki saham dalam syarikat serta menceburi diri dalam perniagaan secara haram. Justeru itu saya meminta legal loophole ini ditutup dengan mengenakan hukuman berat dan keras ke atas sebarang usaha merahsiakan milikan saham dalam syarikat.

Saya yakin, Tuan Yang di-Pertua, kalau kesemua empat langkah ini diambil, amalan rasuah di kalangan pemimpin rakyat akan berkurangan. Tetapi langkah yang paling penting ialah mengambil tindakan terhadap pemimpin negara yang besar. Kesalahan Tan Sri Rahim memang nyata kerana bukan sahaja beliau tidak menjawab dengan memuaskan tetapi sehingga hari ini gagal memenuhi ancaman sebanyak 4 kali yang dibuat hendak menyaman saya di mahkamah. Sehingga hari ini satu surat peguam pun saya belum terima. Ini menunjukkan Tan Sri Rahim bukan sahaja pembohong tetapi juga pengecut. Justeru itu, saya mendesak Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan Peguam Negara, Tan Sri Abu Talib Othman agar jangan mempengaruhi penyiasatan BPR dalam kes ini. Dan juga dengan cermat sekali mendakwa Tan Sri Rahim dalam mahkamah kerana amalan rasuah demi menyahut slogan "Bersih, Cekap dan Amanah" Kerajaan Barisan Nasional. Sekian, terima kasih.

6.47 ptg.

Drs. Suleiman bin Mohamed: Tuan yang di-Pertua, setakat ini belum ada peruntukan undang-undang yang menghendakkan seseorang Ketua Menteri, Ahli Exco, Menteri dan Ahli Parlimen secara automatik mengisytiharkan harta-benda sama ada alih atau tak alih apabila menjawat jawatan berkenaan. Pengisytiharan harta yang dibuat pada masa ini oleh mana-mana ahli dalam golongan di atas sekiranya ada dilakukan bagi tujuan pentadbiran sahaja.

Walau bagaimanapun, apabila sesuatu siasatan rasuah yang dijalankan oleh BPR terhadap mana-mana ahli berkenaan termasuk pegawai Kerajaan berkehendakkan mereka mengisytiharkan harta, maka mereka wajib berbuat demikian. Kuasa yang diperuntukkan berkaitan dengan perkara ini adalah di bawah seksyen 25 Akta Pencegah Rasuah 1961 dan seksyen 2 Ordinan 22 (Kuasa-kuasa Perlu) Darurat, 1970.

Bagi kakitangan Perkhidmatan Awam pula, setiap pegawai Kerajaan dikehendaki mengisytiharkan harta sepertimana kehendak Perintah Am 8, Perintah-Perintah Am Pegawai Awam (Kelakuan dan Tata tertib) Bab D, 1980. Mereka juga dikehendaki mengisytiharkan sebarang pemilik baru atau tambahan harta atau harta yang dilupuskan. Terdapat dua surat pekeliling berhubung dengan perkara ini:

- (1) Pekeliling Perkhidmatan Bil. 2 Tahun 1984 bertajuk Pemilikan harta di bawah Perintah 8, Perintah-Perintah Am Pegawai Awam (Kelakuan dan Tata tertib) Bab D, 1980.
- (2) Pekeliling Perkhidmatan Bil. 3 Tahun 1984 bertajuk

"Pengisytiharan harta oleh pegawai-pegawai dalam semua kumpulan, kecuali kakitangan dalam Kumpulan D, yang berada dalam Tingkatan Tertinggi E dan ke bawah dan tidak memegang jawatan Ketua Jabatan.

(b) Melarang perkhidmatan secara langsung atau tidak dalam bidang perniagaan terutama melalui syarikat bersama. Peruntukan undang-undang yang melarang penglibatan ahli-ahli pentadbiran termasuk Menteri, Ketua Menteri dan Ahli-Ahli EXCO secara langsung atau tidak dalam bidang perniagaan adalah seperti berikut:-

- (i) Artikel 48 (1)(c) Perlembagaan Persekutuan.
- (ii) Seksyen 2 (8) Jadual Kelapan Perlembagaan Persekutuan.
- (iii) Arahan Kabinet.

Bagi kakitangan Kerajaan larangan supaya tidak melibatkan diri di dalam perniagaan secara aktif atau tidak, termaktub di bawah:

- (i) Seksyen 168 Kanun Keseksaan, jika sabit kesalahan ia boleh dihukum dengan penjara selama tidak lebih dari satu tahun atau didenda atau kedua-duanya sekali;
- (ii) Perintah Am 5 iaitu larangan melibatkan diri dalam pekerjaan luar. Perkara ini adalah berkaitan dengan Perlembagaan;

(iii) Melarang tindakan tegas terhadap mereka yang membuat pengisytiharan palsu khususnya seperti yang dilakukan oleh Ketua Menteri Melaka Tan Sri Abdul Rahim Tamby Chik.

Sekiranya seseorang itu membuat pengisytiharan palsu setelah diperintahkan untuk mengisytiharkan hartanya di bawah Seksyen 25 Akta Pencegah Rasuah 1991 atau Seksyen 11 Ordinan 22, Kuasa-kuasa Perlu Darurat 1970, maka tindakan Undang-undang boleh diambil terhadapnya dan apabila disabit hukuman yang boleh dikenakan bagi kesalahan ini yang diperuntukkan oleh Akta Pencegah Rasuah dan Ordinan No. 22 ialah denda tidak lebih daripada RM2,000 atau penjara selama tempoh tidak lebih dari satu tahun atau kedua-duanya sekali.

Setakat ini tidak ada apa-apa perintah dikeluarkan kepada Yang Amat Berhormat Ketua Menteri untuk mengisytiharkan hartanya. Walau bagaimanapun, sekiranya harta yang dibuat oleh seseorang itu mengikut arahan pentadbiran sahaja, maka beliau tidak boleh didakwa di mahkamah melainkan dikenakan tindakan tatatertib. Dalam hubungan ini juga BPR masih lagi menyiasat kes rasuah yang dilaporkan terhadap Ketua Menteri Melaka. Oleh yang demikian, butir-butir lanjut tentang siasatan ini tidak boleh diumumkan kerana masih di peringkat rahsia.

Mengenai mengenengahkan kumpulan harta-benda secara luar biasa lebih dari elaun Ketua Menteri seperti yang dilakukan oleh Tan Sri Abdul Rahim Tamby Chik sebanyak RM24.11 juta, Tuan Yang di-Pertua, Malaysia

adalah sebuah negara demokrasi dan undang-undang di negara ini membenarkan setiap rakyat memperoleh harta asalkan ia diperolehi secara halal dan tidak melanggar mana-mana undang-undang. Walau bagaimanapun, sekiranya sesuatu siasatan BPR menunjukkan seseorang itu memperoleh harta-benda alih dan tidak alih secara luar biasa atau tidak sepadan dengan pendapatan rasmi, maka BPR akan mendapat persetujuan daripada Timbalan Menteri Pendakwaraya untuk mengeluarkan perintah kepada orang berkenaan untuk mengisytiharkan bertanya di bawah Seksyen 25 Akta Pencegah Rasuah 1961 atau Seksyen 11 Ordinan 22 (Kuasa-kuasa Perlu) Darurat 1970.

Isu yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat berkenaan berhubung dengan pengumpulan harta oleh Tan Sri

Abdul Rahim Tamby Chik sebanyak RM24.11 juta sedang disiasat oleh BPR. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Ahli-Ahli Yang Berhormat sekarang saya kemukakan masalah bagi diputuskan. Masalahnya ialah bahawa Usul yang dibawa oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan hendaklah disetujui.

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Dewan ini ditangguhkan sekarang sehingga pukul 2.30 petang esok.

Dewan ditangguhkan pada pukul 6.55 petang.